

# **budimex**

**GRUPA BUDIMEX**

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE**

**za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku**

**sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi  
Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Indeks do skonsolidowanego sprawozdania finansowego**

|  |    |
|--|----|
| SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ                    | 4  |
| SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT                               | 6  |
| SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW                   | 7  |
| SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM              | 8  |
| SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH                 | 10 |
| NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO                    | 11 |
| 1. Informacje ogólne   | 11 |
| 2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości                 | 11 |
| 3. Zmiany zasad sporządzania sprawozdania finansowego                | 26 |
| 4. Zarządzanie ryzykiem finansowym                                   | 28 |
| 5. Zarządzanie kapitałem   | 31 |
| 6. Ważne oszacowania i założenia                                     | 31 |
| 7. Działalność zaniechana  | 32 |
| 8. Podmioty wchodzące w skład Grupy Budimex                          | 33 |
| 9. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych                       | 34 |
| 10. Rzeczowe aktywa trwałe   | 40 |
| 11. Nieruchomości inwestycyjne                                       | 42 |
| 12. Wartości niematerialne   | 43 |
| 13. Wartość firmy jednostek podporządkowanych                        | 44 |
| 14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży                          | 45 |
| 15. Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności       | 45 |
| 16. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży                           | 47 |
| 17. Pozostałe aktywa/ zobowiązania finansowe                         | 48 |
| 18. Należności z tytułu umowy koncesyjnej                            | 49 |
| 19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności     | 50 |
| 20. Zapasy   | 51 |
| 21. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty                               | 52 |
| 22. Kapitały   | 52 |
| 23. Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli           | 53 |
| 24. Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania          | 54 |
| 25. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania | 55 |
| 26. Podatek dochodowy  | 56 |
| 27. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych         | 59 |
| 28. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia                        | 61 |
| 29. Długoterminowe kontrakty budowlane                               | 62 |
| 30. Przychody przyszłych okresów                                     | 62 |
| 31. Kaucje z tytułu umów o budowę                                    | 62 |
| 32. Przychody ze sprzedaży   | 63 |
| 33. Koszty według rodzaju  | 64 |
| 34. Koszty świadczeń pracowniczych                                   | 64 |
| 35. Pozostałe przychody i koszty operacyjne                          | 64 |
| 36. Przychody i koszty finansowe                                     | 65 |
| 37. Zysk / (strata) na akcję   | 66 |
| 38. Dywidenda na akcję   | 66 |
| 39. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych                            | 66 |
| 40. Aktywa Grupy zabezpieczające zobowiązania                        | 66 |
| 41. Płatności w formie akcji   | 67 |
| 42. Transakcje z podmiotami powiązаныmi                              | 67 |
| 43. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne                      | 70 |

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)*

---

|  |           |
|--|-----------|
| <b>44. Zobowiązania inwestycyjne (pozabilansowe)</b>                                       | <b>70</b> |
| <b>45. Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy oraz leasingu operacyjnego</b> | <b>70</b> |
| <b>46. Instrumenty finansowe</b>   | <b>72</b> |
| <b>47. Postępowania sądowe niezakończone na dzień 31 grudnia 2014 roku</b>                 | <b>75</b> |
| <b>48. Zdarzenia po dniu bilansowym</b>  | <b>76</b> |
| <b>49. Zobowiązania i należności warunkowe</b>   | <b>77</b> |
| <b>50. Zatrudnienie</b>  | <b>77</b> |
| <b>51. Istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Grupy</b>                      | <b>78</b> |

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

**Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej**

| <b>AKTYWA</b>  | <b>Nota</b> | <b>31 grudnia<br/>2014 roku</b> | <b>31 grudnia<br/>2013 roku</b> | <b>1 stycznia<br/>2013 roku</b> |
|--|-------------|---------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|
|  |             |                                 | <b>przekształcone</b>           |                                 |
| <b>Aktywa trwałe (długoterminowe)</b>  |             |                                 |                                 |                                 |
| Rzeczowe aktywa trwałe   | 10          | 79 513                          | 83 755                          | 111 192                         |
| Nieruchomości inwestycyjne   | 11          | 24 994                          | 24 529                          | 3 256                           |
| Wartości niematerialne   | 12          | 4 494                           | 4 106                           | 2 992                           |
| Wartość firmy jednostek podporządkowanych                                      | 13          | 73 237                          | 73 237                          | 73 237                          |
| Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności                     | 15          | 7 539                           | 3 518                           | 16 966                          |
| Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży   | 16          | 8 376                           | 8 381                           | 17 135                          |
| Kaucje z tytułu umów o budowę  | 31          | 27 923                          | 24 804                          | 19 202                          |
| Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności                   | 19          | 29 945                          | 25 496                          | 4 176                           |
| Należności z tytułu umowy koncesyjnej  | 18          | 45 214                          | 22 376                          | -                               |
| Pozostałe aktywa finansowe   | 17          | -                               | 692                             | -                               |
| Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego                                | 26          | 376 261                         | 351 336                         | 311 651                         |
| <b>Aktywa trwałe (długoterminowe) ogółem</b>                                   |             | <b>677 496</b>                  | <b>622 230</b>                  | <b>559 807</b>                  |
| <b>Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)</b>                                       |             |                                 |                                 |                                 |
| Zapasy   | 20          | 648 655                         | 697 046                         | 876 206                         |
| Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności                   | 19          | 495 364                         | 540 221                         | 410 897                         |
| Kaucje z tytułu umów o budowę  | 31          | 10 248                          | 18 217                          | 49 419                          |
| Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę                              | 29          | 172 548                         | 146 630                         | 227 490                         |
| Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego                              |             | 265                             | 331                             | 935                             |
| Pozostałe aktywa finansowe   | 17          | 19 800                          | 3 295                           | 5 724                           |
| Środki pieniężne i ich ekwiwalenty   | 21          | 1 831 652                       | 1 658 783                       | 1 317 733                       |
|  |             | <b>3 178 532</b>                | <b>3 064 523</b>                | <b>2 888 404</b>                |
| Aktywa trwałe (grupy do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży | 14          | 2 181                           | -                               | -                               |
| <b>Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) ogółem</b>                                |             | <b>3 180 713</b>                | <b>3 064 523</b>                | <b>2 888 404</b>                |
| <b>SUMA AKTYWÓW</b>  |             | <b>3 858 209</b>                | <b>3 686 753</b>                | <b>3 448 211</b>                |

Warszawa, 11 marca 2015 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

**Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (cd.)**

| <b>KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA</b>                                    | <b>Nota</b> | <b>31 grudnia<br/>2014 roku</b> | <b>31 grudnia<br/>2013 roku</b> | <b>1 stycznia<br/>2013 roku</b> |
|---|-------------|---------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|
|   |             |                                 | <b>przekształcone</b>           |                                 |
| <b>KAPITAŁ WŁASNY</b>   |             |                                 |                                 |                                 |
| Kapitał podstawowy  | 22          | 145 848                         | 145 848                         | 145 848                         |
| Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej             | 22          | 87 163                          | 87 163                          | 234 799                         |
| Pozostałe kapitały rezerwowe  | 27, 41      | 4 816                           | 4 584                           | 2 705                           |
| Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych      |             | 5 326                           | 5 101                           | 2 190                           |
| Zyski zatrzymane  |             | 276 112                         | 383 627                         | 47 588                          |
| <b>Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</b> |             | <b>519 265</b>                  | <b>626 323</b>                  | <b>433 130</b>                  |
| <b>Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli</b>           | 23          | <b>3 244</b>                    | <b>18 852</b>                   | -                               |
| <b>Kapitał własny ogółem</b>  |             | <b>522 509</b>                  | <b>645 175</b>                  | <b>433 130</b>                  |
| <b>ZOBOWIĄZANIA</b>   |             |                                 |                                 |                                 |
| <b>Zobowiązania długoterminowe</b>                                      |             |                                 |                                 |                                 |
| Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania                 | 24          | 46 298                          | 34 355                          | 75 967                          |
| Kaucje z tytułu umów o budowę   | 31          | 176 116                         | 161 347                         | 161 143                         |
| Rezerwy na zobowiązania długoterminowe i inne obciążenia                | 28          | 179 169                         | 147 676                         | 141 521                         |
| Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych                | 27          | 6 121                           | 4 381                           | 3 747                           |
| Pozostałe zobowiązania finansowe  | 17          | 4 925                           | 226                             | -                               |
| <b>Zobowiązania długoterminowe ogółem</b>                               |             | <b>412 629</b>                  | <b>347 985</b>                  | <b>382 378</b>                  |
| <b>Zobowiązania krótkoterminowe</b>                                     |             |                                 |                                 |                                 |
| Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania                 | 24          | 21 402                          | 19 729                          | 17 718                          |
| Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania        | 25          | 1 117 743                       | 1 374 915                       | 1 449 202                       |
| Kaucje z tytułu umów o budowę   | 31          | 201 207                         | 189 466                         | 222 146                         |
| Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę                          | 29          | 920 668                         | 689 915                         | 534 870                         |
| Przychody przyszłych okresów  | 30          | 520 766                         | 281 679                         | 285 189                         |
| Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe i inne obciążenia               | 28          | 111 598                         | 120 126                         | 116 060                         |
| Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego                     |             | 26 291                          | 16 147                          | 6 225                           |
| Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych                | 27          | 1 080                           | 1 117                           | 1 036                           |
| Pozostałe zobowiązania finansowe  | 17          | 2 316                           | 499                             | 257                             |
| <b>Zobowiązania krótkoterminowe ogółem</b>                              |             | <b>2 923 071</b>                | <b>2 693 593</b>                | <b>2 632 703</b>                |
| <b>Zobowiązania ogółem</b>  |             | <b>3 335 700</b>                | <b>3 041 578</b>                | <b>3 015 081</b>                |
| <b>SUMA KAPITAŁU WŁASNEGO I ZOBOWIĄZAŃ</b>                              |             | <b>3 858 209</b>                | <b>3 686 753</b>                | <b>3 448 211</b>                |

Warszawa, 11 marca 2015 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

**Skonsolidowany rachunek zysków i strat**

|   | Nota | Rok zakończony 31 grudnia |                             |
|---|------|---------------------------|-----------------------------|
|   |      | 2014 roku                 | 2013 roku<br>przekształcone |
| <b>Działalność kontynuowana</b>   |      |                           |                             |
| Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów                                    | 32   | 4 949 939                 | 4 749 459                   |
| Koszty sprzedanych produktów i usług oraz towarów i materiałów  | 33   | (4 517 259)               | (4 354 043)                 |
| <b>Zysk brutto ze sprzedaży</b>   |      | <b>432 680</b>            | <b>395 416</b>              |
| Koszty sprzedaży  | 33   | (27 660)                  | (28 364)                    |
| Koszty ogólnego zarządu   | 33   | (177 743)                 | (162 917)                   |
| Pozostałe przychody operacyjne  | 35   | 60 191                    | 44 181                      |
| Pozostałe koszty operacyjne   | 35   | (40 150)                  | (109 122)                   |
| Zysk ze zbycia jednostki zależnej   |      | -                         | 194 112                     |
| <b>Zysk z działalności operacyjnej</b>  |      | <b>247 318</b>            | <b>333 306</b>              |
| Przychody finansowe   | 36   | 42 841                    | 30 905                      |
| Koszty finansowe  | 36   | (41 688)                  | (28 256)                    |
| Udział w (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności                     | 15   | (5 852)                   | (4 684)                     |
| <b>Zysk brutto</b>  |      | <b>242 619</b>            | <b>331 271</b>              |
| Podatek dochodowy   | 26   | (48 681)                  | (29 971)                    |
| <b>Zysk netto z działalności kontynuowanej</b>  |      | <b>193 938</b>            | <b>301 300</b>              |
| <b>Zysk netto za okres</b>  |      | <b>193 938</b>            | <b>301 300</b>              |
| <i>z tego zysk przypadający:</i>  |      |                           |                             |
| <b>akcjonariuszom Jednostki Dominującej</b>   |      | <b>191 973</b>            | <b>300 480</b>              |
| <i>udziałom niedającym kontroli</i>   | 23   | 1 965                     | 820                         |
| <br>  |      |                           |                             |
| <i>Podstawowy i rozwodniony zysk przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na akcję (w złotych)</i> | 37   | 7,52                      | 11,77                       |

Warszawa, 11 marca 2015 roku

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów**

|  | Rok zakończony 31 grudnia |                |
|--|---------------------------|----------------|
|  | 2014 roku                 | 2013 roku      |
| <b>Zysk netto za okres</b>   | <b>193 938</b>            | <b>301 300</b> |
| <b>Inne całkowite dochody, które:</b>  |                           |                |
| <i>Zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:</i> |                           |                |
| Różnice kursowe z wyceny oddziałów i podmiotów zagranicznych                                       | 39                        | 225            |
| Podatek odroczony dotyczący składników innych całkowitych dochodów                                 |                           | -              |
| <i>Nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty:</i>                                |                           |                |
| Zyski/(straty) aktuarialne   | 27                        | (1 371)        |
| Podatek odroczony dotyczący składników innych całkowitych dochodów                                 | 26                        | 261            |
| Reklasyfikacja różnic kursowych z wyceny oddziałów zagranicznych do rachunku zysków i strat        |                           | -              |
|  |                           | 3 172          |
| <b>Inne całkowite dochody netto</b>  | <b>(885)</b>              | <b>2 125</b>   |
| <b>Całkowite dochody za okres</b>  | <b>193 053</b>            | <b>303 425</b> |
| <i>z tego przypadające:</i>  |                           |                |
| <b>akcjonariuszom Jednostki Dominującej</b>  | <b>191 088</b>            | <b>302 605</b> |
| <i>udziałom niedającym kontroli</i>  | 23                        | 1 965          |
|  |                           | 820            |

Warszawa, 11 marca 2015 roku

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym**

|  | Kapitał podstawowy | Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej | Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej |                            |  |                  | Razem          | Udziały niedające kontroli | Kapitał własny ogółem |
|--|--------------------|---|---|----------------------------|--|------------------|----------------|----------------------------|-----------------------|
|  |                    |   | Pozostałe kapitały rezerwowe                              |                            | Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych | Zyski zatrzymane |                |                            |                       |
|  |                    |   | Płatności w formie akcji                                  | Zyski/(straty) aktuarialne |  |                  |                |                            |                       |
| <b>Stan na 1 stycznia 2014 roku</b>                | <b>145 848</b>     | <b>87 163</b>   | <b>5 370</b>  | <b>(786)</b>               | <b>5 101</b>   | <b>383 627</b>   | <b>626 323</b> | <b>18 852</b>              | <b>645 175</b>        |
| Zysk za okres                                      | -                  | -   | -   | -                          | -  | 191 973          | 191 973        | 1 965                      | <b>193 938</b>        |
| Inne całkowite dochody                             | -                  | -   | -   | (1 110)                    | 225  | -                | (885)          | -                          | <b>(885)</b>          |
| <b>Całkowite dochody za okres</b>                  | -                  | -   | -   | <b>(1 110)</b>             | <b>225</b>   | <b>191 973</b>   | <b>191 088</b> | <b>1 965</b>               | <b>193 053</b>        |
| Dywidendy (nota 38)                                | -                  | -   | -   | -                          | -  | (302 532)        | (302 532)      | -                          | <b>(302 532)</b>      |
| Płatności w formie akcji (nota 41)                 | -                  | -   | 1 342   | -                          | -  | -                | 1 342          | -                          | <b>1 342</b>          |
| Zwiększenie udziału w jednostce zależnej (nota 23) | -                  | -   | -   | -                          | -  | 3 044            | 3 044          | (17 573)                   | <b>(14 529)</b>       |
| <b>Stan na 31 grudnia 2014 roku</b>                | <b>145 848</b>     | <b>87 163</b>   | <b>6 712</b>  | <b>(1 896)</b>             | <b>5 326</b>   | <b>276 112</b>   | <b>519 265</b> | <b>3 244</b>               | <b>522 509</b>        |

Warszawa, 11 marca 2015 roku



*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (cd.)**

|                                     | Kapitał podstawowy | Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej | Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej |                            |  |                | Zyski zatrzymane | Razem         | Udziały niedające kontroli | Kapitał własny ogółem |
|-------------------------------------|--------------------|---|---|----------------------------|--|----------------|------------------|---------------|----------------------------|-----------------------|
|                                     |                    |   | Pozostałe kapitały rezerwowe                              |                            | Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych |                |                  |               |                            |                       |
|                                     |                    |   | Płatności w formie akcji                                  | Zyski/(straty) aktuarialne |  |                |                  |               |                            |                       |
| <b>Stan na 1 stycznia 2013 roku</b> | <b>145 848</b>     | <b>234 799</b>  | <b>2 705</b>  | -                          | <b>2 190</b>   | <b>47 588</b>  | <b>433 130</b>   | -             | <b>433 130</b>             |                       |
| Zysk za okres                       | -                  | -   | -   | -                          | -  | 300 480        | 300 480          | 820           | <b>301 300</b>             |                       |
| Inne całkowite dochody              | -                  | -   | -   | (786)                      | 2 911  | -              | 2 125            | -             | <b>2 125</b>               |                       |
| <b>Całkowite dochody za okres</b>   | -                  | -   | -   | <b>(786)</b>               | <b>2 911</b>   | <b>300 480</b> | <b>302 605</b>   | <b>820</b>    | <b>303 425</b>             |                       |
| Dywidendy                           | -                  | -   | -   | -                          | -  | (112 077)      | (112 077)        | -             | <b>(112 077)</b>           |                       |
| Pokrycie straty (nota 22)           | -                  | (147 636)   | -   | -                          | -  | 147 636        | -                | -             | -                          |                       |
| Płatności w formie akcji (nota 41)  | -                  | -   | 2 665   | -                          | -  | -              | 2 665            | -             | <b>2 665</b>               |                       |
| Zmiana składu Grupy                 | -                  | -   | -   | -                          | -  | -              | -                | 18 032        | <b>18 032</b>              |                       |
| <b>Stan na 31 grudnia 2013 roku</b> | <b>145 848</b>     | <b>87 163</b>   | <b>5 370</b>  | <b>(786)</b>               | <b>5 101</b>   | <b>383 627</b> | <b>626 323</b>   | <b>18 852</b> | <b>645 175</b>             |                       |

Warszawa, 11 marca 2015 roku

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych)

**Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych**

|   | Nota      | Rok zakończony 31 grudnia |                             |
|---|-----------|---------------------------|-----------------------------|
|   |           | 2014 roku                 | 2013 roku<br>przekształcone |
| <b>PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ</b>                                   |           |                           |                             |
| <b>Zysk netto przed opodatkowaniem</b>  |           | <b>242 619</b>            | <b>331 271</b>              |
| <b>Korekty o:</b>   |           |                           |                             |
| Amortyzację   | 33        | 23 031                    | 28 893                      |
| Udział w (zyskach) / stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności | 15        | 5 852                     | 4 684                       |
| (Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych  |           | (35)                      | 182                         |
| Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)   |           | 886                       | 1 498                       |
| (Zysk) / strata z działalności inwestycyjnej  |           | (3 012)                   | (198 406)                   |
| Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych   | 17        | 6 854                     | 5 369                       |
| Zmiana stanu rezerw oraz zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych                   |           | 24 668                    | 24 612                      |
| Inne korekty  | 39        | 212                       | 3 919                       |
| <b>Wynik operacyjny przed zmianami w kapitale obrotowym</b>                                       |           | <b>301 075</b>            | <b>202 022</b>              |
| Zmiana stanu należności i kaucji z tytułu umów o budowę   |           | 22 621                    | (146 873)                   |
| Zmiana stanu zapasów  |           | 48 391                    | 135 161                     |
| Zmiana stanu kaucji z tytułu umów o budowę oraz zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów       |           | (231 018)                 | (97 028)                    |
| Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów  |           | 239 087                   | 59 759                      |
| Zmiana stanu kwot należnych z tytułu umów o budowę  |           | 204 835                   | 239 256                     |
| Zmiana stanu środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania                           | 21        | (35 777)                  | (20 504)                    |
| <b>Środki pieniężne z działalności operacyjnej</b>  |           | <b>549 214</b>            | <b>371 793</b>              |
| Zapłacony podatek dochodowy   |           | (63 152)                  | (59 130)                    |
| <b>ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ</b>  |           | <b>486 062</b>            | <b>312 663</b>              |
| <b>PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ</b>                                 |           |                           |                             |
| Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych                     |           | 2 808                     | 3 421                       |
| Wpływy ze sprzedaży inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne                        |           | 1 530                     | -                           |
| Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych                                 |           | (16 075)                  | (13 571)                    |
| Sprzedaż aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży  |           | -                         | 160                         |
| Sprzedaż jednostek zależnych  |           | 2 028                     | 177 279                     |
| Nabycie udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych  |           | (24 329)                  | (5 821)                     |
| Pożyczki udzielone  | 17        | (24 696)                  | (3 111)                     |
| Splata udzielonych pożyczek   | 17        | 8 820                     | -                           |
| Dywidendy otrzymane   |           | 36                        | 5                           |
| Odsetki otrzymane   | 17        | 854                       | 93                          |
| <b>ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ</b>  |           | <b>(49 024)</b>           | <b>158 455</b>              |
| <b>PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ</b>                                    |           |                           |                             |
| Kredyty i pożyczki otrzymane  |           | 22 759                    | 22 106                      |
| Splaty kredytów i pożyczek  |           | (8 013)                   | (52 968)                    |
| Dywidendy wypłacone   | 38        | (302 532)                 | (112 077)                   |
| Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego   |           | (10 605)                  | (9 623)                     |
| Odsetki zapłacone   |           | (1 704)                   | (1 538)                     |
| Inne wydatki finansowe  |           | (119)                     | -                           |
| <b>ŚRODKI PIENIĘŻNE WYKORZYSTANE W DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ</b>                                    |           | <b>(300 214)</b>          | <b>(154 100)</b>            |
| <b>PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM</b>  |           |                           |                             |
| Różnice kursowe netto   |           | 268                       | (68)                        |
| <b>ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA POCZĄTEK OKRESU</b>                                      | <b>21</b> | <b>1 589 598</b>          | <b>1 272 648</b>            |
| <b>ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA KONIEC OKRESU</b>  | <b>21</b> | <b>1 726 690</b>          | <b>1 589 598</b>            |
| Środki pieniężne grup do zbycia   |           | -                         | -                           |
| <b>ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY GRUPY OGÓLEM</b>  |           | <b>1 726 690</b>          | <b>1 589 598</b>            |

Warszawa, 11 marca 2015 roku

Noty przedstawione na stronach 11-78 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

## Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

### 1. Informacje ogólne

Podmiotem dominującym Grupy Budimex („Grupa”) jest spółka akcyjna Budimex SA („Jednostka Dominująca”, „Spółka Dominująca”, „Spółka”), z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Stawki 40, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 1764.

Podstawowym przedmiotem działalności Jednostki Dominującej są szeroko rozumiane usługi budowlano-montażowe oraz świadczenie usług zarządczych i doradczych na rzecz spółek Grupy Budimex. Sektorem, w którym działa Spółka Dominująca według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, jest budownictwo.

Przedmiotem działalności Grupy są szeroko rozumiane usługi budowlano-montażowe wykonywane w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą, działalność deweloperska i zarządzanie nieruchomościami oraz w niewielkim zakresie działalność handlowa, produkcyjna, transportowa i inne. Poza prowadzeniem działalności budowlanej, Budimex SA pełni w Grupie rolę centrum doradczego, zarządzającego i finansowego. Realizacja tych trzech funkcji ma na celu:

- szybki przepływ informacji w ramach struktury Grupy,
- wzmocnienie efektywności gospodarki finansowo-pieniężnej poszczególnych spółek,
- umacnianie pozycji rynkowej Grupy.

Czas trwania Jednostki Dominującej i jednostek z Grupy jest nieograniczony.

Grupa Budimex należy do Grupy Ferrovial, której jednostką dominującą jest Ferrovial SA, z siedzibą w Madrycie, Hiszpania.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 11 marca 2015 roku.

#### 1.1 Założenie kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok 2014 zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarząd Spółki Dominującej nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez istotne jednostki Grupy po dniu bilansowym, na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

### 2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

#### 2.1 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”), obowiązującymi na dzień bilansowy niniejszego sprawozdania finansowego.

##### **Standardy i zmiany do standardów zastosowane po raz pierwszy w roku 2014**

Następujące standardy oraz zmiany do istniejących standardów opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie w roku 2014:

- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

- MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” – objaśnienia na temat przepisów przejściowych, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów” – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku, (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

W/w standardy i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Grupy, oprócz wpływu opisanego w nocie 3.

#### **Zmiany do standardów i interpretacje jakie zostały już opublikowane, ale jeszcze nie weszły w życie**

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMS 21 „Opłaty” - zatwierdzona w UE w dniu 13 czerwca 2014 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych zmian do standardów oraz interpretacji. Według szacunków Grupy, w/w zmiany do standardów oraz interpretacje nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

#### **Standardy i zmiany do standardów przyjęte przez RMSR, ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE**

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów oraz zmian do standardów, które według stanu na dzień 11 marca 2015 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne” – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo” – Rolnictwo: uprawy roślinne (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy, w/w standardy oraz zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE. Według szacunków Grupy, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, z wyjątkiem korekty hiperinflacyjnej opisanej w nocie 22 oraz z wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i/lub ujawniania informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takimi jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Grupa klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując poniższą hierarchię odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny:

- Poziom 1: ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których Grupa ma dostęp w dniu wyceny,
- Poziom 2: dane wsadowe inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (pochodne cen),
- Poziom 3: dane wsadowe dla aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na obserwowalnych danych rynkowych (dane źródłowe nieobserwowalne).



## 2.2 Zasady konsolidacji

### **Podmioty zależne**

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej oraz sprawozdania jednostek kontrolowanych przez Jednostkę Dominującą sporządzone na dzień bilansowy. Kontrola występuje wówczas, gdy Jednostka Dominująca sprawuje władzę nad jednostką, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe z tytułu swojego zaangażowania w jednostce lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych oraz gdy posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Całkowite dochody jednostek zależnych są przypisywane do właścicieli Jednostki Dominującej oraz do udziałów niedających kontroli, nawet jeśli skutkiem tego przypisania będzie ujemne saldo udziałów niedających kontroli.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki Dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości.

### **Procedury konsolidacyjne**

Konsolidacja metodą pełną jednostek zależnych dokonana została z zachowaniem następujących zasad:

- wszystkie odpowiednie pozycje aktywów i zobowiązań jednostek zależnych i Jednostki Dominującej zostały zsumowane w pełnej wysokości bez względu na to, w jakiej części Jednostka Dominująca jest właścicielem jednostki zależnej,
- wszystkie odpowiednie pozycje przychodów i kosztów jednostek zależnych i Jednostki Dominującej zostały zsumowane w pełnej wysokości bez względu na to, w jakiej części Jednostka Dominująca jest właścicielem jednostki zależnej,
- po dokonaniu sumowania dokonano korekt i wyłączeń konsolidacyjnych.

Ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego wyłączono:

- kapitały własne jednostek zależnych powstałe przed objęciem kontroli,
- wartość udziałów posiadanych przez Jednostkę Dominującą i inne jednostki objęte konsolidacją w jednostkach zależnych,
- wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze jednostek objętych konsolidacją,
- przychody i koszty dotyczące operacji gospodarczych dokonywanych między jednostkami objętymi konsolidacją,
- niezrealizowane, z punktu widzenia Grupy, zyski powstałe na operacjach dokonywanych między jednostkami objętymi konsolidacją, a zawarte w wartości podlegających konsolidacji aktywów i zobowiązań, a także niezrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów,
- dywidendy naliczone lub wypłacone przez jednostki zależne Jednostce Dominującej i innym jednostkom objętym konsolidacją.

Skonsolidowany wynik netto jest przypisywany akcjonariuszom jednostki dominującej oraz udziałom niedającym kontroli.

### **Podmioty stowarzyszone**

Podmiotem stowarzyszonym jest jednostka, na którą Jednostka Dominująca wywiera znaczący wpływ i która nie jest ani jednostką zależną od inwestora ani wspólnym ustaleniem umownym. Znaczący wpływ oznacza możliwość uczestniczenia w podejmowaniu decyzji dotyczących polityki finansowej i operacyjnej w danej spółce, niestanowiący jednak kontroli ani współkontroli tej polityki.

Udziały finansowe w podmiotach stowarzyszonych wyceniane są przy wykorzystaniu metody praw własności, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja jest klasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Inwestycje w podmiot stowarzyszony są wyceniane według ceny nabycia z uwzględnieniem zmian w udziale Spółki w aktywach netto, jakie wystąpiły do dnia bilansowego, pomniejszych o utratę wartości poszczególnych inwestycji. Straty podmiotów stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy w tych podmiotach stowarzyszonych nie są rozpoznawane, o ile Spółka Dominująca nie wzięła na siebie obowiązku pokrycia strat lub dokonania płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nadwyżka ceny nabycia powyżej udziału w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto (z uwzględnieniem zobowiązań warunkowych) podmiotu stowarzyszonego na dzień nabycia jest ujmowana jako wartość firmy, powiększając wartość inwestycji w podmiotach stowarzyszonych. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od udziału w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto (z uwzględnieniem zobowiązań warunkowych) podmiotu stowarzyszonego na dzień nabycia, różnica ujmowana jest jako przychody podczas ustalania udziału inwestora w zysku lub stracie jednostki stowarzyszonej za okres, w którym nastąpiło nabycie.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

### **Wspólne ustalenia umowne**

Udział Grupy we wspólnych ustaleniach umownych jest ujmowany:

- jako wspólne działanie – (spółki jawne, cywilne – kiedy Grupa ma prawo do swojej części aktywów i zobowiązań spółki) – swoje aktywa oraz swoje zobowiązania (w tym udział w aktywach i zobowiązaniach posiadanych/zaciągniętych wspólnie), swoją część przychodów i kosztów wspólnego działania ujmuje się bezpośrednio w księgach wspólników,
- jako wspólne przedsięwzięcie (spółki kapitałowe – kiedy Grupa ma prawo do aktywów netto spółki) – podmioty te konsoliduje się metodą praw własności.

### **Transakcje z udziałami niedającymi kontroli nieskutkujące zmianami kontroli**

Transakcje z udziałami niedającymi kontroli nieskutkujące zmianami kontroli są księgowane w korespondencji z kapitałem.

### **Nabycia jednostek niezajdujących się pod wspólną kontrolą**

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę, z wyjątkiem nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, rozlicza się według metody nabycia.

Zapłatę przekazaną w transakcji połączenia jednostek gospodarczych wycenia się w wartości godziwej, obliczonej jako zbiorcza kwota wartości godziwych na dzień przejęcia przekazanych przez Grupę aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty związane z przejęciem ujmuje się w wynik w momencie ich poniesienia.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z następującymi wyjątkami:

- aktywa i zobowiązania wynikające z odroczonego podatku dochodowego lub związane z umowami o świadczenia pracownicze ujmuje się i wycenia zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” i MSR 19 „Świadczenia pracownicze”;
- zobowiązania lub instrumenty kapitałowe związane z programami płatności rozliczanymi na bazie akcji w jednostce przejmowanej lub w Grupie, które mają zastąpić analogiczne umowy obowiązujące w jednostce przejmowanej, wycenia się zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejęcia oraz
- aktywa (lub grupy aktywów przeznaczone do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” wycenia się zgodnie z wymogami tego standardu.

Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą udziałów w jednostce przejmowanej nad kwotą wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów i zobowiązań wycenionych na dzień przejęcia. Jeżeli po ponownej weryfikacji wartość netto wycenionych na dzień przejęcia możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań przekracza sumę przekazanej zapłaty, wartości udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej udziałów w tej jednostce poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą, nadwyżkę tę ujmuje się bezpośrednio w wyniku jako zysk na okazjnym nabyciu.

Udziały niedające kontroli stanowiące część udziałów właścicielskich i uprawniające posiadaczy do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji można początkowo wycenić w wartości godziwej lub odpowiednio do proporcji udziałów niedających kontroli w ujętej wartości możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej. Wyboru metody wyceny Grupa dokonuje indywidualnie dla każdej transakcji przejęcia.

Jeżeli zapłata przekazana w transakcji nabycia jednostek gospodarczych obejmuje aktywa lub zobowiązania wynikające z umowy o zapłacie warunkowej, zapłatę tę wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmuje jako część wynagrodzenia przekazanego w transakcji nabycia jednostek gospodarczych. Zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej kwalifikujące się jako korekty za okres objęty wyceną uwzględnia się retrospektywnie, w korespondencji z odpowiednimi korektami wartości firmy. Korekty dotyczące okresu wyceny to takie, które są wynikiem uzyskania dodatkowych informacji dotyczących „okresu objętego wyceną” (który nie może być dłuższy niż jeden rok od dnia przejęcia), dotyczących faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia.

Zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej, które nie kwalifikują się jako korekty dotyczące okresu wyceny, rozlicza się w zależności od klasyfikacji zapłaty warunkowej. Warunkowej zapłaty sklasyfikowanej jako kapitał własny nie wycenia się ponownie, a jej późniejsze uregulowanie rozlicza się w ramach kapitału własnego. Zapłata warunkowa zaklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań podlega przeszacowaniu na kolejne dni sprawozdawcze zgodnie z MSR 39 lub MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”, a wynikające z przeszacowania zyski lub straty ujmuje się w wynik.

W przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami, udziały w jednostce przejmowanej uprzednio posiadane przez Grupę przeszacowuje się do wartości godziwej na dzień przejęcia, a wynikający stąd zysk lub stratę ujmuje się w wynik. Kwoty wynikające z posiadania udziałów w jednostce przejmowanej przed datą przejęcia, uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach, przenosi się do rachunku zysków i strat, jeżeli takie traktowanie byłoby poprawne w chwili zbycia tych udziałów.

Jeżeli początkowe rozliczenie księgowe połączenia jednostek na koniec okresu sprawozdawczego, w którym połączenie miało miejsce, nie jest kompletne, Grupa prezentuje w swoim sprawozdaniu finansowym tymczasowe kwoty dotyczące pozycji, których

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

rozliczenie jest niekompletne. W okresie wyceny Grupa koryguje tymczasowe kwoty ujęte na dzień przejścia (patrz wyżej) lub ujmuje dodatkowe aktywa albo zobowiązania dla odzwierciedlenia nowych faktów i okoliczności występujących na dzień przejścia, które, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na ujęcie tych kwot na ten dzień.

#### **Nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą**

Połączenia jednostek wynikające z przeniesienia udziałów w jednostkach znajdujących się bezpośrednio lub pośrednio pod kontrolą głównego udziałowca, który jednocześnie kontroluje Grupę Budimex, są ujmowane według metody łączenia udziałów, tzn. jakby nabycie miało miejsce na początku najwcześniejszego okresu porównawczego lub z datą ustanowienia wspólnej kontroli. Nabyte aktywa i zobowiązania są ujmowane według wartości bilansowej po uprzednim doprowadzeniu ich wartości do jednolitych metod wyceny i dokonaniu odpowiednich wyłączeń. Wyłączeniu podlega wartość kapitałów nabytej spółki, a wszelkie różnice pomiędzy wartością bilansową a ceną nabycia ujmuje się bezpośrednio w kapitałach w pozycji zyski zatrzymane. Wyłączeniu podlegają również wzajemne należności i zobowiązania, przychody i koszty operacji gospodarczych dokonywanych między spółkami, zyski lub straty z operacji gospodarczych dokonanych przed nabyciem zawarte w wartościach aktywów i zobowiązań podlegających konsolidacji. Koszty związane z nabyciem jednostek pod wspólną kontrolą obciążają pozostałą działalność operacyjną okresu, w którym zostały poniesione.

#### **Utrata kontroli**

W momencie utraty przez Grupę kontroli nad jednostką zależną oblicza się zysk lub stratę - jako różnicę między:

- sumą wartości godziwej otrzymanej zapłaty oraz wartości godziwej zachowanych udziałów oraz
- wartością bilansową aktywów (z uwzględnieniem wartości firmy) i zobowiązań jednostki zależnej;

oraz ujmuje się w wyniku. W przypadku, gdy aktywa spółki zależnej są wyceniane w kwocie przeszacowanej lub wartości godziwej i wynikający z tego skumulowany zysk lub strata jest ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach i odnoszony na kapitał, wartości uprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowane w kapitale własnym rozlicza się w taki sposób, jak gdyby Grupa bezpośrednio zbyła odpowiednie składniki aktywów (tj. przenosi się na wynik lub bezpośrednio do zysków zatrzymanych, zgodnie z zasadami odpowiedniego MSSF). Wartość godziwą inwestycji utrzymanej w byłej jednostce zależnej na dzień utraty kontroli uznaje się za wartość godziwą w momencie początkowego ujęcia, rozliczaną następnie zgodnie z MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” lub za koszt w momencie początkowego ujęcia inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub jednostce współkontrolowanej.

### **2.3 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych**

#### **Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji**

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy prezentowane jest w złotych polskich, która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Jednostki Dominującej. Dane finansowe podano w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej.

#### **Transakcje i salda**

Transakcje w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej, stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji.

Na każdy dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe dotyczące aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, jak również sprzedaży walut, spółki zaliczają odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych. W przypadku pozycji niepieniężnych wycenianych w wartości godziwej, jeśli zyski lub straty z tytułu wyceny do wartości godziwej ujmowane są w kapitale własnym, to różnice kursowe ujmowane są również w kapitale własnym. Z kolei jeśli zyski lub straty z tytułu wyceny do wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat, tak samo ujmuje się różnice kursowe.

#### **Oddziały spółek zależnych oraz udziały w spółkach zależnych o odmiennej walucie funkcjonalnej**

Wynik finansowy oraz aktywa, kapitał własny i zobowiązania oddziałów zagranicznych jednostek Grupy, a także spółek zależnych wchodzących w skład Grupy o walucie funkcjonalnej innej niż waluta funkcjonalna Jednostki Dominującej (których waluta funkcjonalna nie jest walutą gospodarki hiperinflacyjnej) przelicza się na złote polskie w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania oddziałów, a także każdego prezentowanego sprawozdania z sytuacji finansowej spółki o odmiennej walucie funkcjonalnej (tj. z uwzględnieniem danych porównawczych) przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na dany dzień bilansowy,



(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

- przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat (tj. z uwzględnieniem danych porównawczych) przelicza się według kursu średniego (chyba, że przeliczenie wg kursu średniego odbiegałoby istotnie od wartości otrzymanych przy zastosowaniu kursu obowiązującego na dzień zawarcia transakcji),
- wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik pozostałych całkowitych dochodów i w wartości skumulowanej w kapitale „różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych”.

W przypadku zbycia jednostki działającej za granicą zakumulowaną kwotę odroczonej różnic kursowych, ujętych w oddzielnej pozycji kapitału własnego, dotyczącej tej jednostki działającej za granicą, ujmuje się w wyniku finansowym w momencie rozpoznania zysku lub straty ze zbycia jednostki.

## 2.4 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz o zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Grunty wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe, z wyjątkiem gruntów, są amortyzowane zgodnie z trybem konsumowania korzyści ekonomicznych płynących ze składnika aktywów w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, w szacowanym okresie ich użytkowania. Amortyzację rozpoczyna się, gdy dany składnik rzeczowych aktywów trwałych jest dostępny do użytkowania. Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych w Grupie kształtują się następująco:

- |   |             |
|---|-------------|
| • prawo wieczystego użytkowania gruntów | 40 – 78 lat |
| • budynki i budowle                     | 10 – 50 lat |
| • urządzenia techniczne, maszyny        | 2 – 25 lat  |
| • środki transportu                     | 3 – 10 lat  |
| • pozostałe środki trwałe               | 2 – 10 lat  |

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik rzeczowych aktywów trwałych tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Pozostałe koszty poniesione po początkowym ujęciu, jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione, z wyjątkiem istotnych kosztów generalnych przeglądów, które są ujmowane w wartości bilansowej odpowiedniej pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych dokonuje się przynajmniej raz w roku i w razie potrzeby dokonuje ich korekty.

W przypadku, gdy wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych przewyższa jego oszacowaną wartość odzyskiwalną, wartość bilansową spisuje się natychmiast do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Zyski i straty z tytułu zbycia składnika rzeczowych aktywów trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

### Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowania, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy, tj. zanim nie są dostępne do użytkowania.

## 2.5 Nieruchomości inwestycyjne

Początkowo nieruchomości inwestycyjne są ujmowane w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne, z wyjątkiem gruntów oraz nieruchomości spełniających kryteria zaklasyfikowania ich jako przeznaczonych do sprzedaży, podlegają amortyzacji zgodnie z trybem konsumowania korzyści ekonomicznych płynących ze składnika aktywów oraz są korygowane o zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Okresy użytkowania nieruchomości inwestycyjnych w Grupie kształtują się następująco:

- |   |             |
|---|-------------|
| • prawo wieczystego użytkowania gruntów | 40 – 78 lat |
| • budynki i budowle                     | 10 – 50 lat |
| • pozostałe nieruchomości inwestycyjne  | 2 – 10 lat  |

## 2.6 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do spółek korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne są wyceniane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne są amortyzowane zgodnie z trybem konsumowania korzyści ekonomicznych płynących ze składnika aktywów w szacowanym okresie ich użytkowania. Okresy użytkowania dla wartości niematerialnych Grupy kształtują się następująco:

- patenty i licencje 5 – 15 lat
- oprogramowanie 2 – 5 lat

Oszacowany okres ekonomicznej użyteczności i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego roku obrotowego, a skutki zmian szacunków rozlicza się prospektywnie.

## 2.7 Aktywa trwałe (grupy do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Do grupy tej zalicza się składniki aktywów trwałych (lub grup do zbycia), jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie.

Wycena składnika aktywów trwałych (lub grup do zbycia) następuje w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Wartość godziwą aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (grup do zbycia) ustala się zgodnie z MSSF 13.

## 2.8 Wartość firmy

Wartość firmy jest nadwyżką sumy obejmującej:

- wynagrodzenie przekazane, wyceniane na dzień przejścia według wartości godziwej;
- zapłatę warunkową, wycenioną na dzień przejścia według wartości godziwej;
- wartość udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej wycenianą w wartości godziwej lub proporcjonalnie do udziałów w zidentyfikowanych aktywach netto;
- w przypadku połączeń jednostek przeprowadzanych etapowo, wycenioną na dzień przejścia wartość godziwą udziałów uprzednio posiadanych przez przejmującego w jednostce przejmowanej;

nad wartością godziwą możliwych do zidentyfikowania aktywów netto na dzień nabycia, z uwzględnieniem wyjątków wymienionych w MSSF 3.

Wartość firmy odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Wartość firmy jest wykazywana jako składnik aktywów, nie podlega amortyzacji, lecz przynajmniej raz w roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu w rachunku zysków i strat i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Jeżeli działalność wchodząca w skład danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została przyporządkowana wartość firmy, zostanie sprzedana, to wartość firmy odnosząca się do zbytej działalności uwzględniana jest przy ustalaniu zysku lub straty z tytułu zbycia.

Wartość firmy powstała przed datą zmiany zasad na MSSF ujęta została zgodnie z wartością rozpoznaną według wcześniej stosowanych zasad rachunkowości i podlegała testowi na utratę wartości na dzień przejścia na MSSF. Ponadto wartość firmy jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest najmniejszym, możliwym do określenia zespołem aktywów generującym wpływy pieniężne, w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów.

## 2.9 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są aktywowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów, aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

---

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

---

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono.

Dostosowywanymi składnikami aktywów w Grupie Budimex mogą być przede wszystkim zapasy w spółkach deweloperskich a także rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne.

## 2.10 Leasing

Spółki Grupy są stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmują obce środki trwałe do odpłatnego używania lub pobierania pożytków przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu finansowego, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały lub inwestycje, według wartości godziwej przedmiotu leasingu lub w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania.

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres ich użytkowania lub okres leasingu, jeżeli brak jest wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat, z uwzględnieniem zasad opisanych w punkcie 2.9.

## 2.11 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy spółki Grupy oceniają, czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składnika bądź grupy aktywów niefinansowych. Jeśli dowody takie istnieją, spółki ustalają szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonują odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym możliwym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest najmniejszym, możliwym do określenia zespołem aktywów generującym wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów.

Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub ośrodka generującego przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie przekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów generującego przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie w wynik.

## 2.12 Zaliczki na poczet zakupu aktywów niefinansowych

Zaliczki na poczet zakupu rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych oraz zapasów („Zaliczki przekazane”) ujmowane są w ramach należności krótkoterminowych.

## 2.13 Zapasy

Zapasy rzeczowych składników majątku obrotowego stanowią materiały, towary, produkcja w toku oraz wyroby gotowe. Grupa stosuje następujące zasady kwalifikacji zapasów do poszczególnych kategorii:

- Materiały – elementy składowane w miejscach magazynowania przeznaczone do wykorzystania w procesach produkcyjnych, zwłaszcza do zużycia w działalności budowlanej;
- Produkcja w toku – obejmuje koszty niezakończonych projektów deweloperskich, w tym również grunty wykorzystywane w realizacji tych projektów oraz składowane na terenach budów składniki zapasów o ogólnym przeznaczeniu, niskim stopniu przetworzenia, które mogą w prosty sposób oraz bez ponoszenia istotnych kosztów zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane (w przypadku, gdy okażą się niepotrzebne do realizacji danego kontraktu);
- Towary – składniki zapasów nabyte w celu ich odsprzedaży;

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

- **Wyroby gotowe** – wyroby własnej produkcji, których proces przerobu został całkowicie zakończony oraz mieszkania, lokale użytkowe oraz budowle gotowe do sprzedaży.

Składnikami zapasów nie są elementy składowane na terenach budów o przeznaczeniu specyficznym dla danej budowy lub przetworzone we własnym zakresie lub przez podwykonawcę, takie, co do których nie jest pewne, iż w prosty sposób mogą zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane. Takie pozycje odnoszone są bezpośrednio w wynik.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i wartości netto możliwej do uzyskania.

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, opusty i tym podobne oraz koszty związane z przystosowaniem składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

Rozchód materiałów wyceniany jest według ceny nabycia, ustalonej jako średnia ważona cen materiałów, rozchód towarów jest wyceniany według ceny nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło – pierwsze wyszło”, natomiast rozchód produkcji w toku oraz wyrobów gotowych według kosztu bezpośrednich materiałów i robocizny oraz uzasadnionej części pośrednich kosztów produkcji, ustalonej przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

## 2.14 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku i w kasie wyceniane są według wartości nominalnej.

Wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych pozycja „środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych” składa się z gotówki w kasie oraz lokat bankowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące, które nie zostały potraktowane jako działalność inwestycyjna.

Do środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania Grupa zalicza przede wszystkim środki:

- stanowiące zabezpieczenie gwarancji bankowych,
- zgromadzone na otwartych mieszkaniowych rachunkach powierniczych,
- środki na rachunkach powierniczych i bieżących w części należnej partnerom realizującym kontrakt budowlany wraz ze spółką z Grupy,

o ile ich termin zapadalności nie przekracza 3 miesięcy.

Grupa wykazuje środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, natomiast na potrzeby sprawozdania przepływów pieniężnych stan środków pieniężnych na początek i koniec okresu pomniejszany jest o środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, a ich zmiana bilansowa ujmowana jest w ramach przepływów z działalności operacyjnej.

## 2.15 Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy w momencie, gdy Grupa staje się stroną wiążącej umowy. Posiadane instrumenty Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na następujące kategorie:

- **Aktywa finansowe:** aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, należności oraz pożyczki, aktywa finansowe wykazywane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (w tym pochodne instrumenty finansowe);
- **Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe:** kredyty bankowe i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kaucje z tytułu umów o budowę, zobowiązania wykazywane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (w tym pochodne instrumenty finansowe).

Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia inwestycji lub zaciągnięcia zobowiązania. Zarząd określa klasyfikację do poszczególnych kategorii inwestycji lub zobowiązań przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień bilansowy. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa nie posiadała instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności.

### **Aktywa i zobowiązania finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat**

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- Aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz
- Aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych zalicza się do aktywów lub zobowiązań przeznaczonych do obrotu, jeżeli:

- został nabyty lub zaciągnięty przede wszystkim w celu sprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie,



(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

---

- jest instrumentem pochodnym (poza instrumentami zabezpieczającymi).

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji lub zaciągnięcia lub spłaty zobowiązania ujmują się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu. Inwestycje ujmują się początkowo według wartości godziwej. Koszty transakcyjne dotyczące nabycia ujmowane są w rachunku zysków i strat.

#### **Pożyczki i należności**

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku.

Należności z tytułu dostaw i usług dotyczące realizowanych kontraktów budowlanych oraz z tytułu udzielonych zaliczek (niezaliczanych jednak do instrumentów finansowych) klasyfikowane są jako należności krótkoterminowe, gdyż oczekuje się, że zostaną uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki.

Należności z tytułu kaucji gwarancyjnych oraz pożyczki, których termin wymagalności jest krótszy niż 12 miesięcy ujmowane są jako aktywa obrotowe. Długoterminowe należności z tytułu kaucji gwarancyjnych podlegają dyskontowaniu do wartości bieżącej według efektywnych stóp procentowych.

Pożyczki i należności handlowe ujmują się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się je według kosztu zamortyzowanego, pomniejszając je przy tym o odpisy z tytułu utraty wartości. Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności.

#### **Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności**

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niepochodne aktywa finansowe, niezaliczone do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu ani do pożyczek i należności, o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmują się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmują się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne; w kolejnych okresach inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) z uwzględnieniem utraty wartości.

#### **Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży**

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niepochodne instrumenty finansowe niezaklasyfikowane do żadnej z pozostałych kategorii instrumentów finansowych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Jeśli istnieją plany zbycia inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, aktywa te są reklasyfikowane do aktywów obrotowych.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów ujmują się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Aktywa ujmują się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne. Dotyczy to wszystkich aktywów finansowych niewykazywanych według wartości godziwej, z zyskami lub stratami w rachunku zysków i strat. Aktywa wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej wykazuje się w okresie, w którym powstały. Dodatkowo i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na inne całkowite dochody. Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży stanowiących pozycje pieniężne wynikające z różnic kursowych ujmują się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży stanowiące pozycje niepieniężne, w przypadku gdy wartość godziwa jest niemożliwa do ustalenia, wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o ewentualną utratę wartości. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej, ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowane w kapitale własnym, wykazuje się w rachunku zysków i strat jako zyski i straty z aktywów finansowych.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych nie utraciły na wartości. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy aktywa finansowe nie utraciły na wartości bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego aktywa finansowego poniżej jego kosztu. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których wycena według wartości godziwej jest możliwa, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszoną o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmują w rachunku

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

---

zysków i strat. W przypadku, gdy wycena według wartości godziwej jest niemożliwa, utrata wartości ujmowana jest bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

#### **Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kaucje z tytułu umów o budowę**

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na dzień ich powstania są wykazywane w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług dotyczące realizowanych kontraktów budowlanych klasyfikowane są jako zobowiązania krótkoterminowe, gdyż oczekuje się, że zostaną uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki.

Zobowiązania z tytułu kaucji gwarancyjnych, których termin rozliczenia jest krótszy niż 12 miesięcy ujmowane są jako zobowiązania krótkoterminowe. Długoterminowe zobowiązania z tytułu kaucji gwarancyjnych podlegają dyskontowaniu do wartości bieżącej według efektywnych stóp procentowych. Krótkoterminowe kaucje z tytułu umów o budowę na dzień ich powstania są wykazywane w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu.

#### **Kredyty bankowe i pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania**

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania są ujmowane według wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika zobowiązań finansowych. Na dzień bilansowy te zobowiązania finansowe wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

#### **Instrumenty pochodne**

Spółki Grupy zawierają transakcje pochodne w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem kursowym oraz ryzykiem stóp procentowych. Reguły obowiązujące przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych zawarte są w polityce zarządzania ryzykiem Grupy zatwierdzonej przez Zarząd, co zostało szczegółowo opisane w nocie 4 „Zarządzanie ryzykiem finansowym”.

Instrumenty pochodne wyceniane są na dzień bilansowy w wiarygodnie ustalonej wartości godziwej. Wartość godziwa instrumentów pochodnych jest szacowana przy użyciu modelu bazującego między innymi na wartości kursów walutowych (średnie kursy NBP) na dzień bilansowy lub różnicach w poziomach stóp procentowych waluty kwotowej i bazowej.

Skutki okresowej wyceny walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward i opcji walutowych oraz zyski i straty na dzień ich rozliczenia wykazywane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe przychody (koszty) operacyjne” w ramach działalności operacyjnej.

Skutki okresowej wyceny swapów stopy procentowej oraz zyski i straty na dzień ich rozliczenia wykazywane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody (koszty) finansowe” w ramach działalności finansowej.

Spółki Grupy nie stosują rachunkowości zabezpieczeń.

Spółki Grupy współpracują, zarówno w ramach transakcji na rynku pieniężnym, kapitałowym, jak i instrumentów pochodnych z bankami o wysokiej wiarygodności, nie powodując przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego.

## **2.16 Kapitały**

### **Kapitał własny**

**Kapitał podstawowy** obejmuje akcje zwykłe i jest wykazany według wartości nominalnej (zgodnej ze statutem Jednostki Dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego) skorygowanej o skutki hiperinflacji za okres, w którym gospodarka polska zaliczana była do hiperinflacyjnych.

**Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej** – to kwota równa nadwyżce cen obejmowania akcji Jednostki Dominującej ponad ich wartość nominalną. Została ona skorygowana o skutki hiperinflacji za okres, w którym gospodarka polska zaliczana była do hiperinflacyjnych.

**Pozostałe kapitały rezerwowe** obejmują koszty programu płatności w formie akcji przez Ferrovial SA (nota 2.18) oraz zyski/(straty) aktuarialne od zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych.

**Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych** obejmują efekt przeliczenia sprawozdań finansowych zagranicznych spółek i oddziałów Grupy z walut obcych na złote polskie.

### **Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli**

Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli stanowi część kapitałów własnych jednostek zależnych objętych konsolidacją pełną, która należy do innych udziałowców (akcjonariuszy) aniżeli jednostki wchodzące w skład Grupy.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Zysk / (strata) netto jednostek zależnych w części należącej do udziałowców (akcjonariuszy) innych niż jednostki wchodzące w skład Grupy stanowi zysk (stratę) udziałów niedających kontroli.

## 2.17 Świadczenia pracownicze

Jednostki Grupy prowadzą programy wypłaty odpraw emerytalnych i rentowych, w związku z czym tworzą rezerwy na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu wyżej wymienionych świadczeń. Wypłaty z tytułu powyższego programu odpisywane są w koszty rachunku zysków i strat w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów tych świadczeń na cały okres zatrudnienia pracowników w spółkach. Wysokość rezerwy jest ustalana przez niezależnego aktuarium metodą wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zyski i straty aktuarialne z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia są rozpoznawane w innych całkowitych dochodach i nie będą podlegały przeniesieniu do rachunku zysków i strat.

Grupa nie tworzy odrębnego funduszu gromadzącego wpłaty na przyszłe świadczenia.

## 2.18 Płatności w formie akcji

Ferrovial SA prowadzi własny program płatności w formie akcji rozliczany w formie instrumentów kapitałowych, w ramach którego pracownicy Grupy świadczą usługi Jednostce Dominującej oraz jej podmiotom zależnym w zamian za instrumenty kapitałowe Ferrovial SA. Zgodnie z MSSF 2 wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznanie instrumentów kapitałowych Ferrovial SA jest ujmowana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako koszt oraz drugostronnie jako zwiększenie kapitału przez okres, w którym spełniane są warunki nabycia (okres nabywania uprawnień). Wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników jest określana w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych ustalonej w dniu przyznania instrumentów. Warunki nabycia uprawnień, inne niż warunki rynkowe, są uwzględniane poprzez korektę liczby instrumentów kapitałowych wykorzystanych w wycenie całej transakcji tak, aby ostatecznie wartość kosztu świadczonych usług opierała się na liczbie instrumentów kapitałowych, co do których oczekuje się, iż zostaną do nich nabyte uprawnienia.

Na podstawie umowy zawartej z Grupą Ferrovial w 2014 roku, Budimex SA zobowiązał się pokrywać koszty programu w odniesieniu do transzy instrumentów przyznanych w roku 2014 i latach kolejnych. Tym samym wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników, związana z instrumentami przyznanymi w roku 2014 została zaklasyfikowana jako zobowiązania (drugostronnie jako koszt).

## 2.19 Rezerwy

Jednostki Grupy tworzą rezerwy na przyszłe zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne. Rezerwy tworzy się wówczas, gdy:

- na jednostce gospodarczej ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółki Grupy tworzą rezerwy na koszty przyszłych napraw gwarancyjnych, gdyż w przypadku usług budowlanych są one zobowiązane do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych jest związana z poszczególnymi segmentami budownictwa i wynosi od 0,3% do 1,4% przychodów z danego kontraktu. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulegać zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Koszty przyszłych napraw gwarancyjnych obciążają koszty wytworzenia sprzedanych produktów.

## 2.20 Ujmowanie przychodów i kosztów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą.

Przychody ze sprzedaży towarów ujmowane są w momencie, kiedy towary zostały dostarczone, a wszelkie prawa do tego towaru zostały przekazane oraz po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- przeniesienia z Grupy na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów;
- scedowania przez Grupę funkcji kierowniczych w stopniu związanym na ogół z prawem własności oraz efektywnej kontroli nad sprzedanymi towarami;
- możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów;
- wystąpienia prawdopodobieństwa, że jednostka otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją; oraz
- możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

Otrzymane wynagrodzenia za niedostarczone towary oraz niezakończone usługi są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Przychody z tytułu realizacji kontraktów budowlanych rozpoznaje się zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy przedstawionymi poniżej.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Zgodnie z zasadą memoriału Grupa ujmuje w rachunku zysków i strat wszystkie koszty przypadające na dany okres sprawozdawczy niezależnie od okresu ich faktycznego rozliczenia. Koszty poniesione, a nieodnoszące się do danego okresu są ujmowane w aktywach jako rozliczenia międzyokresowe czynne (ujęte w linii: „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”), natomiast koszty nieponiesione a przypadające na dany okres stanowią rozliczenia międzyokresowe bierne (ujęte w linii: „zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania”).

## 2.21 Kontrakty budowlane

Przychody z wykonania niezakończonych usług budowlanej, w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach obrotowych – ustala się proporcjonalnie do stopnia jej zaawansowania, jeżeli stopień ten można wiarygodnie ustalić. Spółki Grupy mierzą zaawansowanie wykonania usługi metodą udziału kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi oraz metodą obmiaru wykonanych prac.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty związane z realizacją kontraktu przekroczą łączne przychody, przewidywana strata (nadwyżka kosztów nad przychodami) obciąża koszty operacyjne.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy o budowę, przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne.

Grupa prezentuje w aktywach kwoty należne od odbiorców (zamawiających) z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku których rozpoznane przychody przewyższają należności wynikające z faktur częściowych. Nieuregulowane kwoty naliczone i zafakturowane za pracę wykonaną w ramach umowy prezentowane są w pozycji „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”, natomiast kwoty zatrzymane przez odbiorców – w pozycji „kaucje z tytułu umów o budowę”.

Grupa prezentuje w zobowiązaniach kwoty należne odbiorcom z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku których kwoty zafakturowane za pracę wykonaną w ramach umowy przewyższają rozpoznane przychody. W pozycji „kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę” ujmowane są również rezerwy na straty na kontraktach. Nieuregulowane kwoty należne dostawcom, na które Grupa otrzymała faktury, prezentowane są w pozycji „zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania”, natomiast kwoty zatrzymane dostawcom – w pozycji „kaucje z tytułu umów o budowę”.

## 2.22 Kontrakty deweloperskie

Przychody ze sprzedaży produkcji deweloperskiej rozpoznawane są w momencie przekazania na finalnego odbiorcę kontroli, wszystkich znaczących ryzyk oraz korzyści wynikających z posiadania nieruchomości. Grupa uznaje, że transfer ryzyk, kontroli i korzyści następuje w chwili podpisania aktu notarialnego przenoszącego własność do nabywanej nieruchomości.

Spółki deweloperskie prowadzą ewidencję pozwalającą na ustalenie kosztów dotyczących poszczególnych elementów składowych projektu, które mogą być przedmiotem oddzielnego zbycia. W momencie rozpoznania przychodów ze sprzedaży Spółka ujmuje koszty wytworzenia danej powierzchni, pomniejszając wyroby gotowe w proporcji udziału sprzedawanego lokalu w łącznym metrażu danego typu lokali.

## 2.23 Przychody i koszty z tytułu umowy koncesyjnej

Spółki Grupy są stroną umów koncesyjnych, które polegają na wybudowaniu, eksploatacji i zarządzaniu obiektów użyteczności publicznej przez określony czas, za co spółki otrzymują zapłatę przez okres obowiązywania umowy. Kontrakty takie zawierane są z podmiotami sektora publicznego, które kontrolują lub regulują, jakie usługi koncesjonariusz musi świadczyć z wykorzystaniem danej infrastruktury, na rzecz kogo oraz po jakiej cenie. W tego typu umowach koncesjonariusz kontroluje również znaczące wartości rezydualne infrastruktury na koniec obowiązywania umowy. Skutki finansowe takich umów Grupa ujmuje zgodnie z KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane”.

Koncesjonariusz ujmuje i wycenia przychody i koszty z tytułu wykonanych usług budowlanych zgodnie z MSR 11, a przychody i koszty z tytułu usługi zarządzania/eksploatacji są rozpoznawane zgodnie z MSR 18, czyli w momencie transferu znaczących ryzyk i korzyści.

Wynagrodzenie za usługi budowlane może być ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik aktywów finansowych (wariant 1), jako wartość niematerialna (wariant 2) lub jako model mieszany (wariant 3).



*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

- Wariant 1: Wartość gwarantowanego wynagrodzenia dla całego okresu umowy w wartościach bieżących jest wyższa niż wartość godziwa przychodów z tytułu usługi budowlanej - w takim przypadku wykazuje się aktywa finansowe w wysokości równej wartości godziwej przychodów z tytułu usługi budowlanej.
- Wariant 2: Koncesjonariusz nie otrzymuje gwarantowanego wynagrodzenia, lecz prawo (licencję) do nakładania opłat na użytkowników danej usługi użyteczności publicznej, których łączna wartość jest uzależniona od tego, w jakim zakresie społeczeństwo korzysta z danej usługi – w takim przypadku wykazuje się wartość niematerialną w wysokości równej wartości godziwej przychodów z tytułu usługi budowlanej, przy założeniu, że oczekuje się pokrycia tej różnicy z tytułu wpływów ze sprzedaży usług.
- Wariant 3: Wartość gwarantowanego wynagrodzenia dla całego okresu umowy w wartościach bieżących jest niższa niż wartość godziwa przychodów z tytułu usługi budowlanej - w takim przypadku wykazuje się aktywa finansowe do wysokości równej wartości bieżącej gwarantowanego wynagrodzenia oraz wartość niematerialną w wysokości różnicy pomiędzy wartością godziwą przychodów z tytułu usługi budowlanej a rozpoznany aktywem finansowym, przy założeniu, że oczekuje się pokrycia tej różnicy z tytułu wpływów ze sprzedaży usług.

Aby określić charakter należnego wynagrodzenia i wysokość, w jakiej powinno ono zostać wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, na dzień zawarcia umowy przeprowadzany jest test, mający na celu potwierdzenie, w jakim stopniu gwarantowane wpływy z tytułu umowy koncesyjnej są w stanie pokryć wyrażone w wartości godziwej wynagrodzenie z tytułu usługi budowlanej.

Dla celów wyliczenia wartości bieżącej wartości gwarantowanego wynagrodzenia przyjmuje się stopę dyskontową odzwierciedlającą średnioważony koszt kapitału koncesjonariusza.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2014 roku spółki Grupy były stroną tylko jednej umowy koncesyjnej, dla której przeprowadzony test wykazał, że wartość gwarantowanego wynagrodzenia dla całego okresu umowy w wartościach bieżących jest wyższa niż wartość godziwa należności z tytułu usługi budowlanej. W związku z tym należności z tytułu usługi budowlanej ujęto zgodnie z wariantem 1, tj. jako aktywa finansowe.

Aktywa ujmowane są w linii „Należności z tytułu umowy koncesyjnej” w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ zgodnie z MSR 39 zostały zakwalifikowane do kategorii pożyczek i należności. Aktywa wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Związane z tym zwiększenia aktywów wynikające z odzwierciedlenia wartości pieniądza w czasie odnoszone są w pozycję „Przychody finansowe” w rachunku zysków i strat.

Dodatkowo, na koniec każdego okresu rozliczeniowego, aktywa pomniejszane są o wpływy gwarantowanego wynagrodzenia alokowanego dla każdego z tych okresów proporcjonalnie do udziału wynagrodzenia z tytułu usługi budowlanej w całości gwarantowanego wynagrodzenia przewidzianego umową.

Powyższe aktywa na każdy dzień bilansowy poddawane są testowi na utratę wartości.

Przychody z nakładania opłat na użytkowników usługi użyteczności publicznej, będące nadwyżką nad gwarantowanym wynagrodzeniem, rozpoznawane są w przychodach z tytułu zarządzania/eksploatacji w momencie świadczenia usługi.

W przypadku, gdy na koncesjonariuszu spoczywają zobowiązania umowne dotyczące utrzymania bądź przywrócenia stanu infrastruktury (z wyłączeniem elementu modernizacyjnego), ujmowane są one zgodnie z MSR 37 jako rezerwy.

Zgodnie z MSR 23 związane z umową koncesyjną koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako wydatek w okresie ich poniesienia, chyba że koncesjonariusz posiada określone w umowie prawo do uzyskania wartości niematerialnej. W takim przypadku związane z umową koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane w trakcie fazy budowy infrastruktury zgodnie z tym standardem. W zawartej umowie koncesyjnej Grupa rozpoznała aktywa finansowe, dlatego też koszty finansowania odnoszone są w rachunek zysków i strat w pozycję koszty finansowe.

## 2.24 Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży

Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży to różnica pomiędzy:

- przychodami ze sprzedaży produkcji podstawowej i innych usług realizowanych w ramach działalności podstawowej jednostek Grupy oraz towarów i materiałów a
- kosztami wytworzenia sprzedanych produktów i usług oraz zakupu sprzedanych towarów i materiałów.

## 2.25 Zysk / (strata) z działalności operacyjnej

Zysk / (strata) z działalności operacyjnej obejmuje przychody i koszty z działalności operacyjnej bez uwzględnienia kosztów i przychodów finansowych, do których zaliczane są przede wszystkim odsetki, różnice kursowe oraz koszty prowizji i gwarancji bankowych.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

---

## **2.26 Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy)**

Pozycja „podatek dochodowy” w rachunku zysków i strat obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych w kraju obliczany jest zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi, natomiast dochody jednostek prowadzących działalność za granicą podlegają opodatkowaniu według lokalnych przepisów, uwzględniając umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, spółki Grupy tworzą rezerwy i ustalają aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia.

Aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie ujmuje się, jeżeli różnice wynikają z wartości firmy lub z początkowego ujęcia (poza połączeniem jednostek) innych aktywów i zobowiązań w transakcji, która nie wpływa na zysk podatkowy ani księgowy.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w wynik, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym. Jeżeli podatek bieżący lub odroczony wynika z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, efekt podatkowy uwzględnia się w dalszych rozliczeniach tego połączenia.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie w ramach poszczególnych spółek Grupy.

## **2.27 Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych**

Organizacja i zarządzanie Grupy odbywają się w podziale na segmenty.

Grupa Budimex działa w obszarze dwóch głównych segmentów operacyjnych:

- działalność budowlana,
- działalność deweloperska i zarządzanie nieruchomościami.

Inne obszary działalności, które nie spełniają warunków, aby zostały uznane za segmenty sprawozdawcze, obejmują spółki prowadzące między innymi działalność produkcyjną, usługową i handlową.

Podział działalności na poszczególne segmenty został dokonany poprzez kwalifikację poszczególnych podmiotów według ich podstawowej, statutowej działalności oraz znaczenia działalności spółek na rzecz segmentu. Taki podział odpowiada rozłożeniu zasadniczych ryzyk oraz zwrotów z poniesionych nakładów.

Grupa stosuje jednolitą politykę rachunkowości dla wszystkich segmentów. Transakcje pomiędzy poszczególnymi segmentami dokonywane są na warunkach rynkowych.

Udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności zostały zakwalifikowane do właściwego segmentu ze względu na przedmiot działalności wycenianej tą metodą jednostki.

## **3. Zmiany zasad sporządzania sprawozdania finansowego**

Począwszy od dnia 1 stycznia 2014 roku, w związku z nowo obowiązującym MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, Grupa zaczęła konsolidować spółkę Tecpresa - Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o. metodą praw własności. Upřednio, jak opisano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2013, spółka ta była konsolidowana metodą proporcjonalną. Ze względu na małą istotność dotychczasowych danych jednostkowych spółki, nie skorygowano retrospektywnie skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Powyższa zmiana nie ma również istotnego wpływu na podstawowy i rozwodniony zysk przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na akcję.

---

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2013 roku oraz skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 roku uległy zmianie ze względu na inną agregację danych w poszczególnych liniach bilansowych. Ze względu na wymagania zawarte w MSR 1, zaprezentowano również dodatkowe dane porównawcze na 1 stycznia 2013 roku. Zdecydowano się zmienić agregację danych ze względu na większą przejrzystość dla użytkownika. Zmiana ta nie ma wpływu na podstawowy i rozwodniony zysk przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na akcję.

Zmiany prezentuje poniższa tabela (pozycje, w których nie zaszła zmiana, zostały pominięte):

**Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej**

|  | 31 grudnia 2013 |                |           |
|--|-----------------|----------------|-----------|
|  | po zmianach     | przed zmianami | różnica   |
| <b>Aktywa trwałe (długoterminowe)</b>                            |                 |                | -         |
| Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności     | 25 496          | 20 703         | 4 793     |
| Pochodne instrumenty finansowe                                   | -               | 692            | (692)     |
| Pozostałe aktywa finansowe                                       | 692             | -              | 692       |
| Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe                        | -               | 4 793          | (4 793)   |
| <b>Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)</b>                         |                 |                | -         |
| Udzielone pożyczki i inne aktywa finansowe                       | -               | 3 164          | (3 164)   |
| Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności     | 540 221         | 525 675        | 14 546    |
| Pochodne instrumenty finansowe                                   | -               | 131            | (131)     |
| Pozostałe aktywa finansowe                                       | 3 295           | -              | 3 295     |
| Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe                       | -               | 14 546         | (14 546)  |
| <b>Zobowiązania długoterminowe</b>                               |                 |                | -         |
| Pochodne instrumenty finansowe                                   | -               | 226            | (226)     |
| Pozostałe zobowiązania finansowe                                 | 226             | -              | 226       |
| <b>Zobowiązania krótkoterminowe</b>                              |                 |                | -         |
| Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania | 1 374 915       | 1 217 984      | 156 931   |
| Otrzymane zaliczki   | -               | 276 325        | (276 325) |
| Przychody przyszłych okresów                                     | 281 679         | -              | 281 679   |
| Pochodne instrumenty finansowe                                   | -               | 499            | (499)     |
| Pozostałe zobowiązania finansowe                                 | 499             | -              | 499       |
| Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów               | -               | 156 931        | (156 931) |
| Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów            | -               | 5 354          | (5 354)   |

|  | 1 stycznia 2013 |                |           |
|--|-----------------|----------------|-----------|
|  | po zmianach     | przed zmianami | różnica   |
| <b>Aktywa trwałe (długoterminowe)</b>                            |                 |                | -         |
| Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności     | 4 176           | -              | 4 176     |
| Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe                        | -               | 4 176          | (4 176)   |
| <b>Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)</b>                         |                 |                | -         |
| Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności     | 410 897         | 401 836        | 9 061     |
| Pochodne instrumenty finansowe                                   | -               | 5 724          | (5 724)   |
| Pozostałe aktywa finansowe                                       | 5 724           | -              | 5 724     |
| Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe                       | -               | 9 061          | (9 061)   |
| <b>Zobowiązania krótkoterminowe</b>                              |                 |                | -         |
| Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania | 1 449 202       | 1 287 594      | 161 608   |
| Otrzymane zaliczki   | -               | 274 050        | (274 050) |
| Przychody przyszłych okresów                                     | 285 189         | -              | 285 189   |
| Pochodne instrumenty finansowe                                   | -               | 257            | (257)     |
| Pozostałe zobowiązania finansowe                                 | 257             | -              | 257       |
| Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów               | -               | 161 608        | (161 608) |
| Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów            | -               | 11 139         | (11 139)  |

**Skonsolidowany rachunek zysków i strat**

|  | Rok zakończony 31 grudnia 2013 roku |                |         |
|--|-------------------------------------|----------------|---------|
|  | po zmianach                         | przed zmianami | różnica |
| Pozostałe koszty operacyjne                    | (109 122)                           | (107 991)      | (1 131) |
| (Strata) z pochodnych instrumentów finansowych | -                                   | (1 131)        | 1 131   |
| <b>Zysk z działalności operacyjnej</b>         |                                     |                | -       |
| Przychody finansowe                            | 30 905                              | 30 498         | 407     |
| Zysk z pochodnych instrumentów finansowych     | -                                   | 407            | (407)   |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***4. Zarządzanie ryzykiem finansowym**

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa Budimex należą:

- kredyty bankowe, pożyczki, leasing finansowy, których celem jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy,
- należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności i zobowiązania, a także środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe, które powstają w toku bieżącej działalności Grupy,
- instrumenty pochodne, do których należą walutowe kontrakty terminowe typu forward oraz opcje walutowe, których celem jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w wyniku zawierania kontraktów budowlanych w walutach obcych oraz instrumenty typu swap stopy procentowej, których celem jest zamiana zmiennej stopy procentowej na stopę stałą.

Grupa Budimex w toku prowadzonej działalności narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych, ryzyko cenowe, ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Zarząd weryfikuje i ustala zasady zarządzania każdym z wyżej wymienionych ryzyk.

**Ryzyko walutowe**

W ramach podstawowej działalności operacyjnej spółki Grupy zawierają kontrakty budowlane, w walutach obcych oraz umowy z podwykonawcami i dostawcami w walutach. Przyjęta przez Zarząd polityka zarządzania ryzykiem walutowym polega na zabezpieczeniu przyszłych przepływów pieniężnych na tych kontraktach w celu ograniczenia wpływu zmienności kursów walut na wyniki Grupy. Zgodnie z tą polityką spółki Grupy dokonują zabezpieczania ryzyka walutowego występującego w każdej umowie budowlanej, której wartość płatności (wpływów lub wydatków) w walutach obcych zostanie uznana za istotną. Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym odbywa się poprzez wykorzystanie instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowych kontraktów terminowych (fx forward) oraz opcji walutowych, lub też, o ile to jest możliwe, poprzez mechanizm zabezpieczenia naturalnego, polegającego na zawieraniu umów z dostawcami lub podwykonawcami w walucie kontraktu.

Zgodnie z polityką Grupy ekspozycja na ryzyko walutowe jest systematycznie mierzona zarówno dla poszczególnych kontraktów budowlanych (poprzez analizę wpływów i wydatków w walucie obcej w ramach kontraktów zawieranych z inwestorami w walucie obcej oraz poprzez analizę wydatków w walucie obcej w ramach kontraktów zawieranych z inwestorami w walucie krajowej) jak i dla wszystkich kontraktów łącznie (globalna ekspozycja walutowa). Polityką Zarządu jest zabezpieczenie ekspozycji walutowej netto na poszczególnych kontraktach. Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa zabezpieczyła około 85% ekspozycji walutowej wynikającej z kontraktów zawartych z inwestorami w walucie obcej i około 71% ekspozycji walutowej wynikającej z wydatków w walucie obcej realizowanych w ramach kontraktów zawieranych z inwestorami w walucie krajowej.

Spółki Grupy nie stosują rachunkowości zabezpieczeń.

**Ryzyko walutowe – wrażliwość na zmiany**

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany kursów walut, na podstawie historycznych zmian wartości oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia Grupy w zakresie rynków finansowych, zmiany kursów walut, które są „realnie możliwe”, oszacowane zostały na poziomie -10% / +10% na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego netto na racjonalnie możliwe zmiany kursów walutowych przy założeniu niezmiennych innych czynników (wpływ na aktywa netto jest identyczny).

|  | Wartość<br>nominalna na dzień<br>bilansowy | Wrażliwość na zmiany na dzień<br>31 grudnia 2014 roku |               |
|--|--|---|---------------|
|  |  | Deprecjacja   | Aprecjacja    |
|  |  | złotówki względem pozostałych walut                   |               |
|  | (tys.)                                     | +10%  | -10%          |
| Kontrakty forward/ opcje walutowe  |  |   |               |
| – EUR  | 54 747                                     | (14 817)  | 14 817        |
| – USD  | 408  | 143   | (143)         |
| Instrumenty finansowe denominowane w walutach obcych –<br>ekspozycja walutowa netto: |  |   |               |
| – EUR  | 3 609                                      | 1 538   | (1 538)       |
| – USD  | 8  | 3   | (3)           |
| <b>Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto</b>                                |  | <b>(13 133)</b>                                       | <b>13 133</b> |
| Podatek odroczoney   |  | 2 495   | (2 495)       |
| <b>Łącznie</b>   |  | <b>(10 638)</b>                                       | <b>10 638</b> |

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

|  | Wartość<br>nominalna na dzień<br>bilansowy<br>(tys.) | Wrażliwość na zmiany na dzień<br>31 grudnia 2013 roku |                |
|--|--|---|----------------|
|  |  | Deprecjacja   | Aprecjacja     |
|  |  | złotówki względem pozostałych walut                   |                |
|  |  | +10%  | -10%           |
| Kontrakty forward:   |  |   |                |
| – EUR  | 7 967  | 281   | (281)          |
| – USD  | 817  | 216   | (216)          |
| Instrumenty finansowe denominowane w walutach obcych –<br>ekspozycja walutowa netto: |  |   |                |
| – EUR  | 7 226  | 2 997   | (2 997)        |
| – USD  | (9)  | (3)   | 3              |
| <b>Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto</b>                                |  | <b>3 491</b>  | <b>(3 491)</b> |
| Podatek odroczony  |  | (663)   | 663            |
| <b>Łącznie</b>   |  | <b>2 828</b>  | <b>(2 828)</b> |

**Ryzyko stóp procentowych**

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez spółki Grupy z kredytów bankowych, pożyczek i leasingu finansowego. Powyższe instrumenty finansowe oparte są o zmienne stopy procentowe i narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych.

Ryzyko stóp procentowych związane z istniejącym zadłużeniem zostało uznane jako relatywnie niskie z punktu widzenia wpływu na wyniki Grupy. W obecnej chwili zarządzanie tym ryzykiem obejmuje zarówno bieżące monitorowanie sytuacji rynkowej i zadłużenia, jak również zabezpieczanie się przed ryzykiem wahań rynkowych stóp procentowych poprzez zawieranie transakcji zamiany stopy procentowej ze zmiennej na stałą.

**Ryzyko stóp procentowych – wrażliwość na zmiany**

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych, na podstawie historycznych zmian wartości oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia Grupy w zakresie rynków finansowych, zmiany stóp procentowych, które są „racjonalnie możliwe”, oszacowane zostały na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku na poziomie -1,0 / +1,0 punktu procentowego dla złotego oraz -0,25 / +0,25 punktu procentowego dla euro i dolara amerykańskiego. Jednocześnie założono równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych na potrzeby kalkulacji wrażliwości dyskonta na zmiany stóp procentowych.

Poniżej podano wpływ na wynik netto i aktywa netto według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku:

|  | Wartość na dzień<br>bilansowy | Wrażliwość na zmiany na dzień<br>31 grudnia 2014 roku |                   |
|--|-------------------------------|---|-------------------|
|  |                               | +100 pb (PLN)   | -100 pb (PLN)     |
|  |                               | +25 pb (EUR, USD)                                     | -25 pb (EUR, USD) |
| Długoterminowe kaucje z tytułu umów o budowę (dyskonto):                         |                               | 5 220   | (5 510)           |
| – ujęte w aktywach (wartość bieżąca)   | 27 923                        |   |                   |
| – ujęte w zobowiązaniach (wartość bieżąca)                                       | (176 116)                     |   |                   |
| Długoterminowe należności (dyskonto)   | 23 074                        | (876)   | 939               |
| Należności z tytułu umowy koncesyjnej (średni ważony<br>koszt kapitału)          | 45 214                        | 4   | (135)             |
| Pożyczki udzielone (wartość nominalna / oprocentowanie)                          | 18 988                        | 190   | (190)             |
| Środki pieniężne na rachunkach bankowych (wartość<br>nominalna / oprocentowanie) | 1 830 188                     | 18 151  | (18 151)          |
| Instrumenty pochodne – swap stopy procentowej                                    |                               |   |                   |
| – ujęte w zobowiązaniach (wartość godziwa)                                       | (4 119)                       | 2 292   | (2 519)           |
| Kredyty bankowe i pożyczki (wartość nominalna /<br>oprocentowanie)               | (42 001)                      | (355)   | 355               |
| Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (wartość<br>bieżąca / oprocentowanie) | (25 691)                      | (257)   | 257               |
| <b>Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto</b>                            |                               | <b>24 369</b>   | <b>(24 954)</b>   |
| Podatek odroczony  |                               | (4 630)   | 4 741             |
| <b>Łącznie</b>   |                               | <b>19 739</b>   | <b>(20 213)</b>   |



*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

|   | Wartość na dzień bilansowy | Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2013 roku |                                    |
|---|----------------------------|--|------------------------------------|
|   |                            | +100 pb (PLN)<br>+25 pb (EUR, USD)                 | -100 pb (PLN)<br>-25 pb (EUR, USD) |
| Długoterminowe kaucje z tytułu umów o budowę (dyskonto):                      |                            | 4 399  | (4 419)                            |
| – ujęte w aktywach (wartość bieżąca)  | 24 804                     |  |                                    |
| – ujęte w zobowiązaniach (wartość bieżąca)                                    | (161 347)                  |  |                                    |
| Długoterminowe należności (dyskonto)  | 20 703                     | (970)  | 1 028                              |
| Należności z tytułu umowy koncesyjnej (średni ważony koszt kapitału)          | 22 376                     | 71   | (71)                               |
| Pożyczki udzielone (wartość nominalna / oprocentowanie)                       | 3 111                      | 31   | (31)                               |
| Środki pieniężne na rachunkach bankowych (wartość nominalna / oprocentowanie) | 1 654 379                  | 16 266   | (16 266)                           |
| Instrumenty pochodne – swap stopy procentowej                                 |                            |  |                                    |
| – ujęte w aktywach (wartość godziwa)  | 692                        | 1 183  | (692)                              |
| – ujęte w zobowiązaniach (wartość godziwa)                                    | (285)                      | 276  | (931)                              |
| Kredyty bankowe i pożyczki (wartość nominalna / oprocentowanie)               | (26 883)                   | (206)  | 206                                |
| Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (wartość bieżąca / oprocentowanie) | (27 192)                   | (272)  | 272                                |
| <b>Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto</b>                         |                            | <b>20 778</b>                                      | <b>(20 904)</b>                    |
| Podatek odroczoney  |                            | (3 948)  | 3 972                              |
| <b>Łącznie</b>  |                            | <b>16 830</b>                                      | <b>(16 932)</b>                    |

W kalkulacji wrażliwości na zmiany stóp procentowych pominięte zostały środki pieniężne w kasie i inne środki pieniężne.

Wycena kontraktów forward oraz opcji walutowych nie wykazuje wrażliwości na równoległe zmiany stóp procentowych przy niezmiennych kursach walutowych.

#### Ryzyko cenowe

Grupa narażona jest na ryzyko cenowe związane ze wzrostem cen najczęściej kupowanych materiałów budowlanych, takich jak: stal, kruszywa i beton, a także materiałów ropopochodnych takich jak: benzyna, olej napędowy, asfalty oraz olej opałowy. Ryzyko cenowe materiałów nabywanych na rynku krajowym ocenia się jako umiarkowane, natomiast ryzyko cenowe związane z materiałami ropopochodnymi oraz stali szacuje się jako wysokie. W wyniku zmian cen materiałów oraz kosztów pracy mogą ulec zmianie ceny usług świadczonych na rzecz Grupy przez firmy podwykonawcze. Ceny w umowach zawartych z inwestorami są stałe przez cały okres realizacji kontraktu – najczęściej od 6 – 36 miesięcy, z kolei umowy z podwykonawcami zawierane są w terminach późniejszych, w miarę postępu poszczególnych prac. Największe ryzyko zmienności (wzrostu) cen materiałów występuje przy zamówieniach publicznych z uwagi na przedłużający się proces wyboru generalnego wykonawcy. Dotyczy to okresu od momentu złożenia oferty do momentu wyboru i podpisania umowy przez Grupę, kiedy nie zawsze można zawierać dalsze zobowiązania i zabezpieczyć ceny.

W celu ograniczenia ryzyka cenowego Grupa Budimex na bieżąco monitoruje ceny najczęściej kupowanych materiałów budowlanych, a podpisywane umowy mają odpowiednio dopasowane parametry, dotyczące między innymi czasu trwania kontraktu oraz wartości umowy do sytuacji rynkowej. W ramach Grupy Budimex funkcjonuje Biuro Zakupów Centralnych, które bazując na planach robót budowlanych negocjuje ramowe umowy z dostawcami podstawowych materiałów budowlanych.

#### Ryzyko kredytowe

Spółki Grupy współpracują, zarówno w ramach transakcji pieniężnych, jak i kapitałowych z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności, nie powodując przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego. Jednocześnie Grupa stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie wobec poszczególnych instytucji finansowych oraz emitentów papierów dłużnych, które są nabywane w ramach lokowania okresowych nadwyżek środków pieniężnych.

Aktywami finansowymi Grupy, narażonymi na podwyższone ryzyko kredytowe, są należności z tytułu dostaw i usług. W Grupie Budimex funkcjonuje polityka oceny i weryfikacji ryzyka kredytowego związanego ze wszystkimi kontraktami, zarówno na etapie przedofertowym, jak i w trakcie realizacji.

Każdy kontrahent, przed podpisaniem umowy, jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych. W przypadku negatywnej oceny zdolności płatniczych kontrahenta, przystąpienie do kontraktu jest uzależnione od ustanowienia adekwatnych zabezpieczeń finansowych lub majątkowych. Ponadto, w umowach z inwestorami zawierane są klauzule przewidujące prawo do wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w uregulowaniu należności za wykonane usługi.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

W Grupie nie istnieje istotna koncentracja ryzyka kredytowego, uwzględniając fakt, iż główny odbiorca jest urzędem administracji rządowej.

Grupa nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta ani grupy kontrahentów o podobnych cechach. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i pochodnych instrumentów finansowych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Grupy są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Z wyjątkiem danych przedstawionych w nocie 49, wartość bilansowa aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu finansowym przed uwzględnieniem strat, odpowiada maksymalnej ekspozycji Grupy na ryzyko kredytowe bez uwzględniania wartości otrzymanych zabezpieczeń.

#### **Ryzyko utraty płynności**

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności, spółki Grupy utrzymują odpowiednią ilość środków pieniężnych oraz zbywalnych papierów wartościowych, a także zawierają umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Grupa wykorzystuje środki własne lub długoterminowe umowy leasingu finansowego zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów.

Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez spółki Grupy.

Struktura zapadalności zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i innych zewnętrznych źródeł finansowania przedstawiona została w nocie 24. Struktura zapadalności pozostałych zobowiązań finansowych została przedstawiona w odpowiednich dla nich notach.

Obecna dobra sytuacja finansowa Grupy Budimex w zakresie płynności i dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania nie stwarza zagrożeń dla finansowania działalności Grupy.

## **5. Zarządzanie kapitałem**

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej modyfikacje. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zwrócić kapitał akcjonariuszom, wyemitować nowe akcje, jak również wypłacić dywidendę. W roku 2014 oraz 2013 nie wprowadzono żadnych zmian do celów i zasad procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki oraz inne zewnętrzne źródła finansowania, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania (z wyłączeniem międzyokresowych rozliczeń kosztów), kauce z tytułu umów o budowę, kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę, przychody przyszłych okresów (z wyjątkiem pozostałych rozliczeń międzyokresowych przychodów) oraz zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

|  | <b>31 grudnia 2014</b> | <b>31 grudnia 2013</b> |
|--|------------------------|------------------------|
| Oprocentowane kredyty i pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania | 67 700                 | 54 084                 |
| Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania       | 2 758 886              | 2 551 184              |
| Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty                               | (1 831 652)            | (1 658 783)            |
| Zadłużenie netto   | 994 934                | 946 485                |
| Kapitał własny   | 522 509                | 645 175                |
| Kapitał i zadłużenie netto   | 1 517 443              | 1 591 660              |
| <b>Wskaźnik dźwigni</b>  | <b>65,57%</b>          | <b>59,47%</b>          |

## **6. Ważne oszacowania i założenia**

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

### **6.1 Ważne oszacowania księgowe**

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości, które znajdują odzwierciedlenie w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Rzeczywiste wyniki mogą się różnić od tych szacunków. Szacunki Grupy dotyczą między innymi utworzonych rezerw, wyceny kontraktów budowlanych, odpisów aktualizujących wartość aktywów, rozliczeń międzyokresowych oraz przyjętych stawek amortyzacyjnych. Istotne założenia, nieopisane w niniejszym punkcie, przyjęte przy szacowaniu powyższych wartości zostały przedstawione w nocie 2 „Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości”.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

---

#### **Rezerwy na naprawy gwarancyjne**

W przypadku usług budowlanych, spółki Grupy Budimex są zobowiązane do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych jest związana z poszczególnymi segmentami budownictwa i wynosi od 0,3% do 1,4% przychodów z danego kontraktu. Wartość ta podlega jednak indywidualnej analizie i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Kwoty rezerw na naprawy gwarancyjne zaprezentowane zostały w nocie 28.

Spółki nieprowadzące działalności budowlanej na dzień bilansowy szacują ryzyko związane z udzielaniem gwarancji na swoje produkty lub usługi na podstawie danych historycznych oraz bieżących szacunków.

#### **Niezafakturowane usługi**

Spółki Grupy realizują większość kontraktów budowlanych jako generalny wykonawca, korzystając w szerokim zakresie z usług podwykonawców. Wykonane prace budowlane podlegają zatwierdzeniu przez zlecającego w procesie odbioru robót poprzez podpisanie odpowiedniego protokołu oraz wystawienie faktury. Na każdy dzień bilansowy istnieje znaczna część wykonanych, ale niepotwierdzonych i niezafakturowanych prac przez podwykonawców, które spółki Grupy ujmują jako koszty kontraktu zgodnie z zasadą memoriałową. Wysokość kosztów z tytułu wykonanych, ale niezafakturowanych prac jest określana przez służby techniczne na podstawie fizycznego obmiaru wykonanych robót i mogłaby się różnić od wartości określonej w formalnym procesie odbioru robót budowlanych.

#### **Rozliczenia podatkowe**

W Polsce obowiązują liczne regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku akcyzowego, podatku dochodowego od osób prawnych i składek na ubezpieczenia społeczne. Przepisy dotyczące tych podatków podlegają częstym zmianom, co powoduje występowanie w nich niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i podatnikami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład kontroli celnej czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat. Odpowiednie władze kontrolne uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Istnieje ryzyko, że odpowiednie władze zajmą odmienne niż spółki Grupy stanowisko w zakresie interpretacji przepisów, co mogłoby mieć znaczący wpływ na zobowiązania podatkowe Grupy.

#### **Rezerwy na sprawy sporne**

Spółki Grupy są stronami postępowań sądowych. Departamenty prawne oraz zarządy spółek Grupy dokonują szczegółowej analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami i na tej podstawie podejmują decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach spółek Grupy oraz wysokości rezerwy.

## **6.2 Ważne osądy przy stosowaniu zasad rachunkowości**

#### **Rozpoznawanie sprzedaży na kontraktach budowlanych**

Przychody z wykonania kontraktów budowlanych, w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w ubiegłych okresach obrotowych – ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania, określonego według obmiaru wykonanych prac bądź mierzonego udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi. Budżety poszczególnych kontraktów podlegają dwukrotnie w ciągu roku formalnemu procesowi aktualizacji (rewizji) w oparciu o bieżące informacje i są zatwierdzane przez Zarząd. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu może zostać zaktualizowana wcześniej.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie obrotowym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest prawdopodobne.

## **7. Działalność zaniechana**

W 2014 oraz 2013 roku nie wystąpiła działalność zaniechana w rozumieniu MSSF 5.



**8. Podmioty wchodzące w skład Grupy Budimex**Wykaz podmiotów **zależnych** wchodzących w skład Grupy Budimex:

| Nazwa jednostki   | Siedziba          | Udział w kapitale<br>zakładowym<br>oraz liczbie głosów (%) |                         | Metoda konsolidacji     |                         |
|---|-------------------|--|-------------------------|-------------------------|-------------------------|
|   |                   | 31 grudnia<br>2014 roku                                    | 31 grudnia<br>2013 roku | 31 grudnia<br>2014 roku | 31 grudnia<br>2013 roku |
| <b>Konsolidowane</b>  |                   |  |                         |                         |                         |
| Mostostal Kraków SA   | Kraków / Polska   | 100,00%  | 100,00%                 | pełna                   | pełna                   |
| Budimex Bau GmbH  | Kolonia / Niemcy  | 100,00%  | 100,00%                 | pełna                   | pełna                   |
| Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.  | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | pełna                   | pełna                   |
| Budimex Budownictwo Sp. z o.o.  | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | pełna                   | pełna                   |
| SPV-BN 1 Sp. z o.o.   | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | pełna                   | pełna                   |
| Poznańskie Przedsiębiorstwo Inwestycyjne<br>Sp. z o.o. <sup>1</sup>             | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | pełna                   | pełna                   |
| Budimex Kolejnictwo SA  | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | pełna                   | pełna                   |
| Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o.  | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | pełna                   | pełna                   |
| Budimex B Sp. z o.o. (w likwidacji)   | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | pełna                   | pełna                   |
| Elektromontaż Poznań SA <sup>2</sup>  | Poznań / Polska   | 92,31%   | 50,66%                  | pełna                   | pełna                   |
| Elektromontaż Import Sp. z o.o. <sup>2</sup>                                    | Warszawa / Polska | 92,31%   | 50,66%                  | pełna                   | pełna                   |
| Instal Polska Sp. z o.o. <sup>2</sup>   | Poznań / Polska   | 92,31%   | 50,66%                  | pełna                   | pełna                   |
| Elektromontaż Warszawa SA <sup>2</sup>  | Warszawa / Polska | 92,31%   | 50,66%                  | pełna                   | pełna                   |
| Przedsiębiorstwo Budownictwa<br>Mieszkaniowego Nadolnik Sp. z o.o. <sup>3</sup> | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | pełna                   | niekonsolidowana        |
| <b>Niekonsolidowane</b>   |                   |  |                         |                         |                         |
| Budimex Autostrada SA   | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| Budimex Most Wschodni SA  | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| Budimex Autostrada A-1 SA   | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury<br>Sp. z o.o. w upadłości układowej      | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| Budimex A Sp. z o.o.  | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| Budimex C Sp. z o.o.  | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| Budimex D Sp. z o.o.  | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| Budimex E Sp. z o.o. <sup>4</sup>   | Warszawa / Polska | -  | 100,00%                 | -                       | niekonsolidowana        |
| Budimex F Sp. z o.o. <sup>5</sup>   | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| Budimex G Sp. z o.o. <sup>6</sup>   | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| Budimex PPP SA  | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| MK Logistic Sp. z o.o. (w likwidacji)   | Zabrze / Polska   | 100,00%  | 100,00%                 | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| Dromex Oil Sp. z o.o. (w likwidacji)  | Warszawa / Polska | 97,93%   | 97,93%                  | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |
| PKZ Budimex GmbH  | Kolonia / Niemcy  | 50,00%   | 50,00%                  | niekonsolidowana        | niekonsolidowana        |

<sup>1)</sup> Poprzednia nazwa spółki: SPV-BN 2 Sp. z o.o.<sup>2)</sup> 18 grudnia 2014 roku Budimex Budownictwo Sp. z o.o. dokupił 41,65% akcji w Elektromontażu Poznań SA. Tym samym udział Grupy Budimex w spółce Elektromontaż Poznań SA oraz w spółkach od niej zależnych zwiększył się z 50,66% do 92,31%.<sup>3)</sup> Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 6 grudnia 2013 roku. Konsolidacją została objęta od 1 stycznia 2014 roku.<sup>4)</sup> Spółka została sprzedana w dniu 21 lutego 2014 roku.<sup>5)</sup> Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 16 maja 2014 roku.<sup>6)</sup> Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 19 maja 2014 roku.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wykaz podmiotów **współkontrolowanych** wchodzących w skład Grupy Budimex:

| Nazwa jednostki   | Siedziba          | Udział w kapitale<br>zakładowym<br>oraz liczbie głosów (%) |                         | Metoda ujęcia w sprawozdaniu<br>finansowym                         |                         |
|---|-------------------|--|-------------------------|--|-------------------------|
|   |                   | 31 grudnia<br>2014 roku                                    | 31 grudnia<br>2013 roku | 31 grudnia<br>2014 roku  | 31 grudnia<br>2013 roku |
| <b>Wspólne działania</b>                                    |                   |  |                         |  |                         |
| Budimex SA - Budimex Budownictwo Sp. z o.o. s.c.            | Warszawa / Polska | 100,00%  | 100,00%                 |  | pełna                   |
| Budimex SA Ferrovia Agroman SA s.c.                         | Warszawa / Polska | 99,98%   | 99,98%                  |  |                         |
| Budimex SA Sygnity SA Sp. j.                                | Warszawa / Polska | 67,00%   | 67,00%                  | udział w aktywach,<br>zobowiązaniach,<br>przychodach i<br>kosztach | proporcjonalna          |
| Budimex SA Ferrovia Agroman SA Sp. j.                       | Warszawa / Polska | 50,00%   | 50,00%                  |  |                         |
| Budimex SA – Cadagua SA s.c.                                | Warszawa / Polska | 50,00%   | 50,00%                  |  |                         |
| Budimex SA – Cadagua II SA s.c.                             | Warszawa / Polska | 50,00%   | -                       |  |                         |
| Budimex SA Tecnicas Reunidas SA Turów s.c. <sup>1</sup>     | Warszawa / Polska | 50,00%   | -                       |  |                         |
| <b>Wspólne przedsięwzięcia</b>                              |                   |  |                         |  |                         |
| Tecpresa – Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o. | Warszawa / Polska | 30,00%   | 30,00%                  | praw własności   | proporcjonalna          |

<sup>1)</sup> Spółka została zawiązana w dniu 4 grudnia 2014 roku.

Podstawowym obszarem działalności jednostek współkontrolowanych przez Grupę Budimex jest działalność budowlana.

W 2014 roku wystąpiły **następujące zmiany struktury Grupy Budimex**:**W dniu 21 lutego 2014 roku** Budimex PPP SA sprzedał udziały w Budimex E Sp. z o.o.**W dniu 16 maja 2014 roku** spółka Budimex F Sp. z o.o. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym. Budimex PPP SA posiada 100% udziałów w tej spółce.**W dniu 19 maja 2014 roku** spółka Budimex G Sp. z o.o. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym. Budimex PPP SA posiada 100% udziałów w tej spółce.**W dniu 4 grudnia 2014 roku** założono spółkę Budimex SA Tecnicas Reunidas SA Turów Spółka Cywilna. Budimex SA posiada 50% udziałów w tej spółce.**W dniu 18 grudnia 2014 roku** Budimex Budownictwo Sp. z o.o., spółka w 100% zależna od Budimex SA, dokupił 41,65% akcji w spółce Elektromontaż Poznań SA, zwiększając łączny udział Grupy Budimex do 92,31%.

W okresie objętym raportem nie zaniechano istotnej działalności, ani nie istnieją formalne plany zaniechania istotnej działalności.

## 9. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

### Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na segmenty w oparciu o oferowane produkty i usługi. Grupa prowadzi działalność w ramach następujących segmentów operacyjnych:

- działalność budowlana
- działalność deweloperska i zarządzanie nieruchomościami.

Działalność budowlana obejmuje świadczenie szeroko rozumianych usług budowlano-montażowych wykonywanych w kraju i za granicą i jest prowadzona przez następujące spółki Grupy:

- Budimex SA
- Mostostal Kraków SA
- Budimex Bau GmbH
- Budimex Budownictwo Sp. z o.o.
- Budimex Kolejnictwo SA

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

---

Segment działalności deweloperskiej i zarządzania nieruchomościami obejmuje przygotowywanie gruntów pod inwestycje, prowadzenie projektów inwestycyjnych w zakresie budownictwa mieszkaniowego, sprzedaż mieszkań oraz wynajem i obsługę nieruchomości na własny rachunek. Do tego segmentu zakwalifikowano poniższe podmioty:

- Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.
- SPV-BN 1 Sp. z o.o.
- Poznańskie Przedsiębiorstwo Inwestycyjne Sp. z o.o. (dawniej: SPV-BN 2 Sp. z o.o.)
- Przedsiębiorstwo Budownictwa Mieszkaniowego Nadolnik Sp. z o.o.
- Budimex SA w części dotyczącej działalności deweloperskiej, w wyniku połączenia z Budimeksem Inwestycje Sp. z o.o. dnia 13 sierpnia 2009 roku.

Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów ze sprzedaży, zysku (straty) brutto ze sprzedaży, zysku (straty) z działalności operacyjnej oraz zysku (straty) netto.

Inne obszary działalności nie spełniają warunków, aby zostały uznane za segmenty sprawozdawcze. W ramach pozostałej działalności ujęto pozostałe podmioty wchodzące w skład Grupy, które prowadzą między innymi działalność produkcyjną, usługową i handlową oraz w formie partnerstwa publiczno-prywatnego.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Wyniki segmentów za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

|   | Działalność<br>budowlana | Zarządzanie<br>nieruchomościami<br>i działalność<br>deweloperska | Pozostała<br>działalność | Wyłączenia       | Wartość<br>skonsolidowana |
|---|--------------------------|--|--------------------------|------------------|---------------------------|
| Przychody ze sprzedaży na zewnątrz                                | 4 566 628                | 249 920  | 133 391                  | -                | 4 949 939                 |
| Przychody ze sprzedaży innym segmentem                            | 150 839                  | 645  | 26 571                   | (178 055)        | -                         |
| <b>Przychody ze sprzedaży ogółem</b>                              | <b>4 717 467</b>         | <b>250 565</b>   | <b>159 962</b>           | <b>(178 055)</b> | <b>4 949 939</b>          |
| Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów na zewnątrz     | (4 214 796)              | (183 830)  | (118 633)                | -                | (4 517 259)               |
| Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów innym segmentem | (139 686)                | (13 090)   | (26 571)                 | 179 347          | -                         |
| <b>Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów ogółem</b>   | <b>(4 354 482)</b>       | <b>(196 920)</b>   | <b>(145 204)</b>         | <b>179 347</b>   | <b>(4 517 259)</b>        |
| <b>Zysk brutto ze sprzedaży</b>                                   | <b>362 985</b>           | <b>53 645</b>  | <b>14 758</b>            | <b>1 292</b>     | <b>432 680</b>            |
| Koszty sprzedaży  | (11 058)                 | (12 083)   | (4 566)                  | 47               | (27 660)                  |
| Koszty ogólnego zarządu   | (165 021)                | (13 859)   | (5 379)                  | 6 516            | (177 743)                 |
| Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne netto                   | 9 474                    | 11 281   | (714)                    | -                | 20 041                    |
| <b>Zysk z działalności operacyjnej</b>                            | <b>196 380</b>           | <b>38 984</b>  | <b>4 099</b>             | <b>7 855</b>     | <b>247 318</b>            |
| Przychody / (koszty) finansowe netto, w tym:                      | (6 690)                  | 9 041  | (1 198)                  | -                | 1 153                     |
| - przychody z tytułu odsetek                                      | 28 207                   | 7 320  | 2 676                    | (231)            | 37 972                    |
| - koszty z tytułu odsetek   | (3 617)                  | (659)  | (1 458)                  | 231              | (5 503)                   |
| Udział w stratach jednostek wycenianych metodą praw własności     | (5)                      | -  | (5 847)                  | -                | (5 852)                   |
| Podatek dochodowy   | (38 834)                 | (9 300)  | 944                      | (1 491)          | (48 681)                  |
| <b>Zysk/(strata) netto</b>  | <b>150 851</b>           | <b>38 725</b>  | <b>(2 002)</b>           | <b>6 364</b>     | <b>193 938</b>            |

W 2014 roku przychody netto ze sprzedaży dla jednego odbiorcy wyniosły 1 174 067 tysięcy złotych i w całości dotyczyły segmentu budowlanego.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyniki segmentów za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku przedstawiają się następująco:

|   | Działalność budowlana | Zarządzanie<br>nieruchomościami<br>i działalność<br>deweloperska | Pozostała<br>działalność | Wyłączenia       | Wartość<br>skonsolidowana |
|---|-----------------------|--|--------------------------|------------------|---------------------------|
| Przychody ze sprzedaży na zewnątrz                                | 4 005 617             | 224 632  | 519 210                  | -                | 4 749 459                 |
| Przychody ze sprzedaży innym segmentom                            | 135 126               | 593  | 17 387                   | (153 106)        | -                         |
| <b>Przychody ze sprzedaży ogółem</b>                              | <b>4 140 743</b>      | <b>225 225</b>   | <b>536 597</b>           | <b>(153 106)</b> | <b>4 749 459</b>          |
| Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów na zewnątrz     | (3 722 724)           | (164 355)  | (466 964)                | -                | (4 354 043)               |
| Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów innym segmentom | (113 799)             | (15 721)   | (17 387)                 | 146 907          | -                         |
| <b>Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów ogółem</b>   | <b>(3 836 523)</b>    | <b>(180 076)</b>   | <b>(484 351)</b>         | <b>146 907</b>   | <b>(4 354 043)</b>        |
| <b>Zysk brutto ze sprzedaży</b>                                   | <b>304 220</b>        | <b>45 149</b>  | <b>52 246</b>            | <b>(6 199)</b>   | <b>395 416</b>            |
| Koszty sprzedaży  | (10 798)              | (9 437)  | (8 173)                  | 44               | (28 364)                  |
| Koszty ogólnego zarządu   | (147 572)             | (12 060)   | (17 519)                 | 14 234           | (162 917)                 |
| Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne netto                   | (9 591)               | (57 228)   | 1 880                    | (2)              | (64 941)                  |
| Zysk ze zbycia jednostki zależnej                                 | -                     | -  | 194 112                  | -                | 194 112                   |
| <b>Zysk/(strata) z działalności operacyjnej</b>                   | <b>136 259</b>        | <b>(33 576)</b>  | <b>222 546</b>           | <b>8 077</b>     | <b>333 306</b>            |
| Przychody / (koszty) finansowe netto, w tym:                      | (3 679)               | 4 803  | 1 525                    | -                | 2 649                     |
| - przychody z tytułu odsetek                                      | 21 547                | 5 908  | 2 330                    | (60)             | 29 725                    |
| - koszty z tytułu odsetek   | (4 066)               | (1 148)  | (359)                    | 60               | (5 513)                   |
| Udział w stratach jednostek wycenianych metodą praw własności     | -                     | -  | (4 684)                  | -                | (4 684)                   |
| Podatek dochodowy   | (29 575)              | 5 387  | (4 248)                  | (1 535)          | (29 971)                  |
| <b>Zysk/(strata) netto</b>  | <b>103 005</b>        | <b>(23 386)</b>  | <b>215 139</b>           | <b>6 542</b>     | <b>301 300</b>            |

W 2013 roku przychody netto ze sprzedaży dla jednego odbiorcy wyniosły 1 210 873 tysiące złotych i w całości dotyczyły segmentu budowlanego.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe pozycje dotyczące segmentów ujęte w rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku to:

|   | Działalność<br>budowlana | Zarządzanie<br>nieruchomościami<br>i działalność<br>deweloperska | Pozostała<br>działalność | Wartość<br>skonsolidowana |
|---|--------------------------|--|--------------------------|---------------------------|
| Amortyzacja   | (21 138)                 | (567)  | (1 326)                  | <b>(23 031)</b>           |
| (Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących<br>należności | (1 408)                  | (29)   | 350                      | <b>(1 087)</b>            |
| (Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących<br>zapasy     | -                        | 54   | 13                       | <b>67</b>                 |
| Inne przychody / (koszty) niepieniężne*                         | (283 528)                | (879)  | (3)                      | <b>(284 410)</b>          |

Pozostałe pozycje dotyczące segmentów ujęte w rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku to:

|   | Działalność<br>budowlana | Zarządzanie<br>nieruchomościami<br>i działalność<br>deweloperska | Pozostała<br>działalność | Wartość<br>skonsolidowana |
|---|--------------------------|--|--------------------------|---------------------------|
| Amortyzacja   | (24 681)                 | (507)  | (3 705)                  | <b>(28 893)</b>           |
| (Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących<br>należności | (9 709)                  | (10)   | (1 856)                  | <b>(11 575)</b>           |
| (Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących<br>zapasy     | -                        | (58 229)   | (70)                     | <b>(58 299)</b>           |
| Inne przychody / (koszty) niepieniężne*                         | (5 170)                  | (676)  | (2 972)                  | <b>(8 818)</b>            |

\*) Inne przychody / (koszty) niepieniężne obejmują rozwiązanie / (zawiązanie) rezerw na straty na kontraktach oraz na naprawy gwarancyjne.

Aktywa i zobowiązania oraz nakłady inwestycyjne segmentów na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się w sposób następujący:

|   | Działalność<br>budowlana | Zarządzanie<br>nieruchomościami<br>i działalność<br>deweloperska | Pozostała<br>działalność | Wyłączenia | Wartość<br>skonsolidowana |
|---|--------------------------|--|--------------------------|------------|---------------------------|
| Aktywa segmentu   | 2 320 244                | 997 928  | 144 338                  | (7 354)    | 3 455 156                 |
| Inwestycje w jednostkach wycenianych<br>metodą praw własności | 84                       | -  | 7 455                    | -          | 7 539                     |
| Nieprzypisane aktywa segmentu                                 |                          |  |                          |            | 395 514                   |
| <b>Skonsolidowane aktywa ogółem</b>                           |                          |  |                          |            | <b>3 858 209</b>          |
| Zobowiązania segmentu   | 2 872 934                | 362 488  | 62 937                   | (56 650)   | 3 241 709                 |
| Nieprzypisane zobowiązania segmentu                           |                          |  |                          |            | 93 991                    |
| <b>Skonsolidowane zobowiązania ogółem</b>                     |                          |  |                          |            | <b>3 335 700</b>          |
| Nakłady inwestycyjne  | 43 607                   | 4 232  | 562                      | -          | <b>48 401</b>             |

Aktywa i zobowiązania oraz nakłady inwestycyjne segmentów na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawiają się w sposób następujący:

|   | Działalność<br>budowlana | Zarządzanie<br>nieruchomościami<br>i działalność<br>deweloperska | Pozostała<br>działalność | Wyłączenia | Wartość<br>skonsolidowana |
|---|--------------------------|--|--------------------------|------------|---------------------------|
| Aktywa segmentu   | 2 085 404                | 897 470  | 358 507                  | (12 977)   | 3 328 404                 |
| Inwestycje w jednostkach wycenianych<br>metodą praw własności | -                        | -  | 3 518                    | -          | 3 518                     |
| Nieprzypisane aktywa segmentu                                 |                          |  |                          |            | 354 831                   |
| <b>Skonsolidowane aktywa ogółem</b>                           |                          |  |                          |            | <b>3 686 753</b>          |
| Zobowiązania segmentu   | 2 664 873                | 290 115  | 67 212                   | (50 853)   | 2 971 347                 |
| Nieprzypisane zobowiązania segmentu                           |                          |  |                          |            | 70 231                    |
| <b>Skonsolidowane zobowiązania ogółem</b>                     |                          |  |                          |            | <b>3 041 578</b>          |
| Nakłady inwestycyjne  | 12 826*                  | 476  | 4 422                    | -          | <b>17 724</b>             |

\*w tym 6 559 tysięcy złotych wydanych na nabycie pakietu większościowego akcji Elektromontaż Poznań SA

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Aktywa segmentów obejmują głównie rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne, zapasy, instrumenty pochodne, należności i środki pieniężne z działalności operacyjnej. Nie obejmują natomiast pożyczek udzielonych, aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz należności z tytułu podatku dochodowego.

Zobowiązania segmentów obejmują zobowiązania operacyjne (w tym instrumenty pochodne), nie obejmują zobowiązań z tytułu podatku dochodowego, z tytułu kredytów, pożyczek i innych zewnętrznych źródeł finansowania oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Nakłady inwestycyjne obejmują zwiększenia rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych oraz finansowych aktywów trwałych.

### Informacje geograficzne

Grupa Budimex prowadzi działalność na rynku krajowym, jak również na rynkach zagranicznych. Do pozostałych rynków zaliczane są Ukraina, Litwa, Estonia, Rosja, Szwajcaria.

#### Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

|                 | 2014             | 2013             |
|-----------------|------------------|------------------|
| Rynek krajowy   | 4 754 307        | 4 198 885        |
| Rynek niemiecki | 158 085          | 507 479          |
| Pozostałe rynki | 37 547           | 43 095           |
| <b>Ogółem</b>   | <b>4 949 939</b> | <b>4 749 459</b> |

#### Aktywa trwałe

|                 | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|-----------------|----------------------|----------------------|
| Rynek krajowy   | 188 591              | 190 009              |
| Rynek niemiecki | 518                  | 411                  |
| Pozostałe rynki | -                    | -                    |
| <b>Ogółem</b>   | <b>189 109</b>       | <b>190 420</b>       |

#### Nakłady inwestycyjne

|                 | 2014          | 2013          |
|-----------------|---------------|---------------|
| Rynek krajowy   | 48 135        | 17 474        |
| Rynek niemiecki | 266           | 243           |
| Pozostałe rynki | -             | 7             |
| <b>Ogółem</b>   | <b>48 401</b> | <b>17 724</b> |

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży odpowiada lokalizacji klientów i jest zgodny z wewnętrzną strukturą organizacyjną Grupy.

Aktywa trwałe obejmują rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne, wartości niematerialne, wartość firmy jednostek podporządkowanych oraz długoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Podział łącznej kwoty aktywów trwałych oraz wydatków inwestycyjnych odpowiada lokalizacji oddziałów oraz podmiotów zagranicznych wchodzących w skład Grupy.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

**10. Rzeczowe aktywa trwałe**

|  | Grunty, prawo<br>wieczystego<br>użytkowania<br>gruntów | Budynki i<br>budowle | Urządzenia<br>techniczne<br>i maszyny | Środki transportu | Inne rzeczowe<br>aktywa trwałe | Środki trwałe<br>w budowie | Ogółem           |
|--|--|----------------------|---------------------------------------|-------------------|--------------------------------|----------------------------|------------------|
| <b>Wartość brutto na 1 stycznia 2014 roku</b>                  | <b>3 044</b>   | <b>27 613</b>        | <b>203 525</b>                        | <b>19 791</b>     | <b>21 066</b>                  | <b>1 531</b>               | <b>276 570</b>   |
| <b>Zwiększenia:</b>  | <b>7</b>   | <b>1 604</b>         | <b>14 175</b>                         | <b>2 505</b>      | <b>1 585</b>                   | <b>144</b>                 | <b>20 020</b>    |
| – zakup (w tym: przyjęcie w leasing)                           | -  | 1 432                | 13 888                                | 2 503             | 1 557                          | -                          | 19 380           |
| – przyjęcie ze środków trwałych w budowie                      | -  | 172                  | 150                                   | -                 | -                              | (322)                      | -                |
| – zwiększenie środków trwałych w budowie                       | -  | -                    | -                                     | -                 | -                              | 466                        | 466              |
| – różnice kursowe  | -  | -                    | 11                                    | 2                 | 28                             | -                          | 41               |
| – inne zwiększenia   | 7  | -                    | 126                                   | -                 | -                              | -                          | 133              |
| <b>Zmniejszenia:</b>   | <b>-</b>   | <b>(2 352)</b>       | <b>(5 709)</b>                        | <b>(146)</b>      | <b>(1 216)</b>                 | <b>(1 326)</b>             | <b>(10 749)</b>  |
| – sprzedaż   | -  | (2 235)              | (4 826)                               | (138)             | (443)                          | -                          | (7 642)          |
| – likwidacja, złomowanie                                       | -  | (117)                | (883)                                 | (8)               | (773)                          | -                          | (1 781)          |
| – przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży         | -  | -                    | -                                     | -                 | -                              | (1 160)                    | (1 160)          |
| – przeniesienie na nieruchomości inwestycyjne                  | -  | -                    | -                                     | -                 | -                              | (166)                      | (166)            |
| <b>Wartość brutto na 31 grudnia 2014 roku</b>                  | <b>3 051</b>   | <b>26 865</b>        | <b>211 991</b>                        | <b>22 150</b>     | <b>21 435</b>                  | <b>349</b>                 | <b>285 841</b>   |
| <b>Umorzenie na 1 stycznia 2014 roku</b>                       | <b>(43)</b>  | <b>(9 457)</b>       | <b>(149 841)</b>                      | <b>(15 383)</b>   | <b>(16 412)</b>                | <b>-</b>                   | <b>(191 136)</b> |
| <b>Zmiany za okres:</b>  | <b>(45)</b>  | <b>(503)</b>         | <b>(10 489)</b>                       | <b>(1 361)</b>    | <b>(1 417)</b>                 | <b>-</b>                   | <b>(13 815)</b>  |
| – amortyzacja bieżąca (nota 33)                                | (45)   | (1 154)              | (15 964)                              | (1 460)           | (2 307)                        | -                          | (20 930)         |
| – sprzedaż   | -  | 604                  | 4 747                                 | 94                | 141                            | -                          | 5 586            |
| – likwidacja, złomowanie                                       | -  | 47                   | 864                                   | 8                 | 771                            | -                          | 1 690            |
| – różnice kursowe  | -  | -                    | (10)                                  | (3)               | (22)                           | -                          | (35)             |
| – inne   | -  | -                    | (126)                                 | -                 | -                              | -                          | (126)            |
| <b>Umorzenie na 31 grudnia 2014 roku</b>                       | <b>(88)</b>  | <b>(9 960)</b>       | <b>(160 330)</b>                      | <b>(16 744)</b>   | <b>(17 829)</b>                | <b>-</b>                   | <b>(204 951)</b> |
| <b>Odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2014 roku</b> | <b>-</b>   | <b>(1 377)</b>       | <b>-</b>                              | <b>-</b>          | <b>(302)</b>                   | <b>-</b>                   | <b>(1 679)</b>   |
| – (zwiększenia)/zmniejszenia                                   | -  | -                    | -                                     | -                 | 302                            | -                          | 302              |
| <b>Odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2014 roku</b> | <b>-</b>   | <b>(1 377)</b>       | <b>-</b>                              | <b>-</b>          | <b>-</b>                       | <b>-</b>                   | <b>(1 377)</b>   |
| <b>Wartość netto na 1 stycznia 2014 roku</b>                   | <b>3 001</b>   | <b>16 779</b>        | <b>53 684</b>                         | <b>4 408</b>      | <b>4 352</b>                   | <b>1 531</b>               | <b>83 755</b>    |
| <b>Wartość netto na 31 grudnia 2014 roku</b>                   | <b>2 963</b>   | <b>15 528</b>        | <b>51 661</b>                         | <b>5 406</b>      | <b>3 606</b>                   | <b>349</b>                 | <b>79 513</b>    |



(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

|  | Grunty, prawo<br>wieczystego<br>użytkowania<br>gruntu | Budynki i<br>budowle | Urządzenia<br>techniczne<br>i maszyny | Srodki transportu | Inne rzeczowe<br>aktywa trwałe | Srodki trwałe<br>w budowie | Ogółem           |
|--|---|----------------------|---------------------------------------|-------------------|--------------------------------|----------------------------|------------------|
| <b>Wartość brutto na 1 stycznia 2013 roku</b>                  | <b>6 185</b>  | <b>27 386</b>        | <b>212 939</b>                        | <b>21 021</b>     | <b>20 087</b>                  | <b>976</b>                 | <b>288 594</b>   |
| <b>Zwiększenia:</b>  | <b>4</b>  | <b>14 052</b>        | <b>9 358</b>                          | <b>1 378</b>      | <b>2 823</b>                   | <b>3 625</b>               | <b>31 240</b>    |
| – zakup (w tym: przyjęcie w leasing)                           | -   | 384                  | 3 202                                 | 441               | 1 588                          | -                          | 5 615            |
| – zmiana składu Grupy  | -   | 13 615               | 5 828                                 | 880               | 1 221                          | 115                        | 21 659           |
| – przyjęcie ze środków trwałych w budowie                      | -   | 53                   | 314                                   | 45                | -                              | (412)                      | -                |
| – zwiększenie środków trwałych w budowie                       | -   | -                    | -                                     | -                 | -                              | 3 922                      | 3 922            |
| – różnice kursowe  | -   | -                    | 13                                    | 12                | 14                             | -                          | 39               |
| – inne zwiększenia   | 4   | -                    | 1                                     | -                 | -                              | -                          | 5                |
| <b>Zmniejszenia:</b>   | <b>(3 145)</b>  | <b>(13 825)</b>      | <b>(18 772)</b>                       | <b>(2 608)</b>    | <b>(1 844)</b>                 | <b>(3 070)</b>             | <b>(43 264)</b>  |
| – sprzedaż   | (14)  | (1 001)              | (5 023)                               | (82)              | (434)                          | -                          | (6 554)          |
| – likwidacja, złomowanie                                       | -   | -                    | (2 480)                               | -                 | (678)                          | -                          | (3 158)          |
| – zmiana składu Grupy  | (3 131)   | (10 842)             | (11 269)                              | (2 526)           | (732)                          | (2 971)                    | (31 471)         |
| – przeniesienie na nieruchomości inwestycyjne                  | -   | (1 982)              | -                                     | -                 | -                              | (99)                       | (2 081)          |
| <b>Wartość brutto na 31 grudnia 2013 roku</b>                  | <b>3 044</b>  | <b>27 613</b>        | <b>203 525</b>                        | <b>19 791</b>     | <b>21 066</b>                  | <b>1 531</b>               | <b>276 570</b>   |
| <b>Umorzenie na 1 stycznia 2013 roku</b>                       | <b>-</b>  | <b>(9 158)</b>       | <b>(138 229)</b>                      | <b>(13 993)</b>   | <b>(14 155)</b>                | <b>-</b>                   | <b>(175 535)</b> |
| <b>Zmiany za okres:</b>  | <b>(43)</b>   | <b>(299)</b>         | <b>(11 612)</b>                       | <b>(1 390)</b>    | <b>(2 257)</b>                 | <b>-</b>                   | <b>(15 601)</b>  |
| – amortyzacja bieżąca (nota 33)                                | (44)  | (1 564)              | (20 149)                              | (2 157)           | (2 532)                        | -                          | (26 446)         |
| – sprzedaż   | 1   | 372                  | 2 328                                 | 15                | 347                            | -                          | 3 063            |
| – likwidacja, złomowanie                                       | -   | -                    | 2 456                                 | -                 | 593                            | -                          | 3 049            |
| – zmiana składu Grupy  | -   | (6)                  | 3 761                                 | 757               | (659)                          | -                          | 3 853            |
| – różnice kursowe  | -   | -                    | (8)                                   | (5)               | (6)                            | -                          | (19)             |
| – przeniesienie na nieruchomości inwestycyjne                  | -   | 899                  | -                                     | -                 | -                              | -                          | 899              |
| <b>Umorzenie na 31 grudnia 2013 roku</b>                       | <b>(43)</b>   | <b>(9 457)</b>       | <b>(149 841)</b>                      | <b>(15 383)</b>   | <b>(16 412)</b>                | <b>-</b>                   | <b>(191 136)</b> |
| <b>Odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2013 roku</b> | <b>-</b>  | <b>(1 565)</b>       | <b>-</b>                              | <b>-</b>          | <b>(302)</b>                   | <b>-</b>                   | <b>(1 867)</b>   |
| – (zwiększenia)/zmniejszenia                                   | -   | -                    | -                                     | -                 | -                              | -                          | -                |
| – zmiana stanu Grupy   | -   | 188                  | -                                     | -                 | -                              | -                          | 188              |
| <b>Odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2013 roku</b> | <b>-</b>  | <b>(1 377)</b>       | <b>-</b>                              | <b>-</b>          | <b>(302)</b>                   | <b>-</b>                   | <b>(1 679)</b>   |
| <b>Wartość netto na 1 stycznia 2013 roku</b>                   | <b>6 185</b>  | <b>16 663</b>        | <b>74 710</b>                         | <b>7 028</b>      | <b>5 630</b>                   | <b>976</b>                 | <b>111 192</b>   |
| <b>Wartość netto na 31 grudnia 2013 roku</b>                   | <b>3 001</b>  | <b>16 779</b>        | <b>53 684</b>                         | <b>4 408</b>      | <b>4 352</b>                   | <b>1 531</b>               | <b>83 755</b>    |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w następujących pozycjach rachunku zysków i strat:

|   | 2014          | 2013          |
|---|---------------|---------------|
| Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług | 19 487        | 24 684        |
| Koszty ogólnego zarządu                         | 1 182         | 1 516         |
| Inne koszty                                     | 261           | 246           |
| <b>Ogółem</b>                                   | <b>20 930</b> | <b>26 446</b> |

Grupa jako leasingobiorca używa na podstawie umów leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe:

|                                 | 31 grudnia 2014 roku                              |                         | 31 grudnia 2013 roku                              |                         |
|---------------------------------|---|-------------------------|---|-------------------------|
|                                 | Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy | Wartość bilansowa netto | Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy | Wartość bilansowa netto |
| Urządzenia techniczne i maszyny | 54 433  | 24 340                  | 47 324  | 29 100                  |
| Środki transportu               | 3 522   | 898                     | 1 990   | 905                     |
| Inne środki trwałe              | 288   | 170                     | 249   | 129                     |
| <b>Ogółem</b>                   | <b>58 243</b>                                     | <b>25 408</b>           | <b>49 563</b>                                     | <b>30 134</b>           |

Wartość zabezpieczeń ustanowionych na rzeczowych aktywach trwałych została opisana w nocie 40.

Łączna kwota otrzymanych bądź należnych odszkodowań w odniesieniu do tych środków trwałych, które straciły na wartości lub zostały utracone w 2014 roku wynosi 22 tysiące złotych (w 2013 roku: 13 tysięcy złotych).

## 11. Nieruchomości inwestycyjne

|   | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|---|----------------------|----------------------|
| Budynki i budowle                                   | 24 880               | 24 403               |
| Inne nieruchomości                                  | 114                  | 126                  |
| <b>Nieruchomości inwestycyjne ogółem</b>            | <b>24 994</b>        | <b>24 529</b>        |
| <i>Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych</i> | <i>29 461</i>        | <i>30 147</i>        |

Zmiany nieruchomości inwestycyjnych w 2014 oraz 2013 roku przedstawiały się następująco:

|  | 2014          | 2013          |
|--|---------------|---------------|
| <b>Stan na początek okresu</b>                                 |               |               |
| Wartość brutto   | 29 254        | 6 365         |
| Umorzenie (w tym skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości)  | (4 725)       | (3 109)       |
| <b>Wartość netto na początek okresu</b>                        | <b>24 529</b> | <b>3 256</b>  |
| <b>Zmiany w ciągu roku</b>                                     |               |               |
| Nabycie  | 2 652         | 111           |
| Zbycie   | (1 193)       | (90)          |
| Przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych                    | 166           | 1 182         |
| Zmiana składu Grupy  | -             | 20 225        |
| Amortyzacja (nota 33)  | (139)         | (155)         |
| Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (nota 14) | (1 021)       | -             |
| <b>Stan na koniec okresu</b>                                   |               |               |
| Wartość brutto   | 27 229        | 29 254        |
| Umorzenie (w tym skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości)  | (2 235)       | (4 725)       |
| <b>Wartość netto</b>   | <b>24 994</b> | <b>24 529</b> |

Wartość zabezpieczeń ustanowionych na nieruchomościach inwestycyjnych została opisana w nocie 40.

Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych za rok 2014 i 2013 została ujęta w rachunku zysków i strat w koszcie wytworzenia sprzedanych produktów i usług.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku zostały dokonane wyceny części nieruchomości inwestycyjnych na kwotę 23 165 tysięcy złotych. Wyceny te potwierdziły, iż nie nastąpiła utrata wartości tej części nieruchomości inwestycyjnych posiadanych przez Grupę. Pomiar wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych sklasyfikowano na poziomie 2 hierarchii wartości godziwej wg MSSF 13.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

W 2014 roku nie nastąpiły przesunięcia między poziomami hierarchii wartości godziwej. Nieruchomości wyceniono metodą dochodową, korzystając z obserwowalnych stawek czynszów na lokalnych rynkach nieruchomości podobnych do nieruchomości wycenianych. Ze względu na nieznaczne wahania cen na rynku oraz tym samym mało prawdopodobną utratę wartości nieruchomości, zrezygnowano z wyceny pozostałych nieruchomości inwestycyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku zostały dokonane wyceny części nieruchomości inwestycyjnych na kwotę 21 808 tysięcy złotych. Wyceny te potwierdziły, iż nie nastąpiła utrata wartości tej części nieruchomości inwestycyjnych posiadanych przez Grupę. Pomiar wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych sklasyfikowano na poziomie 2 hierarchii wartości godziwej wg MSSF 13. W 2013 roku nie nastąpiły przesunięcia między poziomami hierarchii wartości godziwej. Nieruchomości wyceniono metodą dochodową, korzystając z obserwowalnych stawek czynszów na lokalnych rynkach nieruchomości podobnych do nieruchomości wycenianych. Ze względu na nieznaczne wahania cen na rynku oraz tym samym mało prawdopodobną utratę wartości nieruchomości, zrezygnowano z wyceny pozostałych nieruchomości inwestycyjnych.

Spółki Grupy ujęły w rachunku zysków i strat następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi:

|   | 2014  | 2013  |
|---|-------|-------|
| Przychody z opłat czynszowych   | 8 993 | 7 054 |
| Bezpośrednie koszty operacyjne (w tym koszty napraw i konserwacji) powstałe z nieruchomości inwestycyjnych, które przyniosły przychody z opłat czynszowych      | 5 731 | 3 571 |
| Bezpośrednie koszty operacyjne (w tym koszty napraw i konserwacji) powstałe z nieruchomości inwestycyjnych, które nie przyniosły przychodów z opłat czynszowych | -     | -     |

## 12. Wartości niematerialne

|   | Oprogramowanie komputerowe | Nabyte koncesje, patenty, licencje | Pozostałe      | Ogółem          |
|---|----------------------------|------------------------------------|----------------|-----------------|
| <b>Wartość brutto na 1 stycznia 2014 roku</b> | <b>24 679</b>              | <b>931</b>                         | <b>3 300</b>   | <b>28 910</b>   |
| <b>Zwiększenia:</b>                           | <b>2 344</b>               | <b>6</b>                           | <b>-</b>       | <b>2 350</b>    |
| – zakup                                       | 1 568                      | 6                                  | -              | 1 574           |
| – rozliczenie zaliczek                        | 772                        | -                                  | -              | 772             |
| – różnice kursowe                             | 4                          | -                                  | -              | 4               |
| <b>Zmniejszenia:</b>                          | <b>(47)</b>                | <b>-</b>                           | <b>-</b>       | <b>(47)</b>     |
| – sprzedaż                                    | (2)                        | -                                  | -              | (2)             |
| – likwidacja                                  | (45)                       | -                                  | -              | (45)            |
| <b>Wartość brutto na 31 grudnia 2014 roku</b> | <b>26 976</b>              | <b>937</b>                         | <b>3 300</b>   | <b>31 213</b>   |
| <b>Umorzenie na 1 stycznia 2014 roku</b>      | <b>(21 759)</b>            | <b>(648)</b>                       | <b>(2 397)</b> | <b>(24 804)</b> |
| Zmiany za okres:                              | (1 261)                    | (122)                              | (532)          | (1 915)         |
| – amortyzacja bieżąca (nota 33)               | (1 308)                    | (122)                              | (532)          | (1 962)         |
| – sprzedaż                                    | 2                          | -                                  | -              | 2               |
| – likwidacja                                  | 45                         | -                                  | -              | 45              |
| <b>Umorzenie na 31 grudnia 2014 roku</b>      | <b>(23 020)</b>            | <b>(770)</b>                       | <b>(2 929)</b> | <b>(26 719)</b> |
| <b>Wartość netto na 1 stycznia 2014 roku</b>  | <b>2 920</b>               | <b>283</b>                         | <b>903</b>     | <b>4 106</b>    |
| <b>Wartość netto na 31 grudnia 2014 roku</b>  | <b>3 956</b>               | <b>167</b>                         | <b>371</b>     | <b>4 494</b>    |

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

|   | Oprogramowanie komputerowe | Nabyte koncesje, patenty, licencje | Pozostałe      | Ogółem          |
|---|----------------------------|------------------------------------|----------------|-----------------|
| <b>Wartość brutto na 1 stycznia 2013 roku</b> | <b>21 908</b>              | <b>4 732</b>                       | <b>3 379</b>   | <b>30 019</b>   |
| <b>Zwiększenia:</b>                           | <b>5 928</b>               | <b>462</b>                         | <b>4 078</b>   | <b>10 468</b>   |
| – zmiana składu Grupy                         | 3 032                      | 307                                | 4 077          | 7 416           |
| – zakup                                       | 590                        | 42                                 | -              | 632             |
| – rozliczenie zaliczek                        | 2 299                      | -                                  | -              | 2 299           |
| – różnice kursowe                             | 7                          | 113                                | 1              | 121             |
| <b>Zmniejszenia:</b>                          | <b>(3 157)</b>             | <b>(4 263)</b>                     | <b>(4 157)</b> | <b>(11 577)</b> |
| – zmiana składu Grupy                         | (2 765)                    | (4 263)                            | (3 240)        | (10 268)        |
| – likwidacja                                  | (392)                      | -                                  | (917)          | (1 309)         |
| <b>Wartość brutto na 31 grudnia 2013 roku</b> | <b>24 679</b>              | <b>931</b>                         | <b>3 300</b>   | <b>28 910</b>   |
| <b>Umorzenie na 1 stycznia 2013 roku</b>      | <b>(20 311)</b>            | <b>(3 337)</b>                     | <b>(3 379)</b> | <b>(27 027)</b> |
| Zmiany za okres:                              | (1 448)                    | 2 689                              | 982            | 2 223           |
| – amortyzacja bieżąca (nota 33)               | (1 386)                    | (374)                              | (532)          | (2 292)         |
| – zmiana składu Grupy                         | (448)                      | 3 143                              | 598            | 3 293           |
| – likwidacja                                  | 390                        | -                                  | 917            | 1 307           |
| – różnice kursowe                             | (4)                        | (80)                               | (1)            | (85)            |
| <b>Umorzenie na 31 grudnia 2013 roku</b>      | <b>(21 759)</b>            | <b>(648)</b>                       | <b>(2 397)</b> | <b>(24 804)</b> |
| <b>Wartość netto na 1 stycznia 2013 roku</b>  | <b>1 597</b>               | <b>1 395</b>                       | <b>-</b>       | <b>2 992</b>    |
| <b>Wartość netto na 31 grudnia 2013 roku</b>  | <b>2 920</b>               | <b>283</b>                         | <b>903</b>     | <b>4 106</b>    |

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w następujących pozycjach rachunku zysków i strat:

|   | 2014         | 2013         |
|---|--------------|--------------|
| Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług | 857          | 1 301        |
| Koszty ogólnego zarządu                         | 1 082        | 966          |
| Inne koszty                                     | 23           | 25           |
| <b>Ogółem</b>                                   | <b>1 962</b> | <b>2 292</b> |

Grupa nie posiada istotnych wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku jednostki wchodzące w skład Grupy nie posiadały istotnych obciążeń wartości niematerialnych o charakterze prawnorzeczowym i obligacyjnym.

W 2014 oraz 2013 roku nie dokonywano odpisów aktualizujących wartości niematerialne.

### 13. Wartość firmy jednostek podporządkowanych

Wartość firmy wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku w kwocie 73 237 tysięcy złotych składa się z wartości firmy w całości dotyczącej spółki Budimex Dromex SA, która została połączona z Budimeksem SA w dniu 16 listopada 2009 roku.

#### Test na utratę wartości firmy

Wartość firmy przyporządkowuje się do ośrodków Grupy wypracowujących środki pieniężne. Dla wartości firmy powstałej przy nabyciu akcji Budimeksu Dromeksu SA przez Budimex SA przyjmuje się, że ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne jest część segmentu budowlanego dotycząca krajowego budownictwa ogólnego i infrastruktury.

Wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne ustala się na podstawie wyliczeń wartości użytkowej. Wyliczenia te wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych w okresie pięcioletnim. Przepływy pieniężne wykraczające poza okres pięcioletni oszacowano na stałym poziomie. Stopa wzrostu nie przewyższa długoterminowej przeciętnej stopy wzrostu dla branży budowlanej, w której funkcjonuje ośrodek wypracowujący środki pieniężne. W wyliczeniach przyjęto marżę brutto na poziomie pomiędzy 7,7% a 8,1%, natomiast wykorzystana stopa dyskontowa wyniosła 10% (po zaokrągleniu i ubruttowieniu). Zarząd ustalił budżetowaną marżę brutto na podstawie wyników historycznych oraz swoich przewidywań co do rozwoju rynku. Średnie ważone przeciętne stopy wzrostu zgodne są z prognozami przedstawionymi w raportach branżowych. Zastosowana stopa dyskonta to stopa przed opodatkowaniem, odzwierciedlająca konkretne zagrożenia dotyczące poszczególnych segmentów. Na podstawie testu na utratę wartości, który został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2014 roku Zarząd stwierdził, że nie ma potrzeby dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

**14. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży**

|                            | 2014         | 2013     |
|----------------------------|--------------|----------|
| Nieruchomości inwestycyjne | 1 021        | -        |
| Środki trwale w budowie    | 1 160        | -        |
| <b>Ogółem</b>              | <b>2 181</b> | <b>-</b> |

W ciągu najbliższych 12 miesięcy Grupa po dniu bilansowym zamierza sprzedać działkę wraz ze stojącymi na niej budynkami. Aktywa te należą do segmentu „Zarządzanie nieruchomościami i działalność deweloperska”. Została podpisana umowa przedwstępna z przyszłym nabywcą w/w aktywów, a wymieniona w niej cena sprzedaży była wyższa niż ich wartość bilansowa, tym samym nie wystąpiły przesłanki utworzenia odpisu z tytułu utraty wartości. W lutym 2015 roku transakcja została sfinalizowana (nota 48).

**15. Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności**

|  | 2014         | 2013          |
|--|--------------|---------------|
| <b>Stan na początek okresu</b>   | <b>3 518</b> | <b>16 966</b> |
| – w tym wartość firmy  | -            | -             |
| Nabycie udziałów   | 9 800        | -             |
| Objęcie konsolidacją jednostki stowarzyszonej/ wspólnego przedsięwzięcia | 89           | (8 764)       |
| Udział w zyskach / (stratach)*   | (5 852)      | (4 684)       |
| Wypłaty dywidendy przez jednostki stowarzyszone/wspólne przedsięwzięcia  | (16)         | -             |
| <b>Stan na koniec okresu</b>   | <b>7 539</b> | <b>3 518</b>  |
| – w tym wartość firmy  | -            | -             |

\*) Udział w zyskach/(stratach) za okres obejmuje również część wyniku za rok poprzedni, która nie została skonsolidowana w roku, którego dotyczy. Skonsolidowane sprawozdania Grupy Budimex oparte były na wstępnych danych finansowych spółek stowarzyszonych/wspólnych przedsięwzięć za dany okres sprawozdawczy, a sprawozdania finansowe tych spółek uległy zmianie po opublikowaniu sprawozdania skonsolidowanego przez Grupę. W 2013 roku udział w wyniku jednostek wycenianych metodą praw własności został skorygowany o kwotę (140) tysięcy złotych. W 2014 roku nie dokonano takiej korekty.

Wykaz podmiotów stowarzyszonych/ wspólnych przedsięwzięć na dzień 31 grudnia 2014 oraz 31 grudnia 2013 roku:

| Nazwa jednostki   | Rodzaj                  | Siedziba          | Udział w kapitale zakładowym oraz liczbie głosów (%) |                      |
|---|-------------------------|-------------------|--|----------------------|
|   |                         |                   | 31 grudnia 2014 roku                                 | 31 grudnia 2013 roku |
| PPHU Promos Sp. z o.o.                                      | jednostka stowarzyszona | Kraków / Polska   | 26,31%   | 26,31%               |
| FBSerwis SA   | jednostka stowarzyszona | Warszawa / Polska | 49,00%   | 49,00%               |
| Tecpresa – Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o. | wspólne przedsięwzięcie | Warszawa/ Polska  | 30,00%*  | 30,00%*              |

\*Ze względu na zmiany wprowadzone przez MSSF 11, od dnia 1 stycznia 2014 roku Grupa zaprzestała konsolidacji wspólnego przedsięwzięcia, spółki Tecpresa – Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o. metodą proporcjonalną, a objęła ją konsolidacją metodą praw własności.

Wybrane dane finansowe jednostki stowarzyszonej FBSerwis SA przedstawiały się w sposób następujący:

| <b>FBSerwis SA</b>  | 2014     | 2013     |
|---|----------|----------|
| Aktywa trwale   | 21 100   | 9 704    |
| Aktywa obrotowe   | 43 405   | 19 332   |
| Zobowiązania długoterminowe                               | -        | (484)    |
| Zobowiązania krótkoterminowe                              | (53 087) | (25 196) |
| Przychody   | 42 385   | 26 749   |
| Zysk (strata) z działalności kontynuowanej                | (11 938) | (9 296)  |
| Zysk (strata) z działalności zaniechanej po opodatkowaniu | -        | -        |
| Inne całkowite dochody                                    | -        | -        |
| Całkowite dochody za okres                                | (11 938) | (9 296)  |
| Otrzymane dywidendy od jednostki stowarzyszonej           | -        | -        |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Uzgodnienie powyższych informacji finansowych do wartości bilansowej udziałów w spółce FBSerwis SA ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym:

| <b>FBSerwis SA</b>   | <b>31 grudnia 2014</b> | <b>31 grudnia 2013</b> |
|--|------------------------|------------------------|
| Aktywa netto   | 11 418                 | 3 356                  |
| Udział Grupy w jednostce stowarzyszonej                            | 49,00%                 | 49,00%                 |
| Pozostałe korekty  | (1)                    | -                      |
| <b>Wartość bilansowa udziałów Grupy w jednostce stowarzyszonej</b> | <b>5 594</b>           | <b>1 644</b>           |

Wybrane dane finansowe jednostki stowarzyszonej PPHU Promos Sp. z o.o. przedstawiały się w sposób następujący:

| <b>PPHU Promos Sp. z o.o.</b>                             | <b>2014</b> | <b>2013</b> |
|---|-------------|-------------|
| Aktywa trwałe   | 5 665       | 5 727       |
| Aktywa obrotowe   | 2 936       | 3 564       |
| Zobowiązania długoterminowe                               | (195)       | (647)       |
| Zobowiązania krótkoterminowe                              | (1 188)     | (1 450)     |
| Przychody   | 9 023       | 9 949       |
| Zysk (strata) z działalności kontynuowanej                | 10          | 75          |
| Zysk (strata) z działalności zaniechanej po opodatkowaniu | -           | -           |
| Inne całkowite dochody                                    | -           | -           |
| Całkowite dochody za okres                                | 10          | 75          |
| Otrzymane dywidendy od jednostki stowarzyszonej           | 16          | -           |

Uzgodnienie powyższych informacji finansowych do wartości bilansowej udziałów w spółce PPHU Promos Sp. z o.o. ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym:

| <b>PPHU Promos Sp. z o.o.</b>                                      | <b>31 grudnia 2014</b> | <b>31 grudnia 2013</b> |
|--|------------------------|------------------------|
| Aktywa netto   | 7 218                  | 7 194                  |
| Udział Grupy w jednostce stowarzyszonej                            | 26,31%                 | 26,31%                 |
| Pozostałe korekty  | (38)                   | (19)                   |
| <b>Wartość bilansowa udziałów Grupy w jednostce stowarzyszonej</b> | <b>1 861</b>           | <b>1 874</b>           |

Wybrane dane finansowe wspólnego przedsięwzięcia Tecpresa – Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o. przedstawiały się w sposób następujący:

| <b>Tecpresa – Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o.</b>  | <b>2014</b> | <b>2013</b> |
|---|-------------|-------------|
| Aktywa trwałe   | 62          | 57          |
| Aktywa obrotowe   | 222         | 245         |
| Zobowiązania długoterminowe   | (1)         | -           |
| Zobowiązania krótkoterminowe  | (4)         | (5)         |
| <i>W skład powyższych aktywów i zobowiązań wchodzi:</i>   |             |             |
| Środki pieniężne i ich ekwiwalenty  | 218         | 243         |
| Krótkoterminowe zobowiązania finansowe (z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług i innych zobowiązań oraz rezerw) | -           | -           |
| Długoterminowe zobowiązania finansowe (z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług i innych zobowiązań oraz rezerw)  | -           | -           |
| Przychody   | 6           | 570         |
| Zysk (strata) z działalności kontynuowanej  | (19)        | (309)       |
| Zysk (strata) z działalności zaniechanej po opodatkowaniu   | -           | -           |
| Inne całkowite dochody  | -           | -           |
| Całkowite dochody za okres  | (19)        | (309)       |
| Otrzymane dywidendy od wspólnego przedsięwzięcia  | -           | -           |
| <i>W skład powyższych pozycji wchodzi:</i>  |             |             |
| Amortyzacja   | -           | (31)        |
| Przychody z tytułu odsetek  | -           | 3           |
| Koszty odsetkowe  | -           | (1)         |
| Przychody (koszty) z tytułu podatku dochodowego   | 4           | 64          |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Uzgodnienie powyższych informacji finansowych do wartości bilansowej udziałów w spółce Tecpresa – Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o. ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym:

| <b>Tecpresa – Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o.</b>  | <b>31 grudnia 2014</b> | <b>31 grudnia 2013</b> |
|---|------------------------|------------------------|
| Aktywa netto  | 279                    | 297                    |
| Udział Grupy we wspólnym przedsięwzięciu                            | 30,00%                 | 30,00%                 |
| Pozostałe korekty   | -                      | -                      |
| <b>Wartość bilansowa udziałów Grupy we wspólnym przedsięwzięciu</b> | <b>84</b>              | <b>89</b>              |

Udział Grupy w wynikach jednostek stowarzyszonych/wspólnych przedsięwzięć przedstawiał się następująco:

|  | <b>2014</b>    | <b>2013</b>    |
|--|----------------|----------------|
| Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych/ wspólnych przedsięwzięć  | 3              | 46             |
| Udział w stratach jednostek stowarzyszonych/ wspólnych przedsięwzięć | (5 855)        | (4 730)        |
| <b>Ogółem</b>  | <b>(5 852)</b> | <b>(4 684)</b> |

Udział Grupy w innych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych wyniósł w 2014 roku zero złotych (w 2013 roku również zero złotych).

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa Budimex nie posiadała udziału w zobowiązaniach warunkowych spółek stowarzyszonych. Na dzień 31 grudnia 2014 roku udział Grupy Budimex w należnościach warunkowych spółek stowarzyszonych wyniósł 5 456 tysięcy złotych, natomiast na dzień 31 grudnia 2013 roku udział ten wynosił 3 566 tysięcy złotych.

Jednostki stowarzyszone prowadzą szeroko rozumianą działalność w zakresie zarządzania infrastrukturą, nieruchomościami użytku publicznego oraz usług komunalnych.

## 16. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

|                                | <b>2014</b>  | <b>2013</b>    |
|--------------------------------|--------------|----------------|
| <b>Stan na początek okresu</b> | <b>8 381</b> | <b>17 135</b>  |
| <b>Zwiększenia:</b>            | -            | <b>885</b>     |
| - nabycie                      | -            | 885            |
| <b>Zmniejszenia</b>            | <b>(5)</b>   | <b>(9 639)</b> |
| - sprzedaż                     | -            | (60)           |
| - objęcie konsolidacją         | (5)          | (9 578)        |
| - zmiana składu Grupy          | -            | (1)            |
| <b>Stan na koniec okresu</b>   | <b>8 376</b> | <b>8 381</b>   |
| <b>w tym:</b>                  |              |                |
| - długoterminowe               | <b>8 376</b> | <b>8 381</b>   |
| - krótkoterminowe              | -            | -              |

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują wyłącznie akcje i udziały w spółkach.

Wartość bilansowa długoterminowych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku była równa cenie nabycia tych aktywów. Wartość godziwa tych aktywów nie jest możliwa do ustalenia z uwagi na fakt, iż nie istnieje dla nich aktywny rynek.

W ciągu najbliższych 12 miesięcy Grupa nie zamierza zbyć aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.



**17. Pozostałe aktywa/ zobowiązania finansowe**

|   | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku<br>przekształcone |
|---|----------------------|--|
| <b>Pozostałe aktywa finansowe – część długoterminowa</b>  | -                    | 692                                    |
| Pochodne instrumenty finansowe                            | -                    | 692                                    |
| – od 1 do 2 lat   | -                    | -                                      |
| – od 2 do 5 lat   | -                    | 189                                    |
| – powyżej 5 lat   | -                    | 503                                    |
| <b>Pozostałe aktywa finansowe – część krótkoterminowa</b> | <b>19 800</b>        | <b>3 295</b>                           |
| Pochodne instrumenty finansowe                            | 812                  | 131                                    |
| Pożyczki udzielone  | 18 988               | 3 164                                  |
| <b>Pozostałe aktywa finansowe - ogółem</b>                | <b>19 800</b>        | <b>3 987</b>                           |
| <b>Pozostałe zobowiązania – część długoterminowa</b>      | <b>4 925</b>         | <b>226</b>                             |
| Pochodne instrumenty finansowe                            | 4 925                | 226                                    |
| – od 1 do 2 lat   | 2 066                | 181                                    |
| – od 2 do 5 lat   | 1 513                | 45                                     |
| – powyżej 5 lat   | 1 346                | -                                      |
| <b>Pozostałe zobowiązania – część krótkoterminowa</b>     | <b>2 316</b>         | <b>499</b>                             |
| Pochodne instrumenty finansowe                            | 2 316                | 499                                    |
| <b>Pozostałe zobowiązania – ogółem</b>                    | <b>7 241</b>         | <b>725</b>                             |

**17.1 Instrumenty pochodne**

Reguły obowiązujące przy wykorzystywaniu instrumentów pochodnych zawarte są w polityce zarządzania ryzykiem Grupy zatwierdzonej przez Zarząd.

Instrumenty pochodne wyceniane są na dzień bilansowy w wiarygodnie ustalonej wartości godziwej. Wartość godziwa transakcji forward jest szacowana przy użyciu modelu bazującego na wartości kursów walutowych (średnie kursy NBP) na dzień bilansowy oraz różnicach w poziomach stóp procentowych waluty kwotowej i bazowej. Wartość godziwa swapów stopy procentowej jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne w ramach wymiany odsetek. Do dyskonta stosuje się krzywą stóp procentowych IRS z dnia bilansowego.

Skutki okresowej wyceny i rozliczenia walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward oraz opcji walutowych ujmowane są w ramach działalności operacyjnej, a skutki okresowej wyceny i rozliczenia swapów stopy procentowej ujmowane są w ramach działalności finansowej.

|  | 2014           | 2013           |
|--|----------------|----------------|
| Zysk / (strata) z wyceny instrumentów pochodnych Fx forward oraz opcji walutowych                  | (2 327)        | (5 776)        |
| Zysk / (strata) z tytułu realizacji instrumentów pochodnych Fx forward oraz opcji walutowych       | (300)          | 4 645          |
| <b>Ogółem zysk / (strata) z instrumentów pochodnych ujęta w działalności operacyjnej (nota 35)</b> | <b>(2 627)</b> | <b>(1 131)</b> |
| Zysk / (strata) z wyceny instrumentów pochodnych IRS   | (4 527)        | 407            |
| Zysk/ (strata) z tytułu realizacji instrumentów pochodnych IRS                                     | (121)          | -              |
| <b>Ogółem zysk / (strata) z instrumentów pochodnych ujęta w działalności finansowej (nota 36)</b>  | <b>(4 648)</b> | <b>407</b>     |

Wartość godziwa transakcji zawartych przez spółki Grupy, otwartych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku przedstawia tabela zamieszczona poniżej:

|   | Aktywa finansowe<br>z tytułu wyceny<br>instrumentów pochodnych |                         | Zobowiązania finansowe<br>z tytułu wyceny<br>instrumentów pochodnych |                         |
|---|--|-------------------------|--|-------------------------|
|   | 31 grudnia<br>2014 roku  | 31 grudnia<br>2013 roku | 31 grudnia<br>2014 roku  | 31 grudnia<br>2013 roku |
| Walutowe kontrakty terminowe typu FX Forward<br>oraz opcje walutowe | 812  | 131                     | 3 122  | 440                     |
| Swap stopy procentowej  | -  | 692                     | 4 119  | 285                     |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Łączna nominalna wartość walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 45 715 tysięcy euro oraz 408 tysięcy dolarów amerykańskich, na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 7 967 tysięcy euro oraz 817 tysięcy dolarów amerykańskich.

Kursy forward sprzedaży/kupna dla transakcji otwartych na dzień 31 grudnia 2014 roku, zawartych w euro, zawierały się w przedziale: 4,1691 - 4,2946 euro/złoty oraz 3,1006 - 3,1389 dolar amerykański/złoty (na dzień 31 grudnia 2013 roku zawierały się w przedziale: 4,1878 - 4,2890 euro/złoty oraz 3,0460 - 3,2555 dolar amerykański/złoty). Termin pozostały do rozliczenia transakcji terminowych otwartych zawartych w euro na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił od 29 do 638 dni (na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosił od 30 do 324 dni), a dla transakcji terminowych otwartych zawartych w dolarze amerykańskim wynosił od 85 do 120 dni (na dzień 31 grudnia 2013 roku od 30 do 212 dni).

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość kupionych opcji walutowych wynosiła 9 032 tysięcy euro, na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa nie posiadała opcji walutowych. Na dzień 31 grudnia 2014 roku kurs realizacji kupionych opcji walutowych (opcje call on call) wynosił 4,53 euro/złoty.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa posiadała zawarte transakcje zamiany stóp procentowych IRS, w ramach których Grupa będzie płacić stałą stopę, a otrzymywać zmienną stawkę 3M WIBOR. Wartość nominalna poszczególnych transakcji IRS nie przekraczała 10 000 tysięcy złotych. Umowy na transakcje zostały zawarte na okres 5 i 10 lat.

## 17.2 Pożyczki udzielone

W 2013 roku Grupa udzieliła pożyczki spółce stowarzyszonej FBSerwis SA. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2014 roku wyniosło 6,3%, a w 2013 roku 6,43%. Wartość godziwa pożyczki udzielonej odpowiada w przybliżeniu jej wartości bilansowej.

|                                | 2014          | 2013         |
|--------------------------------|---------------|--------------|
| <b>Stan na początek okresu</b> | <b>3 164</b>  | -            |
| - udzielenie pożyczki          | 24 696        | 3 111        |
| - naliczone odsetki (nota 36)  | 802           | 53           |
| - spłaty                       | (9 674)       | -            |
| <b>Stan na koniec okresu</b>   | <b>18 988</b> | <b>3 164</b> |
| <i>w tym:</i>                  |               |              |
| - długoterminowe               | -             | -            |
| - krótkoterminowe              | 18 988        | 3 164        |

## 18. Należności z tytułu umowy koncesyjnej

Spółka z Grupy (koncesjonariusz) zawarła z podmiotem sektora publicznego umowę na opracowanie dokumentacji projektowej oraz wybudowanie parkingu podziemnego wraz z częścią naziemną we Wrocławiu. Jako wynagrodzenie przyznano jej prawo do odpłatnego wyłącznego korzystania z parkingu oraz do pobierania pożytków w formie opłat parkingowych od użytkowników parkingu. Umowa koncesyjna została zawarta na 30 lat i 4 miesiące. Umowa nakłada na koncesjonariusza obowiązek utrzymywania poziomu usługi na niezmiennym poziomie, przez okres jej trwania. Umowa określa również gwarantowany poziom przychodów, na jaki koncesjonariusz może liczyć w przypadku, jeśli poziom uzyskanych wpływów z opłat parkingowych różnił się od określonego w umowie przychodu bazowego na dany rok. Cena za świadczenie usług (tj. za postój na parkingu) została określona w umowie. Koncesjonariusz ma prawo do zmiany tej ceny, co najmniej raz w roku, o co najmniej indeksację.

Na dzień zawarcia umowy przeprowadzono test, który wykazał, że gwarantowane wpływy z tytułu umowy koncesyjnej pokrywają wyrażone w wartości godziwej wynagrodzenie z tytułu usługi budowlanej. Tym samym przychody z tytułu usługi budowlanej ujęto w całości jako aktywa finansowe.

Wartość godziwa należności z tytułu umowy koncesyjnej odpowiada w przybliżeniu wartości bilansowej.

### Tabela ruchu należności z tytułu umowy koncesyjnej

|   | 2014          | 2013          |
|---|---------------|---------------|
| <b>Stan na początek okresu</b>                                  | <b>22 376</b> | -             |
| <b>Zwiększenia:</b>   | <b>23 809</b> | <b>22 376</b> |
| - zmiana składu Grupy   | -             | 1 473         |
| - przychody z usługi budowlanej                                 | 21 448        | 20 379        |
| - wycena aktywa finansowego wg zamortyzowanego kosztu (nota 36) | 2 361         | 524           |
| <b>Zmniejszenia</b>   | <b>(971)</b>  | -             |
| - odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości                 | -             | -             |
| - spłaty  | (971)         | -             |
| <b>Stan na koniec okresu</b>                                    | <b>45 214</b> | <b>22 376</b> |
| <i>w tym:</i>   |               |               |
| - długoterminowe  | 45 214        | 22 376        |
| - krótkoterminowe   | -             | -             |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***Przychody oraz zysk/(strata) z umowy koncesyjnej**

|                                   | 2014   | 2013   |
|-----------------------------------|--------|--------|
| Przychody z usługi budowlanej     | 21 448 | 20 379 |
| Zysk/(strata) z usługi budowlanej | 765    | 1 011  |

**19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności**

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku<br>przekształcone |
|--|----------------------|--|
| <b>Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług<br/>oraz pozostałe należności</b>                     |                      |  |
| Rozliczenia międzyokresowe   | 6 871                | 4 793                                  |
| Inne należności  | 23 074               | 20 703                                 |
| <b>Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług<br/>oraz pozostałe należności netto</b>               | <b>29 945</b>        | <b>25 496</b>                          |
| Odpis aktualizujący wartość należności długoterminowych  | 100                  | 100                                    |
| <b>Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług<br/>oraz pozostałe należności brutto</b>              | <b>30 045</b>        | <b>25 596</b>                          |
| <b>Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług<br/>oraz pozostałe należności</b>                    |                      |  |
| Należności z tytułu dostaw i usług   | 418 369              | 493 929                                |
| Zaliczki przekazane  | 55 110               | 21 724                                 |
| Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń<br>społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń | 3 326                | 2 473                                  |
| Rozliczenia międzyokresowe   | 11 593               | 14 546                                 |
| Inne należności  | 6 966                | 7 549                                  |
| <b>Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług<br/>oraz pozostałe należności netto</b>              | <b>495 364</b>       | <b>540 221</b>                         |
| Odpis aktualizujący wartość należności   | 138 879              | 139 852                                |
| <b>Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług<br/>oraz pozostałe należności brutto</b>             | <b>634 243</b>       | <b>680 073</b>                         |
| <b>Razem należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe netto</b>                                       | <b>525 309</b>       | <b>565 717</b>                         |

Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, uwzględniając fakt, iż głównym klientem Grupy jest urząd administracji rządowej.

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności odpowiada w przybliżeniu ich wartości bilansowej.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku ani na dzień 31 grudnia 2013 roku nie zostały ustanowione żadne zabezpieczenia na tych aktywach.

**Odpisy aktualizujące wartość długo- i krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności**

|   | 2014           | 2013           |
|---|----------------|----------------|
| <b>Odpisy aktualizujące wartość należności na początek okresu</b> | <b>139 952</b> | <b>131 346</b> |
| Utworzone w pozostałe koszty operacyjne (nota 35)                 | 6 827          | 15 721         |
| Odwrócone w pozostałe przychody operacyjne (nota 35)              | (5 740)        | (4 146)        |
| Wykorzystane  | (2 203)        | (1 326)        |
| Różnice kursowe   | 252            | 199            |
| Zmiana składu Grupy   | -              | (1 842)        |
| Inne  | (109)          | -              |
| <b>Odpisy aktualizujące wartość należności na koniec okresu</b>   | <b>138 979</b> | <b>139 952</b> |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***Struktura wiekowa przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług**

Poniższa tabela prezentuje analizę wiekową należności z tytułu dostaw i usług, które są przeterminowane na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości. Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły przeterminowane pozostałe należności, dla których nie dokonano odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

|   | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|---|----------------------|----------------------|
| <b>Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, niespłacone w okresie:</b> |                      |                      |
| – do 1 miesiąca   | 23 429               | 22 186               |
| – powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy  | 5 900                | 10 116               |
| – powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy  | 5 003                | 3 740                |
| – powyżej 6 miesięcy do 1 roku  | 1 508                | 2 679                |
| – powyżej 1 roku  | 28 196               | 40 252               |
| <b>Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem</b>                 | <b>64 036</b>        | <b>78 973</b>        |

Należności, które nie zostały objęte odpisem aktualizującym i nie są przeterminowane, nie wykazują wysokiego ryzyka kredytowego.

**20. Zapasy**

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|--|----------------------|----------------------|
| Materialy                                      | 57 686               | 86 942               |
| Półprodukty i produkty w toku                  | 293 392              | 213 526*             |
| Produkty gotowe                                | 32 578               | 131 209              |
| Towary   | 264 999              | 265 369*             |
| <b>Wartość netto zapasów na koniec okresu</b>  | <b>648 655</b>       | <b>697 046</b>       |
| Odpisy aktualizujące wartość zapasów           | 72 984               | 80 567               |
| <b>Wartość brutto zapasów na koniec okresu</b> | <b>721 639</b>       | <b>777 613</b>       |

\* w danych porównawczych przeklasyfikowano grunty, na których prowadzone są projekty budowy mieszkań, z towarów na półprodukty i produkty w toku.

**Odpisy aktualizujące wartość zapasów**

|  | 2014          | 2013          |
|--|---------------|---------------|
| <b>Odpisy aktualizujące wartość zapasów na początek okresu</b> | <b>80 567</b> | <b>23 543</b> |
| Utworzone w pozostałe koszty operacyjne (nota 35)              | 637           | 61 881        |
| Odwrócone w pozostałe przychody operacyjne (nota 35)           | (704)         | (3 582)       |
| Zmiana stanu Grupy   | -             | 684           |
| Wykorzystane   | (7 516)       | (1 959)       |
| <b>Odpisy aktualizujące wartość zapasów na koniec okresu</b>   | <b>72 984</b> | <b>80 567</b> |

Przyczyny odwrócenia odpisów aktualizujących zapasy zostały zaprezentowane poniżej:

|                               | 2014       | 2013         |
|-------------------------------|------------|--------------|
| Sprzedaż zapasów              | 671        | -            |
| Wzrost wartości odzyskiwalnej | -          | 3 582        |
| Złomowanie zapasów            | 33         | -            |
| <b>Ogółem</b>                 | <b>704</b> | <b>3 582</b> |

Wartość zabezpieczeń ustanowionych na zapasach została opisana w nocie 40.

Łączna wartość odsetek skapitalizowanych w zapasach Grupy (w spółkach deweloperskich) na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 73 tysiące złotych, natomiast na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 36 tysięcy złotych. W 2014 roku spółki skapitalizowały w zapasach odsetki w wysokości 61 tysięcy złotych, natomiast w 2013 roku spółki skapitalizowały odsetki w zapasach w kwocie 1 774 tysiące złotych. Efektywne oprocentowanie kredytów zaciągniętych w celu finansowania zapasów w 2014 roku kształtowało się na poziomie 4,18% (w 2013 roku: 4,94%).

Wartość zapasów, których wykorzystania / sprzedania oczekuje się w okresie przekraczającym 12 miesięcy na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 166 953 tysiące złotych, a na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 474 945 tysięcy złotych.

Zapasy o wartości 589 146 tysięcy złotych dotyczą nakładów inwestycyjnych poniesionych w związku z realizowanymi projektami budowy mieszkań w celu ich późniejszej sprzedaży. W związku z ogólną sytuacją na rynku mieszkaniowym Grupa jest narażona

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

na ryzyko zmian cen sprzedaży lokali mieszkalnych i usługowych. W stosunku do mieszkań, które zostały sprzedane na podstawie przedwstępnych umów sprzedaży, ryzyko zmiany ceny sprzedaży zostało ograniczone. W przypadku projektów inwestycyjnych, dla których budowa nie została jeszcze rozpoczęta, Grupa nie podpisała wiążących umów o wykonanie robót budowlanych.

W celu weryfikacji wartości rynkowej posiadanych aktywów Zarząd zlecił wycenę części zapasów firmie zewnętrznej – Ernst & Young Real Estate Sp. z o.o. Wartość rynkowa zapasów na 31 grudnia 2014 roku ustalona na podstawie wycen dokonanych przez rzeczoznawcę oraz na podstawie wycen przygotowanych wewnętrznie przekracza wartość bilansową wycenianych zapasów. Na podstawie powyższych wycen Zarząd stwierdził, iż nie są konieczne korekty z tytułu utraty wartości zapasów inne niż zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym. Jednakże biorąc pod uwagę niestabilność rynku nieruchomości, nie można wykluczyć, że przyszłe ceny sprzedaży mogą się różnić od cen przyjętych przez Grupę i niezależnego rzeczoznawcę do testu na utratę wartości i konieczne mogą się okazać dalsze odpisy bądź ich odwrócenie.

Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne zdarzenia, które należałoby uwzględnić w formie korekty lub ujawnienia w sprawozdaniu finansowym.

## 21. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

|   | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|---|----------------------|----------------------|
| Środki pieniężne w kasie  | 82                   | 22                   |
| Środki pieniężne na rachunkach bankowych                                  | 1 830 188            | 1 654 379            |
| Inne środki pieniężne   | 1 382                | 4 382                |
| <b>Środki pieniężne, razem</b>  | <b>1 831 652</b>     | <b>1 658 783</b>     |
| Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania | (104 962)            | (69 185)*            |
| <b>Środki pieniężne dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych</b>       | <b>1 726 690</b>     | <b>1 589 598</b>     |

Do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o ograniczonej możliwości dysponowania Grupa zaliczyła:

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|--|----------------------|----------------------|
| Środki pieniężne konsorcjów w części przypadającej na współkonsorcjantów | 42 036               | 36 096*              |
| Rachunki powiernicze w spółkach deweloperskich                           | 38 660               | 11 560               |
| Zablokowane rachunki projektów deweloperskich                            | 20 652               | 16 426               |
| Środki stanowiące zabezpieczenie gwarancji bankowych                     | 2 688                | 4 839                |
| Inne   | 926                  | 264                  |
| <b>Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania ogółem</b>    | <b>104 962</b>       | <b>69 185</b>        |

\* Środki pieniężne konsorcjów w części przypadającej na współkonsorcjantów uprzednio nie były wykazywane w ramach środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania. W wyniku zmiany klasyfikacji skorygowano odpowiednio wartość środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania na 31 grudnia 2013 roku.

Krótkoterminowe lokaty bankowe oraz inwestycje o wysokim stopniu płynności zaliczane do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów to przede wszystkim: lokaty typu „overnight” oraz krótkoterminowe depozyty o okresie zapadalności od 2 do 365 dni, o średniej efektywnej stopie procentowej wynoszącej na dzień 31 grudnia 2014 roku 2,01% p.a. dla depozytów w PLN (31 grudnia 2013 roku: 2,58% p.a. dla depozytów w PLN). Przeciętny termin zapadalności tych depozytów wynosi 36 dni (31 grudnia 2013 roku: 24 dni).

W 2014 roku Grupa przejęła środki pieniężne w wysokości 1 371 tysięcy złotych w wyniku realizacji gwarancji (w 2013: 4 959 tysięcy złotych).

## 22. Kapitały

Na dzień przejścia na MSSF Grupa skorygowała wartość kapitału podstawowego oraz nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej za okres, w którym gospodarka polska należała do hiperinflacyjnych. Skutki przeliczenia oraz uzgodnienie wartości wykazanych w księgach oraz dokumentach korporacyjnych Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku do wartości wykazanych w sprawozdaniu finansowym ujęte zostały w poniższej tabeli:

|   | 31 grudnia 2014 roku |   | 31 grudnia 2013 roku |   |
|---|----------------------|---|----------------------|---|
|   | Akcje zwykłe         | Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej | Akcje zwykłe         | Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej |
| <b>Kapitał wg ewidencji</b>                       | <b>127 650</b>       | <b>232 719</b>  | <b>127 650</b>       | <b>232 719</b>  |
| Przeliczenie kapitałów w związku z hiperinflacją  | 18 198               | 2 080   | 18 198               | 2 080   |
| Pokrycie straty                                   | -                    | (147 636)   | -                    | (147 636)   |
| <b>Wartość wykazana w sprawozdaniu finansowym</b> | <b>145 848</b>       | <b>87 163</b>   | <b>145 848</b>       | <b>87 163</b>   |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Wartość, o jaką kapitał podstawowy oraz nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej zostały skorygowane w związku z hiperinflacją została ujęta w pozycji „zysk (strata) z lat ubiegłych” w kapitale własnym.

Kapitał akcyjny Jednostki Dominującej składa się z 25 530 098 akcji o łącznej wartości 127 650 tysięcy złotych. Struktura kapitału zakładowego Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

| Seria / emisja | Rodzaj akcji         | Rodzaj uprzywilejowania | Rodzaj ograniczenia praw do akcji | Liczba akcji      | Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej |
|----------------|----------------------|-------------------------|-----------------------------------|-------------------|---|
| A              | zwykłe/ imienne      | Brak                    | Brak                              | 2 350             | 12  |
| A              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 2 997 650         | 14 988                                      |
| B              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 2 000 000         | 10 000                                      |
| C              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 1 900 285         | 9 501                                       |
| D              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 1 725 072         | 8 625                                       |
| E              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 2 000 000         | 10 001                                      |
| F              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 5 312 678         | 26 563                                      |
| G              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 2 217 549         | 11 088                                      |
| H              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 1 448 554         | 7 243                                       |
| I              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 186 250           | 931   |
| K              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 1 484 693         | 7 423                                       |
| L              | zwykłe/na okaziciela | Brak                    | Brak                              | 4 255 017         | 21 275                                      |
| <b>Ogółem</b>  |                      |                         |                                   | <b>25 530 098</b> | <b>127 650</b>                              |

Liczba akcji składających się na zatwierdzony kapitał jest równa liczbie akcji wyemitowanych. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 5 złotych.

Jednostka Dominująca nie posiada akcji własnych. Jednostki zależne lub stowarzyszone nie posiadają akcji Jednostki Dominującej. Żadne akcje nie zostały zarezerwowane dla potrzeb emisji z tytułu realizacji opcji i umów sprzedaży.

Kwota zysku przeznaczanego do dystrybucji wynika ze sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej.

### 23. Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli

|  | 2014          | 2013          |
|--|---------------|---------------|
| <b>Stan na początek okresu</b>   | <b>18 852</b> | <b>-</b>      |
| – udział w zyskach/(stratach) w ciągu roku   | 1 965         | 820           |
| – udziały niekontrolujące powstałe w wyniku przejęcia kontroli nad Grupą Elektromontaż Poznań SA | -             | 18 032        |
| – zwiększenie udziału kapitałowego w Grupie Elektromontaż Poznań SA                              | (17 573)      | -             |
| <b>Stan na koniec okresu</b>   | <b>3 244</b>  | <b>18 852</b> |

Na dzień 31 grudnia 2014 roku udziały niedające kontroli posiadają 7,69% udziału w kapitale zakładowym, jak i w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Elektromontaż Poznań SA.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku udziały niedające kontroli posiadały 49,34% udziału w kapitale zakładowym, jak i w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Elektromontaż Poznań SA.

18 grudnia 2014 roku Budimex Budownictwo Sp. z o.o., spółka w 100% zależna od Budimex SA, dokupiła 41,65% akcji w spółce Elektromontaż Poznań SA, zwiększając zaangażowanie kapitałowe Grupy Budimex do 92,31%. Koszt dokupionych akcji wyniósł 14 529 tysięcy złotych, a proporcjonalna wartość aktywów netto spółki Elektromontaż Poznań SA przypadająca na udziały niedające kontroli wyniosła 17 573 tysiące złotych. Różnicę w kwocie 3 044 tysiące złotych ujęto w zyskach zatrzymanych.



(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

**24. Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania**

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|--|----------------------|----------------------|
|  | Wartość bilansowa    |                      |
| <b>Długoterminowe</b>                                      |                      |                      |
| Kredyty bankowe i pożyczki                                 | 32 779               | 17 126               |
| Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego                 | 13 519               | 17 229               |
|  | <b>46 298</b>        | <b>34 355</b>        |
| <b>Krótkoterminowe</b>                                     |                      |                      |
| Kredyty bankowe i pożyczki                                 | 9 222                | 9 757                |
| Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego                 | 12 172               | 9 963                |
| Naliczone odsetki od kredytów i pożyczek krótkoterminowych | 8                    | 9                    |
|  | <b>21 402</b>        | <b>19 729</b>        |
| <b>Razem</b>   | <b>67 700</b>        | <b>54 084</b>        |

Struktura umownych terminów wymagalności niezdyktowanych przepływów pieniężnych z tytułu kredytów i pożyczek przedstawia się w sposób następujący:

|                           | 31 grudnia 2014 roku |   | 31 grudnia 2013 roku |   |
|---------------------------|----------------------|---|----------------------|---|
|                           | Wartość bilansowa    | Niezdyktowane umowne przepływy pieniężne* | Wartość bilansowa    | Niezdyktowane umowne przepływy pieniężne* |
| – do 1 roku               | 9 230                | 10 627                                    | 9 766                | 9 892                                     |
| – powyżej 1 roku do 3 lat | 1 921                | 4 451                                     | 5 000                | 7 034                                     |
| – powyżej 3 do 5 lat      | 2 059                | 4 427                                     | 2 008                | 2 866                                     |
| – powyżej 5 lat           | 28 799               | 37 211                                    | 10 118               | 11 584                                    |
|                           | <b>42 009</b>        | <b>56 716</b>                             | <b>26 892</b>        | <b>31 376</b>                             |

\*) obejmują zarówno płatności kapitału jak i odsetek; na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku kwoty w walucie zostały przeliczone na złote wg kursu NBP na koniec okresu, a płatności odsetek zostały skalkulowane w oparciu o stopę procentową obowiązującą w ostatnim okresie odsetkowym przed 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku.

Spółki Grupy mają możliwość dokonania wcześniejszej spłaty zaciągniętych pożyczek i kredytów. W umowach kredytowych, których stroną są spółki Grupy, nie zostały zawarte klauzule przewidujące kary za wcześniejszą spłatę kredytów.

W okresie objętym sprawozdaniem nie wystąpiło niewywiązanie się ze spłaty kapitału, odsetek, postanowień powierniczego rachunku rozliczenia zobowiązania lub warunków wykupu tych zobowiązań z tytułu pożyczek.

Spółki Grupy nie naruszyły warunków umów ani nie renegeowały warunków dotyczących zobowiązań z tytułu pożyczek przed dniem zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wartość bilansowa długoterminowych kredytów i pożyczek zbliżona jest do ich wartości godziwej, ponieważ warunki oprocentowania kredytów w umowach oparte są o zmienną stopę procentową.

Kredyty i pożyczki w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN):

|                       | 31 grudnia 2014 roku      |                | 31 grudnia 2013 roku      |                |
|-----------------------|---------------------------|----------------|---------------------------|----------------|
|                       | Kwota pozostała do spłaty | Kwota wg umowy | Kwota pozostała do spłaty | Kwota wg umowy |
| Część długoterminowa  | 32 779                    | 33 007         | 17 126                    | 91 894         |
| PLN                   | 32 779                    | 33 007         | 17 126                    | 91 894         |
| Część krótkoterminowa | 9 230                     | 9 222          | 9 766                     | 9 757          |
| PLN                   | 560                       | 560            | 1 433                     | 1 433          |
| EUR                   | 8 670                     | 8 662          | 8 333                     | 8 324          |
|                       | <b>42 009</b>             | <b>42 229</b>  | <b>26 892</b>             | <b>101 651</b> |

Kredyty i pożyczki w podziale według stopy procentowej:

|                       | 31 grudnia 2014 roku      |                | 31 grudnia 2013 roku      |                |
|-----------------------|---------------------------|----------------|---------------------------|----------------|
|                       | Kwota pozostała do spłaty | Kwota wg umowy | Kwota pozostała do spłaty | Kwota wg umowy |
| Część długoterminowa  | 32 779                    | 33 007         | 17 126                    | 91 894         |
| WIBOR                 | 32 779                    | 33 007         | 17 126                    | 91 894         |
| Część krótkoterminowa | 9 230                     | 9 222          | 9 766                     | 9 757          |
| WIBOR                 | 560                       | 560            | 1 433                     | 1 433          |
| EURIBOR               | 8 670                     | 8 662          | 8 333                     | 8 324          |
|                       | <b>42 009</b>             | <b>42 229</b>  | <b>26 892</b>             | <b>101 651</b> |

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

**Ryzyko zmiany stopy procentowej**

Efektywne stopy procentowe na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku były następujące:

|  | 31 grudnia 2014 roku |       | 31 grudnia 2013 roku |       |
|--|----------------------|-------|----------------------|-------|
|  | PLN                  | EUR   | PLN                  | EUR   |
| Kredyty bankowe i pożyczki                 | 3,63%                | 1,08% | 4,33%                | 1,25% |
| Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego | 3,52%                | -     | 4,04%                | -     |

**Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego**

Spółki Grupy umowy leasingu finansowego dotyczące finansowania głównie maszyn i urządzeń technicznych, a także środków transportu. Przedmioty leasingu zostały udostępnione na okresy 36 - 60 miesięcy. Po upływie tych terminów oraz wywiązaniu się ze zobowiązań spółki Grupy mają prawo nabyć niektóre przedmioty leasingu za cenę równą wartości końcowej przedmiotu leasingu. Zabezpieczeniem wykonania części zobowiązań wynikających z umowy jest weksel in blanco wystawiony przez Korzystającego wraz z pisemnym upoważnieniem do jego wypełnienia. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu powyższych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto na dzień 31 grudnia 2014 roku wynoszą:

|   | Minimalne opłaty leasingowe | Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych |
|---|-----------------------------|--|
| - poniżej 1 roku  | 13 196                      | 12 172   |
| - od 1 do 5 lat   | 14 253                      | 13 519   |
| - powyżej 5 lat   | -                           | -  |
| <b>Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem</b>      | <b>27 449</b>               | <b>25 691</b>                                  |
| w tym przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego | (1 758)                     | -  |
| <b>Wartość bieżąca</b>  | <b>25 691</b>               | <b>25 691</b>                                  |

W przypadku części umów spółki Grupy mają możliwość dokonania wcześniejszej spłaty pozostałych zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. W umowach leasingowych nie zostały zawarte klauzule przewidujące kary za wcześniejszą spłatę tych zobowiązań.

**25. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania**

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku<br>przekształcone |
|--|----------------------|--|
| <b>Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania</b>        |                      |  |
| <b>Zobowiązania finansowe</b>  |                      |  |
| Zobowiązania z tytułu dostaw i usług   | 302 065              | 535 433                                |
| Koszty niezafakturowane  | 465 107              | 473 897                                |
| Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń  | 6 848                | 5 996                                  |
| Międzyokresowe rozliczenia kosztów   | 190 625              | 147 593                                |
| - z tytułu niewykorzystanych urlopów   | 34 795               | 28 778                                 |
| - z tytułu premii pracowniczych  | 155 830              | 118 815                                |
| Zobowiązania z tytułu rozliczenia konsorcjów   | 35 149               | 28 653                                 |
| <b>Zobowiązania niefinansowe</b>   |                      |  |
| Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych                                       | 104 211              | 171 181                                |
| Międzyokresowe rozliczenia kosztów   | 10 446               | 9 338                                  |
| - z tytułu kosztów zakończenia kontraktów  | 10 090               | 8 932                                  |
| - pozostałe  | 356                  | 406                                    |
| Inne zobowiązania  | 3 292                | 2 824                                  |
| <b>Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ogółem</b> | <b>1 117 743</b>     | <b>1 374 915</b>                       |
| <b>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ogółem</b>                 | <b>1 117 743</b>     | <b>1 374 915</b>                       |

Wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku ujęte zostały w ramach zobowiązań krótkoterminowych, gdyż zostaną rozliczone w trakcie normalnego cyklu operacyjnego Grupy.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

**26. Podatek dochodowy**

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|--|----------------------|----------------------|
| <b>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</b>                 |                      |                      |
| – przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy                    | 262 435              | 240 179              |
| – przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy                       | 168 320              | 160 995              |
| <b>Ogółem</b>  | <b>430 755</b>       | <b>401 174</b>       |
| Kompensata   | (54 494)             | (49 838)             |
| <b>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie</b>  | <b>376 261</b>       | <b>351 336</b>       |
| <b>Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</b>                |                      |                      |
| – przypadająca do uregulowania po upływie 12 miesięcy                  | 35 752               | 30 076               |
| – przypadająca do uregulowania w ciągu 12 miesięcy                     | 18 742               | 19 762               |
| <b>Ogółem</b>  | <b>54 494</b>        | <b>49 838</b>        |
| Kompensata   | (54 494)             | (49 838)             |
| <b>Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie</b> | <b>-</b>             | <b>-</b>             |

Zmiany stanu netto odroczonego podatku dochodowego przedstawiają się w sposób następujący:

|   | 2014           | 2013           |
|---|----------------|----------------|
| <b>Stan na początek roku</b>                            | <b>351 336</b> | <b>311 651</b> |
| Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego               | 24 690         | 36 726         |
| Uznanie / (obciążenie) pozostałych całkowitych dochodów | 261            | 185            |
| Inne (w tym zmiana składu Grupy)                        | (26)           | 2 774          |
| <b>Stan na koniec roku</b>                              | <b>376 261</b> | <b>351 336</b> |

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w oparciu o stawkę 19% dla dodatnich i ujemnych różnic przejściowych dotyczących krajowych składników aktywów i zobowiązań, natomiast dla różnic przejściowych w przypadku pozycji bilansowych dotyczących jednostek działających za granicą – w oparciu o stawki podatkowe kraju będącego podstawowym środowiskiem gospodarczym, w którym działa jednostka oraz reguluje zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku ujemne różnice przejściowe oraz nierozliczone straty podatkowe, w związku z którymi nie ujęto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynoszą 6 639 tysięcy złotych (31 grudnia 2013 roku: wynosiły 13 138 tysięcy złotych) i wygasają: 475 tysięcy złotych w 2015 roku, 5 149 tysięcy złotych w 2016 roku, 592 tysiące złotych w 2017 roku oraz 423 tysiące złotych w 2019 roku. Przyczyną nieujęcia składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest małe prawdopodobieństwo wypracowania przez niektóre podmioty w Grupie takiego dochodu do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego według tytułów (przed uwzględnieniem ich kompensaty), przedstawia się w sposób następujący:

|  | Stan aktywów<br>na 1 stycznia<br>2013 roku | Utworzenie /<br>(wykorzystanie)<br>aktywa przez<br>rachunek<br>zysków i strat | Utworzenie /<br>(wykorzystanie)<br>aktywa przez<br>inne całkowite<br>dochody | Zmiana<br>składu Grupy | Inne zmiany  | Stan aktywów<br>na 31 grudnia<br>2013 roku | Utworzenie /<br>(wykorzystanie)<br>aktywa przez<br>rachunek<br>zysków i strat | Utworzenie /<br>(wykorzystanie)<br>aktywa przez<br>inne całkowite<br>dochody | Zmiana<br>składu Grupy | Inne zmiany | Stan aktywów<br>na 31 grudnia<br>2014 roku |
|--|--|---|--|------------------------|--------------|--|---|--|------------------------|-------------|--|
| Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę                         | 106 220                                    | 28 729  | -  | 467                    | -            | 135 416                                    | 44 102  | -  | -                      | -           | 179 518                                    |
| Koszty kontraktów związane z rozliczeniami międzyokresowymi przychodów | 44 130                                     | (4 569)   | -  | 1                      | -            | 39 562                                     | (1 004)   | -  | -                      | -           | 38 558                                     |
| Zobowiązania – koszty niezafakturowane                                 | 52 878                                     | (5 030)   | -  | (114)                  | -            | 47 734                                     | (13)  | -  | -                      | -           | 47 721                                     |
| Strata podatkowa   | 58 248                                     | (30 451)  | -  | 1 776                  | -            | 29 573                                     | (28 565)  | -  | (17)                   | -           | 991  |
| Rezerwy na naprawy gwarancyjne   | 29 565                                     | 2 438   | -  | (150)                  | -            | 31 853                                     | 5 852   | -  | -                      | -           | 37 705                                     |
| Pozostałe rezerwy na zobowiązania                                      | 29 016                                     | 10 638  | -  | 3                      | -            | 39 657                                     | 9 910   | -  | -                      | -           | 49 567                                     |
| Należności – odpisy aktualizujące                                      | 16 585                                     | 11 614  | -  | 66                     | -            | 28 265                                     | (1 502)   | -  | -                      | -           | 26 763                                     |
| Rozliczenia z tytułu premii pracowniczych                              | 22 740                                     | (657)   | -  | 27                     | -            | 22 110                                     | 7 057   | -  | -                      | -           | 29 167                                     |
| Zobowiązania – niewykorzystane urlopy                                  | 5 311                                      | (64)  | -  | (10)                   | -            | 5 237                                      | 1 109   | -  | -                      | -           | 6 346                                      |
| Dyskonto kaucji z tytułu umów o budowę                                 | 432  | (16)  | -  | -                      | -            | 416  | (234)   | -  | -                      | -           | 182  |
| Wycena transakcji terminowych  | 49   | 89  | -  | -                      | -            | 138  | 1 238   | -  | -                      | -           | 1 376                                      |
| Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych               | 926  | (7)   | 185  | (59)                   | -            | 1 045                                      | 62  | 261  | -                      | -           | 1 368                                      |
| Odpis aktualizujący długoterminowe aktywa finansowe                    | 2 400                                      | 31  | -  | -                      | -            | 2 431                                      | (15)  | -  | -                      | -           | 2 416                                      |
| Pozostałe  | 9 560                                      | 3 894   | -  | (1 353)                | 5 636        | 17 737                                     | (8 651)   | -  | -                      | (9)         | 9 077                                      |
| <b>Ogółem</b>  | <b>378 060</b>                             | <b>16 639</b>   | <b>185</b>   | <b>654</b>             | <b>5 636</b> | <b>401 174</b>                             | <b>29 346</b>   | <b>261</b>   | <b>(17)</b>            | <b>(9)</b>  | <b>430 755</b>                             |
| Kompensata   | (66 409)                                   |   |  |                        |              | (49 838)                                   |   |  |                        |             | (54 494)                                   |
| <b>Po kompensacie (wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)</b>  | <b>311 651</b>                             |   |  |                        |              | <b>351 336</b>                             |   |  |                        |             | <b>376 261</b>                             |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Zmiana rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego według tytułów (przed uwzględnieniem ich kompensaty), przedstawia się w sposób następujący:

|   | Stan rezerw<br>na 1 stycznia<br>2013 roku | Utworzenie /<br>(wykorzystanie)<br>rezerwy przez<br>rachunek zysków<br>i strat | Utworzenie /<br>(wykorzystanie)<br>rezerwy przez<br>inne całkowite<br>dochody | Zmiana składu<br>Grupy | Stan rezerw<br>na 31 grudnia<br>2013 roku | Utworzenie /<br>(wykorzystanie)<br>rezerwy przez<br>rachunek zysków<br>i strat | Utworzenie /<br>(wykorzystanie)<br>rezerwy przez<br>inne całkowite<br>dochody | Zmiana składu<br>Grupy | Stan rezerw<br>na 31 grudnia<br>2014 roku |
|---|---|--|---|------------------------|---|--|---|------------------------|---|
| Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę                     | 44 729                                    | (12 398)   | -   | 1 383                  | 33 714                                    | 1 116  | -   | -                      | 34 830                                    |
| Wycena transakcji terminowych   | 1 088                                     | (932)  | -   | -                      | 156                                       | (2)  | -   | -                      | 154                                       |
| Dyskonto kaucji z tytułu umów o budowę                                | 3 595                                     | 320  | -   | -                      | 3 915                                     | (1 487)  | -   | -                      | 2 428                                     |
| Należności – naliczone odsetki  | 670                                       | 348  | -   | -                      | 1 018                                     | 705  | -   | -                      | 1 723                                     |
| Rezerwa na podatek na rynku niemieckim                                | 5 179                                     | (4 547)  | -   | -                      | 632                                       | 29   | -   | -                      | 661                                       |
| Leasing   | 10 162                                    | (2 388)  | -   | 48                     | 7 822                                     | (487)  | -   | -                      | 7 335                                     |
| Inne  | 986                                       | (490)  | -   | 2 085                  | 2 581                                     | 4 782  | -   | -                      | 7 363                                     |
| <b>Ogółem</b>   | <b>66 409</b>                             | <b>(20 087)</b>  | <b>-</b>  | <b>3 516</b>           | <b>49 838</b>                             | <b>4 656</b>   | <b>-</b>  | <b>-</b>               | <b>54 494</b>                             |
| Kompensata  | (66 409)                                  |  |   |                        | (49 838)                                  |  |   |                        | (54 494)                                  |
| <b>Po kompensacie (wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)</b> | <b>-</b>                                  |  |   |                        | <b>-</b>                                  |  |   |                        | <b>-</b>                                  |

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

|  | 2014          | 2013          |
|--|---------------|---------------|
| Podatek bieżący  | 72 426        | 65 642        |
| Podatek odroczony  | (24 690)      | (36 726)      |
| Korekty bieżącego podatku dochodowego za poprzednie okresy | 945           | 1 055         |
| <b>Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego</b>           | <b>48 681</b> | <b>29 971</b> |

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem brutto Grupy różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą by uzyskano stosując średnią ważoną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

|  | 2014           | 2013           |
|--|----------------|----------------|
| <b>Zysk / (strata) brutto</b>  | <b>242 619</b> | <b>331 271</b> |
| Udział w (zyskach) / stratach jednostek wycenianych metodą praw własności  | 5 852          | 4 684          |
| <b>Zysk / (strata) przed opodatkowaniem</b>  | <b>248 471</b> | <b>335 955</b> |
| Podatek wyliczony według stawek krajowych  | 47 209         | 63 831         |
| Różnice w opodatkowaniu dochodów zagranicznych   | (408)          | (646)          |
| Korekty bieżącego podatku dochodowego za poprzednie okresy   | 945            | 1 055          |
| Podatkowe skutki trwałych różnic pomiędzy zyskiem brutto a dochodem do opodatkowania   | 1 326          | (36 878)       |
| Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych lub ujemnej różnicy przejściowej poprzedniego okresu   | (2 615)        | (1 598)        |
| Ujemne różnice przejściowe, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe, w związku z którymi nie rozpoznano w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego | 431            | 1 309          |
| Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego z tytułu podatku od działalności przemysłowej i handlowej w Niemczech  | 1 793          | 2 898          |
| <b>Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego</b>  | <b>48 681</b>  | <b>29 971</b>  |
| <i>Efektywna stawka podatkowa</i>  | <i>19,59%</i>  | <i>8,92%</i>   |

## 27. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych

Wszyscy pracownicy spółek Grupy Budimex na dzień 31 grudnia 2014 roku korzystają tylko z odpraw emerytalno-rentowych. Sytuacja ta nie zmieniła się w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Odprawy emerytalno – rentowe wypłacane są pracownikom w przypadku odejścia na rentę lub emeryturę. Należna kwota odprawy jest iloczynem podstawy wymiaru nagrody z dnia nabycia uprawnienia do wypłaty i odpowiedniego, rosnącego wraz ze stażem pracy danego pracownika, współczynnika.

Obowiązek wypłaty odpraw emerytalno-rentowych zwykle naraża Grupę na ryzyko aktuarialne obejmujące:

**Ryzyko stopy procentowej** – bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przy pomocy stopy dyskonta określonej przez odniesienie do poziomu rentowności dostępnych na rynku obligacji skarbowych, jako że w Polsce nie występują wysoce płynne obligacje komercyjne o niskim stopniu ryzyka. Spadek oprocentowania obligacji powoduje zwiększenie zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

**Ryzyko wynagrodzeń** - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przez odniesienie do przyszłego poziomu wynagrodzeń pracowników spółek Grupy Budimex. Wobec tego wzrost wynagrodzeń pracowników spowoduje zwiększenie wartości zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

**Ryzyko długowieczności** - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przez odniesienie do najlepszych szacunków śmiertelności pracowników w okresie zatrudnienia. Zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia pracowników spowoduje wzrost wartości zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

**Ryzyko zmiany wieku emerytalnego** – bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się w oparciu o obowiązujący w Polsce wiek emerytalny. W przypadku dalszego podniesienia wieku emerytalnego bieżąca wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych spadnie.



(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych:

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|--|----------------------|----------------------|
| <b>Odprawy emerytalno – rentowe, w tym:</b>                            | <b>7 201</b>         | <b>5 498</b>         |
| – wartość bieżąca zobowiązania na dzień bilansowy                      | 7 201                | 5 498                |
| – zyski / (straty) aktuarialne nieujęte na dzień bilansowy             | -                    | -                    |
| – koszty przeszłego zatrudnienia nieujęte na dzień bilansowy           | -                    | -                    |
| <b>Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych ogółem</b> | <b>7 201</b>         | <b>5 498</b>         |
| <i>w tym:</i>  |                      |                      |
| – część długoterminowa   | 6 121                | 4 381                |
| – część krótkoterminowa  | 1 080                | 1 117                |

Główne przyjęte założenia aktuarialne (w tabeli poniżej podano zakresy stóp przyjętych przez aktuarium; założenia różnią się pomiędzy spółkami Grupy oraz dla poszczególnych lat):

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|--|----------------------|----------------------|
| Stopa dyskonta                           | 1,61% – 2,38%        | 2,7% – 4,33%         |
| Przewidywana inflacja                    | 1,1% – 1,6%          | 1,2% – 2,5%          |
| Przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń | 0,0% – 4,6%          | 0,0% – 4,7%          |

Założenia odnośnie śmiertelności zostały oparte o tablice trwania życia dla Polski za rok 2013 opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny (dla wyceny przeprowadzonej na 31 grudnia 2014 roku) oraz o tablice trwania życia dla Polski za rok 2012 opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny (dla wyceny przeprowadzonej na 31 grudnia 2013 roku).

Ostatnia wycena została wykonana przez niezależnego aktuarium na dzień 31 grudnia 2014 roku.

**Odprawy emerytalno – rentowe**

Zmiany stanu zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno–rentowych ujęte zostały w poniższej tabeli.

|  | 2014         | 2013         |
|--|--------------|--------------|
| <b>Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu</b> | <b>5 498</b> | <b>4 783</b> |
| Koszty odsetek   | 175          | 148          |
| Koszty zatrudnienia                                    | 510          | 365          |
| Wypłacone świadczenia                                  | (353)        | (456)        |
| (Zyski) / straty aktuarialne, w tym wynikające z:      | 1 371        | 971          |
| - zmiany założeń                                       | 1 340        | 948          |
| - doświadczenia w przypadku zobowiązań programu        | 31           | 23           |
| Zmiana składu Grupy                                    | -            | (313)        |
| <b>Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu</b>   | <b>7 201</b> | <b>5 498</b> |

Obciążenia rachunku wyników z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych przedstawiają się następująco:

|   | 2014         | 2013       |
|---|--------------|------------|
| Koszty zatrudnienia   | 510          | 365        |
| Koszty odsetek  | 175          | 148        |
| <b>Koszty ujęte w rachunku zysków i strat (nota 34)</b>                               | <b>685</b>   | <b>513</b> |
| Straty aktuarialne do ujęcia w okresie  | 1 371        | 971        |
| <b>Koszty ujęte w innych całkowitych dochodach</b>                                    | <b>1 371</b> | <b>971</b> |
| <i>w tym koszty świadczeń pracowniczych ujęte w rachunku zysków i strat w ramach:</i> |              |            |
| – kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów                                 | 106          | 404        |
| – kosztów sprzedaży   | 13           | 5          |
| – kosztów ogólnego zarządu  | 566          | 104        |

**Analiza wrażliwości**

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych obejmują stopę dyskonta, prognozowany wzrost wynagrodzeń oraz rotację pracowników.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***Analiza wrażliwości na zmiany stóp procentowych**

Wzrost założonej stopy dyskonta o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 710 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej stopy dyskonta o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 868 tysięcy złotych.

**Analiza wrażliwości na zmiany stopy wzrostu wynagrodzeń**

Wzrost założonej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 838 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 702 tysiące złotych.

**Analiza wrażliwości na zmiany rotacji pracowników**

Wzrost założonej rotacji pracowników o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 774 tysiące złotych, natomiast spadek założonej rotacji pracowników o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 944 tysiące złotych.

Powyższa analiza wrażliwości nie musi być reprezentatywnym przedstawieniem faktycznych zmian wysokości zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych. Jest mało prawdopodobne, by zmiany poszczególnych założeń występowały w izolacji od innych, ponieważ niektóre założenia mogą być skorelowane.

Metody ani założenia wykorzystywane do przygotowania analizy wrażliwości nie zmieniły się istotnie w porównaniu do roku ubiegłego.

**28. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia**

|  | Sprawy sądowe         | Kary i inne sankcje  | Naprawy gwarancyjne | Restrukturyzacja | Pozostałe          | Ogółem         |
|--|-----------------------|----------------------|---------------------|------------------|--------------------|----------------|
| <b>Stan na 1 stycznia 2013 roku</b>            | <b>35 888</b>         | <b>42 916</b>        | <b>170 625</b>      | <b>8 152</b>     | -                  | <b>257 581</b> |
| Utworzenie dodatkowych rezerw (nota 35)        | 3 688 <sup>1</sup>    | 14 901 <sup>2</sup>  | 47 124              | 90               | -                  | 65 803         |
| Zmiana składu Grupy                            | 1 166                 | -                    | (14 530)            | -                | -                  | (13 364)       |
| Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw (nota 35) | (1 426)               | (2 494) <sup>3</sup> | (18 640)            | (2 354)          | -                  | (24 914)       |
| Wykorzystanie rezerw                           | (1 449)               | (1 480)              | (12 013)            | (2 646)          | -                  | (17 588)       |
| Inne zmiany                                    | -                     | -                    | 284                 | -                | -                  | 284            |
| <b>Stan na 31 grudnia 2013 roku</b>            | <b>37 867</b>         | <b>53 843</b>        | <b>172 850</b>      | <b>3 242</b>     | -                  | <b>267 802</b> |
| <b>Stan na 1 stycznia 2014 roku</b>            | <b>37 867</b>         | <b>53 843</b>        | <b>172 850</b>      | <b>3 242</b>     | -                  | <b>267 802</b> |
| Utworzenie dodatkowych rezerw (nota 35)        | 3 691                 | 13 430 <sup>4</sup>  | 65 581              | -                | 2 374 <sup>5</sup> | 85 076         |
| Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw (nota 35) | (12 536) <sup>6</sup> | (9 736) <sup>7</sup> | (16 962)            | -                | -                  | (39 234)       |
| Wykorzystanie rezerw                           | (1 733)               | (3 013)              | (18 167)            | -                | -                  | (22 913)       |
| Inne zmiany                                    | -                     | -                    | 36                  | -                | -                  | 36             |
| <b>Stan na 31 grudnia 2014 roku</b>            | <b>27 289</b>         | <b>54 524</b>        | <b>203 338</b>      | <b>3 242</b>     | <b>2 374</b>       | <b>290 767</b> |

<sup>1)</sup> w tym 55 tysięcy złotych ujęto w kosztach finansowych

<sup>2)</sup> w tym 1 084 tysiące złotych ujęto w kosztach finansowych

<sup>3)</sup> w tym 42 tysiące złotych ujęto w przychodach finansowych

<sup>4)</sup> w tym 1 106 tysięcy złotych ujęto w kosztach finansowych

<sup>5)</sup> w tym 71 tysięcy złotych ujęto w kosztach wytworzenia, a 1 tysiąc złotych w kosztach finansowych

<sup>6)</sup> w tym 420 tysięcy złotych ujęto jako pomniejszenie kosztów finansowych

<sup>7)</sup> w tym 37 tysięcy złotych ujęto jako pomniejszenie kosztów finansowych

Utworzenie / (odwrócenie) rezerw na sprawy sądowe i odszkodowania oraz rezerw na restrukturyzację zostało ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych (nota 35), natomiast utworzenie / (odwrócenie) rezerw na naprawy gwarancyjne – w kosztach operacyjnych.

Struktura łącznej kwoty rezerw:

|                 | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|-----------------|----------------------|----------------------|
| Długoterminowe  | 179 169              | 147 676              |
| Krótkoterminowe | 111 598              | 120 126              |
|                 | <b>290 767</b>       | <b>267 802</b>       |

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

## 29. Długoterminowe kontrakty budowlane

Poniższe dane dotyczą kontraktów wycenianych przez spółki Grupy zgodnie z metodą zaawansowania realizacji umowy o usługę budowlaną.

### Wybrane skonsolidowane dane – sprawozdanie z sytuacji finansowej

|   | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|---|----------------------|----------------------|
| <b>Aktywa</b>   |                      |                      |
| Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę, w tym: | 172 548              | 146 630              |
| – wycena kontraktów                                       | 172 548              | 146 630              |
| <b>Zobowiązania</b>                                       |                      |                      |
| Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę, w tym:    | 920 668              | 689 915              |
| – wycena kontraktów                                       | 475 510              | 480 548              |
| – rezerwa na straty na kontraktach                        | 445 158              | 209 367              |
| Otrzymane zaliczki na realizowane kontrakty (nota 30)     | 255 894              | 81 505               |

Wartość godziwa kwot należnych od odbiorców, jak i kwot należnym odbiorcom z tytułu umów o budowę jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

### Wybrane skonsolidowane dane – rachunek zysków i strat

|                                  | 2014           | 2013           |
|----------------------------------|----------------|----------------|
| Przychody z tytułu umów o budowę | 4 410 649      | 3 921 373      |
| Koszty z tytułu umów o budowę    | 4 047 514      | 3 653 048      |
| <b>Zysk brutto</b>               | <b>363 135</b> | <b>268 325</b> |

## 30. Przychody przyszłych okresów

Przychody przyszłych okresów obejmują:

|   | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku<br>przekształcone |
|---|----------------------|--|
| Zaliczki na realizowane kontrakty (nota 29)     | 255 894              | 81 505                                 |
| Wpłaty na lokale w spółkach deweloperskich      | 262 038              | 194 820                                |
| Pozostałe rozliczenia międzyokresowe przychodów | 2 834                | 5 354                                  |
| <b>Ogółem</b>                                   | <b>520 766</b>       | <b>281 679</b>                         |

Wszystkie zaliczki otrzymane i rozliczenia międzyokresowe przychodów na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku ujęte zostały w ramach zobowiązań krótkoterminowych, gdyż zostaną rozliczone w trakcie normalnego cyklu operacyjnego Grupy.

## 31. Kaucje z tytułu umów o budowę

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|--|----------------------|----------------------|
| Zatrzymane przez odbiorców – do zwrotu po upływie 12 miesięcy          | 27 923               | 24 804               |
| Zatrzymane przez odbiorców – do zwrotu w ciągu 12 miesięcy             | 10 248               | 18 217               |
| <b>Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane przez odbiorców</b> | <b>38 171</b>        | <b>43 021</b>        |
| Zatrzymane dostawcom – do zwrotu po upływie 12 miesięcy                | 176 116              | 161 347              |
| Zatrzymane dostawcom – do zwrotu w ciągu 12 miesięcy                   | 201 207              | 189 466              |
| <b>Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane dostawcom</b>       | <b>377 323</b>       | <b>350 813</b>       |

Kaucje z tytułu umów o budowę o okresie zapłaty powyżej jednego roku podlegają dyskontowaniu i są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości bieżącej. Poniższe zestawienie wskazuje skutki dyskontowania ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunkach zysków i strat Grupy za poszczególne okresy. Podane kwoty dyskonta obniżają odpowiednio wartość nominalną należności i zobowiązań z tytułu kaucji. Ponadto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rozpoznany jest podatek odroczonej od podanych kwot wyliczony według obowiązującej w Polsce stawki podatkowej 19% oraz od efektu zmiany wartości dyskonta w rachunku zysków i strat.

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|--|----------------------|----------------------|
| Dyskonto kaucji długoterminowych z tytułu umów o budowę zatrzymanych przez odbiorców | 955                  | 2 192                |
| Dyskonto kaucji długoterminowych z tytułu umów o budowę zatrzymanych dostawcom       | 12 780               | 20 607               |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Dyskonto ujęte w rachunku zysków i strat:

|  | 2014           | 2013         |
|--|----------------|--------------|
| Pomniejszenie przychodów ze sprzedaży                | (467)          | (612)        |
| Pomniejszenie kosztu sprzedanych usług               | 10 809         | 9 433        |
| <b>Ogółem korekta marży brutto</b>                   | <b>10 342</b>  | <b>8 821</b> |
| Korekta przychodów / (kosztów) finansowych (nota 36) | (16 932)       | (7 053)      |
| Podatek odroczony rozpoznany od powyższych korekt    | 1 252          | (336)        |
| <b>Wpływ netto na rachunek zysków i strat</b>        | <b>(5 338)</b> | <b>1 432</b> |

Wartość godziwa kaucji zatrzymanych zarówno przez obiorców, jak i przez dostawców jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

**Struktura wiekowa przeterminowanych kaucji z tytułu umów o budowę (wartości nominalne przed dyskontowaniem)**

Poniższa tabela prezentuje analizę wiekową kaucji z tytułu umów o budowę, które są przeterminowane na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości:

|  | 31 grudnia<br>2014 roku | 31 grudnia<br>2013 roku |
|--|-------------------------|-------------------------|
| <b>Kaucje z tytułu umów o budowę przeterminowane, niespłacone w okresie:</b> |                         |                         |
| – do 1 miesiąca  | 910                     | 1 057                   |
| – powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy   | -                       | 497                     |
| – powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy   | -                       | 5 904                   |
| – powyżej 6 miesięcy do 1 roku   | 1 104                   | 218                     |
| – powyżej 1 roku   | 700                     | 3 740                   |
| <b>Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę przeterminowane</b>                  | <b>2 714</b>            | <b>11 416</b>           |

**Ryzyko zmiany stopy procentowej**

Efektywne stopy procentowe na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku zastosowane do dyskontowania kaucji gwarancyjnych są następujące:

|              | 31 grudnia 2014 roku |       |       | 31 grudnia 2013 roku |       |       |
|--------------|----------------------|-------|-------|----------------------|-------|-------|
|              | PLN                  | USD   | EUR   | PLN                  | USD   | EUR   |
| Należności   | 1,88%                | 1,59% | 0,33% | 3,60%                | 1,79% | 1,23% |
| Zobowiązania | 2,08%                | 1,79% | 0,53% | 3,80%                | 1,99% | 1,43% |

**32. Przychody ze sprzedaży**

|  | 2014             | 2013             |
|--|------------------|------------------|
| Przychody ze sprzedaży robót budowlano – montażowych | 4 626 474        | 4 077 638        |
| Przychody ze sprzedaży domów prefabrykowanych        | -                | 374 636          |
| Przychody ze sprzedaży pozostałych usług             | 29 762           | 15 500           |
| Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych              | 286 923          | 262 833          |
| Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów          | 6 780            | 18 852           |
|  | <b>4 949 939</b> | <b>4 749 459</b> |

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

**33. Koszty według rodzaju**

|  | 2014             | 2013             |
|--|------------------|------------------|
| Amortyzacja, w tym:  | 23 031           | 28 893           |
| – rzeczowych aktywów trwałych (nota 10)                                    | 20 930           | 26 446           |
| – nieruchomości inwestycyjnych (nota 11)                                   | 139              | 155              |
| – wartości niematerialnych (nota 12)                                       | 1 962            | 2 292            |
| Koszty świadczeń pracowniczych (nota 34)                                   | 637 926          | 622 327          |
| Zużycie materiałów i energii   | 1 392 219        | 1 593 017        |
| Usługi obce  | 2 260 368        | 2 147 341        |
| Podatki i opłaty   | 7 083            | 12 208           |
| Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne                                   | 7 354            | 12 334           |
| Ubezpieczenia majątkowe i osobowe  | 11 607           | 12 383           |
| Zmiana stanu rezerwy na straty na kontraktach budowlanych (nota 29)        | 235 791          | (19 666)*        |
| Inne koszty rodzajowe  | 196 816          | 78 664           |
| Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)   | (27 660)         | (28 364)         |
| Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)                                  | (177 743)        | (162 917)        |
| Zmiana stanu produktów i produkcji w toku                                  | (50 857)         | 44 538           |
| Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna) | (124)            | (113)            |
| <b>Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług</b>                     | <b>4 515 811</b> | <b>4 340 645</b> |
| Wartość sprzedanych towarów i materiałów                                   | 1 448            | 13 398           |
| <b>Koszty sprzedanych produktów i usług oraz towarów i materiałów</b>      | <b>4 517 259</b> | <b>4 354 043</b> |

\*) bilansowa zmiana stanu w roku 2013 zawiera 594 tysiące złotych dotyczące zmiany składu Grupy

**34. Koszty świadczeń pracowniczych**

|  | 2014           | 2013           |
|--|----------------|----------------|
| <b>Koszty wynagrodzeń, w tym m.in.:</b>  | <b>541 312</b> | <b>521 823</b> |
| – koszty świadczeń emerytalno – rentowych (nota 27)                                | 685            | 513            |
| – koszty płatności w formie akcji (nota 41)  | 2 194          | 2 665          |
| – koszty świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy                             | 1 706          | 4 442          |
| <b>Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń, w tym m.in.:</b>             | <b>96 614</b>  | <b>100 504</b> |
| – koszty ubezpieczeń społecznych   | 71 000         | 76 122         |
| – koszty świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy                             | 202            | 417            |
| <b>Razem koszty świadczeń pracowniczych ujęte w kosztach rodzajowych (nota 33)</b> | <b>637 926</b> | <b>622 327</b> |

**35. Pozostałe przychody i koszty operacyjne****Pozostałe przychody operacyjne**

|  | 2014          | 2013          |
|--|---------------|---------------|
| Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych   | 694           | 1 854         |
| Odwrocenie odpisów aktualizujących, w tym:   | 6 444         | 7 728         |
| – należności (w wyniku spłaty należności przez dłużników) (nota 19)  | 5 740         | 4 146         |
| – zapasy (w wyniku złomowania zapasów, sprzedaży oraz wzrostu wartości odzyskiwanej) (nota 20)             | 704           | 3 582         |
| Rozwiązanie rezerw, w tym:   | 21 815        | 6 232         |
| – na sprawy sądowe i odszkodowania (nota 28)   | 12 116        | 1 426         |
| – na kary i sankcje (nota 28)  | 9 699         | 2 452         |
| – na restrukturyzację (nota 28)  | -             | 2 354         |
| Otrzymane kary / odszkodowania   | 26 743        | 20 174        |
| Odpis przedawnionych zobowiązań  | 1 753         | 3 113         |
| Zysk z tytułu okazijnego nabycia   | -             | 1 802         |
| Zysk z tytułu przeszacowania do wartości godziwej udziału kapitałowego posiadanego przed objęciem kontroli | -             | 1 390         |
| Zysk ze sprzedaży jednostki zależnej   | 1 759         | -             |
| Pozostałe  | 983           | 1 888         |
| <b>Ogółem</b>  | <b>60 191</b> | <b>44 181</b> |

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

**Pozostałe koszty operacyjne**

|   | 2014          | 2013<br>przekształcone |
|---|---------------|------------------------|
| Utworzenie odpisów aktualizujących, w tym:              | 7 464         | 77 602                 |
| – należności (nota 19)                                  | 6 827         | 15 721                 |
| – zapasy (nota 20)                                      | 637           | 61 881                 |
| Utworzenie rezerw, w tym:                               | 18 317        | 17 540                 |
| – na sprawy sądowe (nota 28)                            | 3 691         | 3 633                  |
| – na kary i odszkodowania (nota 28)                     | 12 324        | 13 817                 |
| – na restrukturyzację (nota 28)                         | -             | 90                     |
| – pozostałe (nota 28)                                   | 2 302         | -                      |
| Wyplacone odszkodowania i kary umowne                   | 9 298         | 9 983                  |
| Oplaty sądowe i egzekucje, koszty postępowania sądowego | 1 471         | 2 043                  |
| Strata z pochodnych instrumentów finansowych (nota 17)  | 2 627         | 1 131                  |
| Pozostałe   | 973           | 823                    |
| <b>Ogółem</b>   | <b>40 150</b> | <b>109 122</b>         |

**36. Przychody i koszty finansowe****Przychody finansowe**

|  | 2014          | 2013<br>przekształcone |
|--|---------------|------------------------|
| Przychody odsetkowe od instrumentów finansowych, w tym:      | 28 901        | 24 171                 |
| – od lokat bankowych oraz środków na rachunkach bankowych    | 28 099        | 24 026                 |
| – od udzielonych pożyczek                                    | 802           | 145                    |
| Pozostałe przychody odsetkowe, w tym:                        | 9 071         | 5 554                  |
| – przychody odsetkowe z tytułu otrzymanych skont i za zwłokę | 9 063         | 5 376                  |
| – odsetki z pozostałych tytułów                              | 8             | 178                    |
| Zysk ze zbycia aktywów dostępnych do sprzedaży               | -             | 100                    |
| Dywidendy i udziały w zyskach                                | 25            | 5                      |
| Wycena należności z tytułu umowy koncesyjnej (nota 18)       | 2 361         | 524                    |
| Odwroćenie dyskonta należności długoterminowych              | 2 380         | -                      |
| Zysk z pochodnych instrumentów finansowych (nota 17)         | -             | 407                    |
| Pozostałe  | 103           | 144                    |
| <b>Ogółem</b>  | <b>42 841</b> | <b>30 905</b>          |

**Koszty finansowe**

|   | 2014          | 2013          |
|---|---------------|---------------|
| Koszty odsetkowe od instrumentów finansowych, w tym:                                | 2 169         | 1 874         |
| – z tytułu otrzymanych pożyczek, kredytów i innych zewnętrznych źródeł finansowania | 1 160         | 335           |
| – z tytułu umów leasingowych  | 1 009         | 1 539         |
| Pozostałe koszty odsetkowe, w tym:  | 3 334         | 3 639         |
| – odsetki zapłacone dostawcom za zwłokę oraz z tytułu skont                         | 2 565         | 2 442         |
| – inne odsetki  | 769           | 1 197         |
| Ujemne różnice kursowe  | 189           | 1 813         |
| Dyskonto kaucji z tytułu umów o budowę (nota 31)                                    | 16 932        | 7 053         |
| Koszty prowizji i gwarancji bankowych   | 14 409        | 13 684        |
| Strata z pochodnych instrumentów finansowych (nota 17)                              | 4 648         | -             |
| Pozostałe   | 7             | 193           |
| <b>Ogółem</b>   | <b>41 688</b> | <b>28 256</b> |



*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

### 37. Zysk / (strata) na akcję

#### Podstawowy

Podstawowy zysk / (strata) na akcję wyliczany jest jako iloraz zysku / (straty) przypadającego na akcjonariuszy Jednostki Dominującej oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku (nota 22).

|   | 2014        | 2013         |
|---|-------------|--------------|
| Zysk / (strata) przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej | 191 973     | 300 480      |
| Średnia ważona liczba akcji zwykłych                                | 25 530 098  | 25 530 098   |
| <b>Podstawowy zysk / (strata) na akcję (w zł na jedną akcję)</b>    | <b>7,52</b> | <b>11,77</b> |

#### Rozwodniony

Rozwodniony zysk / (strata) na akcję za oba okresy był równy podstawowemu zyskowi na akcję.

### 38. Dywidenda na akcję

W dniu 21 maja 2014 roku Budimex SA dokonał wypłaty dywidendy w kwocie 302 532 tysiące złotych, na którą przeznaczono jednostkowy zysk netto za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku, tj. 11,85 złotych brutto na jedną akcję.

Do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku Zarząd Budimex SA nie podjął uchwały w sprawie rekomendacji podziału zysku za 2014 rok.

### 39. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Pozostałe korekty w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmują następujące pozycje:

|   | 2014       | 2013<br>przekształcone |
|---|------------|------------------------|
| Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych              | 225        | (261)                  |
| Płatności w formie akcji – część ujęta w kapitale własnym (nota 41) | 1 342      | 2 665                  |
| Pozostałe   | (1 355)    | 1 515                  |
| <b>Ogółem</b>   | <b>212</b> | <b>3 919</b>           |

#### Transakcje niepieniężne

W 2014 roku transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmowały wyłącznie nabycie rzeczowych aktywów trwałych o wartości 8 992 tysiące złotych w formie leasingu finansowego.

W 2013 roku transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmowały wyłącznie nabycie rzeczowych aktywów trwałych o wartości 571 tysięcy złotych w formie leasingu finansowego.

### 40. Aktywa Grupy zabezpieczające zobowiązania

Ustanowione zabezpieczenia kredytów oraz gwarancji bankowych obejmują:

|                            | 31 grudnia 2014 roku                        |                                     | 31 grudnia 2013 roku                        |                                     |
|----------------------------|---|-------------------------------------|---|-------------------------------------|
|                            | Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań | Wartość zabezpieczenia według umowy | Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań | Wartość zabezpieczenia według umowy |
| Rzeczowe aktywa trwałe     | 6 922*                                      | 6 000*                              | 7 139*                                      | 6 000*                              |
| Nieruchomości inwestycyjne | 19 320*                                     | 26 860*                             | 19 233*                                     | 52 860*                             |
| Zapasy                     | 19 641                                      | 42 510                              | 95 701                                      | 213 837                             |
| Środki pieniężne           | 2 688                                       | 7 898                               | 4 839                                       | 16 080                              |
| <b>Razem</b>               | <b>48 571</b>                               | <b>83 268</b>                       | <b>126 912</b>                              | <b>288 777</b>                      |

\*zabezpieczenie zostało ustanowione łącznie na rzeczowych aktywach trwałych oraz na nieruchomościach inwestycyjnych

Zabezpieczenia ustanowione na środkach pieniężnych dotyczą zablokowanych kaucji pod otrzymane gwarancje zwrotu zaliczki, dobrego wykonania oraz rękoma. Zabezpieczenia zostaną zwolnione po upływie terminu gwarancji.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

#### 41. Płatności w formie akcji

W 2010 roku Ferrovial SA ustanowił program przyznania bezpłatnych akcji, który jest klasyfikowany jako transakcja płatności w formie akcji rozliczana w instrumentach kapitałowych.

W ramach programu członkom Zarządu Budimex SA i wyższej kadry kierowniczej corocznie przyznawane są akcje Ferrovial SA, których ostateczne rozliczenie następuje po 3 latach od dnia przyznania i jest ograniczone poniższymi warunkami:

- pozostanie w spółce przez okres trzech lat począwszy od daty sformalizowania programu, z wyjątkiem określonych sytuacji nadzwyczajnych,
- osiągnięcie we wspomnianym okresie określonych wskaźników dotyczących przepływów z działalności oraz relacji między wynikiem operacyjnym brutto i aktywami produkcyjnymi netto,
- poziom wskaźników wymagany do otrzymania całkowitej lub proporcjonalnej liczby akcji ustalany jest corocznie.

Łączna wartość godziwa usług ujęta w pozostałych kapitałach rezerwowych na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 6 712 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2013 roku 5 370 tysięcy złotych. Łączna wartość godziwa ujęta w zobowiązaniach na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 852 tysiące złotych. Na dzień 31 grudnia 2013 roku nie ujęto żadnych zobowiązań związanych z płatnościami w formie akcji.

Na podstawie umowy zawartej z Grupą Ferrovial w 2014 roku, Budimex SA zobowiązał się pokrywać koszty programu w odniesieniu do transzy instrumentów przyznanych w roku 2014 i latach kolejnych. Tym samym wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników, związana z instrumentami przyznanymi w roku 2014 została zaklasyfikowana jako zobowiązania (drugostronnie jako koszt).

Szczegóły dotyczące przyznania akcji od początku istnienia programu przedstawia poniższa tabela:

|              | Ilość początkowo przyznanych akcji | Dzień przyznania | Wartość godziwa 1 akcji na dzień przyznania | Osiągnięcie określonych wyników finansowych | Stopa przyjęta do dyskonta | Koszt przyznanych akcji* |
|--------------|------------------------------------|------------------|---|---|----------------------------|--------------------------|
| 2014         | 50 200                             | 11-02-2014       | 59,94                                       | 100%  | 5%                         | 2 194                    |
| 2013         | 48 464                             | 15-02-2013       | 51,84                                       | 100%  | 5%                         | 2 665                    |
| 2012         | 55 650                             | 12-02-2012       | 38,84                                       | 100%  | 5%                         | 1 422                    |
| 2011         | 50 900***                          | 28-02-2011       | 33,98                                       | 100%  | 5%                         | 1 027                    |
| 2010         | 41 800**                           | 31-03-2010       | 24,47                                       | 100%  | 5%                         | 256                      |
| <b>Razem</b> | <b>247 014</b>                     | -                | -   | -   | -                          | <b>7 564</b>             |

\* koszt za poszczególne lata obrotowe został obliczony w następujący sposób:

- rok 2010 - 9/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku,
- rok 2011 - 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku,
- rok 2012 - 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku,
- rok 2013 - 3/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2013 roku.
- rok 2014 - 2/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2013 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2014 roku.

\*\*W marcu 2013 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2010 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie 59 800 akcji Ferrovial SA uprawnionym pracownikom z tej transzy. Ilość faktycznie przekazanych akcji różni się od ilości przyznanej pierwotnie ze względu na późniejsze korekty.

\*\*\* W marcu 2014 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2011 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie 59 800 akcji Ferrovial SA uprawnionym pracownikom z tej transzy. Ilość faktycznie przekazanych akcji różni się od ilości przyznanej pierwotnie ze względu na późniejsze korekty.

#### 42. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zawarte w 2014 i 2013 roku oraz wysokość nierozliczonych sald należności i zobowiązań z tymi podmiotami na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku zostały zaprezentowane poniżej.

|  | Należności           |                      | Zobowiązania         |                      |
|--|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
| Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial) | 23 989               | 47 259               | 99 770               | 99 370               |
| Podmioty wspólnie kontrolowane                                   | 959                  | 1 133                | 727                  | 727                  |
| Spółki stowarzyszone   | 738                  | 6 710                | 1 525                | 1 436                |
| Inne spółki powiązane*   | 64                   | 140                  | 8 128                | 28 744               |
| <b>Ogółem rozrachunki z podmiotami powiązаныmi</b>               | <b>25 750</b>        | <b>55 242</b>        | <b>110 150</b>       | <b>130 277</b>       |

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

|  | Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz pozostałe przychody operacyjne |               | Zakup produktów i usług |               |
|--|--|---------------|-------------------------|---------------|
|  | 2014   | 2013          | 2014                    | 2013          |
| Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial) | 20 917   | 8 271         | 32 337                  | 39 349        |
| Podmioty wspólnie kontrolowane                                   | 1 247  | 797           | -                       | 1 454         |
| Spółki stowarzyszone   | 860  | 358           | 7 016                   | 7 190         |
| Inne spółki powiązane*   | 418  | 770           | 755                     | 24 540        |
| <b>Ogółem rozrachunki z podmiotami powiązanymi</b>               | <b>23 442</b>  | <b>10 196</b> | <b>40 108</b>           | <b>72 533</b> |

|  | Pożyczki udzielone / (otrzymane); nabyte / (wyemitowane) dłużne papiery wartościowe |                      | Przychody / (koszty) finansowe |             |
|--|---|----------------------|--------------------------------|-------------|
|  | 31 grudnia 2014 roku  | 31 grudnia 2013 roku | 2014                           | 2013        |
| Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial) | (8 670)   | (8 333)              | (424)                          | (168)       |
| Podmioty wspólnie kontrolowane                                   | -   | -                    | -                              | -           |
| Spółki stowarzyszone   | 18 988  | 3 164                | 802                            | 53          |
| Inne spółki powiązane*   | -   | -                    | -                              | 92          |
| <b>Ogółem rozrachunki z podmiotami powiązanymi</b>               | <b>10 318</b>   | <b>(5 169)</b>       | <b>378</b>                     | <b>(23)</b> |

\*) Inne spółki powiązane to podmioty kontrolowane niekonsolidowane, wspólnie kontrolowane lub podmioty, na które znacząco wpływa lub posiada w nich znaczącą ilość głosów członek kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej lub spółki zależnej Grupy Budimex albo jego bliski członek rodziny.

W powyższej tabeli w pozycji „Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial)” zostały zaprezentowane dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami z Grupy Ferrovial: Ferrovial Agroman SA, w tym również z Ferrovial Agroman SA Oddział w Polsce oraz innymi: Cintra Infraestructuras SA, Tecpresa SA, Ferrovial Servicios SA, Cadagua SA oraz Cadagua SA Oddział w Polsce.

#### Przychody ze sprzedaży / zakup produktów i usług

Przychody ze sprzedaży produktów i usług obejmują dotyczą głównie przychodów z tytułu kontraktów budowlanych realizowanych w konsorcjach ze spółkami z Grupy Ferrovial.

W roku 2010 Budimex SA zawarł z Ferrovial Agroman SA dwie umowy, na mocy których Ferrovial świadczy usługi na rzecz Spółki w zakresie utrzymania i rozwoju systemów informatycznych oraz oddelegowania personelu. W związku z realizacją tych umów Budimex SA w 2014 roku poniósł koszty w wysokości odpowiednio 4 089 tysięcy złotych oraz 6 719 tysięcy złotych, natomiast w roku 2013 odpowiednio w wysokości 4 055 tysięcy złotych i 6 270 tysięcy złotych.

W dniu 29 października 2012 roku Budimex SA zawarł z Ferrovial Agroman SA umowę warunkową na wsparcie w zakresie know – how operacyjnego, racjonalizacji procesów i procedur w kluczowych obszarach działalności budowlanej, inwestycyjnej i zarządczej. Wynagrodzenie z tytułu umowy zostało ustalone jako 0,5% wartości rocznych przychodów ze sprzedaży Grupy Budimex pomniejszonej o przychody ze sprzedaży spółki Budimex Nieruchomości Sp. z o.o., przy czym do czasu potwierdzenia prawidłowości wyceny ceny transakcyjnej przez władze fiskalne Polski i Hiszpanii, Budimex SA będzie uiszczal na rzecz Ferrovial Agroman SA opłatę pomniejszoną o 25%. Umowa obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku. Jednocześnie, w dniu 3 grudnia 2012 roku Budimex SA przedłużył na rok 2011 dotychczasową umowę w powyższym zakresie, która wygasła w dniu 31 grudnia 2010 roku. W związku z realizacją tych umów Budimex SA poniósł w roku 2014 koszty w łącznej wysokości 23 514 tysięcy złotych, natomiast w 2013 roku koszty te wynosiły 22 612 tysięcy złotych.

#### Pożyczki

Na podstawie umowy zawartej w dniu 1 grudnia 2004 roku Budimex SA otrzymał od spółki Ferrovial Infraestructuras SA (obecnie Cintra Infraestructuras SA) pożyczkę w wysokości 1 500 tysięcy euro. Zgodnie z warunkami umowy, pożyczka została udzielona na okres 12 miesięcy od dnia ich zawarcia z możliwością przedłużenia tego terminu. W przypadku sprzedaży udziałów w spółce Inversora de Autopistas del Levante S.L. pożyczka stanie się natychmiast wymagalna. Po upływie terminu wymagalności, pożyczka zostanie zwrócona wraz z odsetkami, ustalonymi w oparciu o roczną stopę EURIBOR+0,75%. W dniu 1 grudnia 2014 roku termin spłaty pożyczki został przedłużony o kolejny rok, a wartość pożyczki została zwiększona o kwotę naliczonych na ten dzień odsetek.

Transakcje z podmiotami powiązanymi dokonywane są na warunkach rynkowych.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

## 42.1 Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej

### Zarząd

Łączna wartość wynagrodzeń, premii i nagród członków Zarządu Budimeksu SA w 2014 roku wyniosła 8 014 tysięcy złotych (w tym 2 443 tysiące złotych stanowiły premie za zrealizowane zadania z roku 2013), z czego kwota 6 829 tysięcy złotych obciążała koszty Budimeksu SA. Pozostała kwota wynagrodzeń obciążała koszty spółek zależnych.

W 2013 roku łączna wartość wynagrodzeń, premii i nagród członków Zarządu Budimeksu SA wyniosła 6 519 tysięcy złotych (w tym 1 406 tysięcy złotych stanowiły premie za zrealizowane zadania z roku 2012), z czego kwota 5 530 tysięcy złotych obciążała koszty Budimeksu SA. Pozostała kwota wynagrodzeń obciążała koszty spółek zależnych.

Wynagrodzenia Członków Zarządu w roku 2014 kształtowały się następująco:

|                             |   |
|-----------------------------|---|
| Dariusz Blocher             | 1 880 tysięcy złotych   |
| Henryk Urbański             | 1 185 tysięcy złotych   |
| Marcin Węglowski            | 1 071 tysięcy złotych   |
| Jacek Daniewski             | 1 070 tysięcy złotych   |
| Andrzej Artur Czynczyk      | 1 071 tysięcy złotych   |
| Fernando Pascual Larragoiti | 1 154 tysiące złotych (od dnia 24 kwietnia do 31 grudnia 2014 roku) |
| Ignacio Botella Rodriguez   | 583 tysiące złotych (od dnia 1 stycznia do 24 kwietnia 2014 roku)   |

Dodatkowo, oprócz kwot zaprezentowanych powyżej, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2014 roku oszacowane koszty płatności w formie akcji w związku z programami motywacyjnymi Ferrovial SA dotyczące Zarządu Spółki wyniosły 1 340 tysięcy złotych i kształtowały się następująco:

|                             |                     |
|-----------------------------|---------------------|
| Dariusz Blocher             | 542 tysiące złotych |
| Fernando Pascual Larragoiti | 61 tysiące złotych  |
| Henryk Urbański             | 244 tysiące złotych |
| Marcin Węglowski            | 170 tysiące złotych |
| Jacek Daniewski             | 170 tysiące złotych |
| Andrzej Artur Czynczyk      | 153 tysiące złotych |

Powyższe koszty składają się z: 2/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2013 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2014 roku.

W marcu 2014 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2011 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie akcji Ferrovial SA. Ilość akcji faktycznie przyznanych członkom Zarządu Spółki kształtowała się następująco:

|                           |              |
|---------------------------|--------------|
| Dariusz Blocher           | 13 500 akcji |
| Ignacio Botella Rodriguez | 6 600 akcji  |
| Henryk Urbański           | 6 750 akcji  |
| Marcin Węglowski          | 4 400 akcji  |
| Jacek Daniewski           | 4 400 akcji  |

Wartość rynkowa akcji Ferrovial SA w dniu faktycznego przekazania wynosiła 65,28 złotych.

### Prokurenci

Łączna wartość wynagrodzeń wypłaconych prokurentom Budimeksu SA w 2014 roku wyniosła 1 243 tysiące złotych, natomiast w 2013 roku 2 936 tysięcy złotych.

Indywidualne wynagrodzenia prokurentów w roku 2014 kształtują się następująco:

|                     |   |
|---------------------|---|
| Jaime Rontome Perez | 366 tysięcy złotych (od dnia 1 stycznia do 26 marca 2014 roku)    |
| Jose Pont Perez     | 366 tysięcy złotych (od dnia 1 stycznia do 26 marca 2014 roku)    |
| Andrzej Goławski    | 160 tysięcy złotych (od dnia 19 września do 31 grudnia 2014 roku) |
| Artur Popko         | 191 tysięcy złotych (od dnia 19 września do 31 grudnia 2014 roku) |
| Radosław Górski     | 160 tysięcy złotych (od dnia 19 września do 31 grudnia 2014 roku) |

Dodatkowo, oprócz kwot zaprezentowanych powyżej, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2014 roku oszacowane koszty płatności w formie akcji w związku z programami motywacyjnymi Ferrovial SA dotyczące prokurentów Spółki wynosiły 181 tysięcy złotych i kształtowały się następująco:

|                     |  |
|---------------------|--|
| Jaime Rontome Perez | 29 tysięcy złotych (od dnia 1 stycznia do 26 marca 2014 roku)    |
| Jose Pont Perez     | 29 tysięcy złotych (od dnia 1 stycznia do 26 marca 2014 roku)    |
| Andrzej Goławski    | 40 tysięcy złotych (od dnia 19 września do 31 grudnia 2014 roku) |
| Artur Popko         | 43 tysiące złotych (od dnia 19 września do 31 grudnia 2014 roku) |
| Radosław Górski     | 40 tysięcy złotych (od dnia 19 września do 31 grudnia 2014 roku) |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

W marcu 2014 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2011 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie akcji Ferrovial SA. Ilość akcji faktycznie przyznanych prokurentom Spółki kształtowała się następująco:

|                     |             |
|---------------------|-------------|
| Jaime Rontome Perez | 3 350 akcji |
| Jose Pont Perez     | 3 350 akcji |

Wartość rynkowa akcji Ferrovial SA w dniu faktycznego przekazania wynosiła 65,28 złotych.

**Rada Nadzorcza**

Łączna wartość wynagrodzeń wypłaconych w 2014 roku członkom Rady Nadzorczej wyniosła 967 tysięcy złotych (944 tysiące złotych w 2013 roku).

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Budimeksu SA w roku 2014 wynosiły:

|  |   |
|--|---|
| Marek Michałowski                      | 161 tysięcy złotych   |
| Igor Chalupec                          | 102 tysiące złotych   |
| Tomasz Sielicki                        | 11 tysięcy złotych (od dnia 1 stycznia do dnia 7 stycznia 2014 roku)  |
| Javier Galindo Hernandez               | 95 tysięcy złotych  |
| Jose Carlos Garrido-Lestache Rodriguez | 95 tysięcy złotych  |
| Marzenna Anna Weresa                   | 132 tysiące złotych   |
| Piotr Kamiński                         | 95 tysięcy złotych  |
| Maciej Stańczuk                        | 16 tysięcy złotych (od dnia 1 stycznia do dnia 7 lutego 2014 roku)    |
| Alejandro de la Joya Ruiz de Velasco   | 109 tysięcy złotych   |
| Janusz Dedo                            | 88 tysięcy złotych (od dnia 29 stycznia do dnia 31 grudnia 2014 roku) |
| Ignacio Clopes Estela                  | 63 tysiące złotych (od dnia 24 kwietnia do dnia 31 grudnia 2014 roku) |

**42.2 Zaliczki, kredyty, pożyczki, gwarancje, poręczenia i inne umowy zawarte z osobami zarządzającymi i nadzorującymi**

Członkowie Zarządu oraz członkowie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej oraz ich współmałżonkowie, krewni i powinowaci do drugiego stopnia, przysposobieni lub przysposabiający oraz inne osoby, z którymi są one powiązane osobiście, zarówno na dzień 31 grudnia 2014, jak i na dzień 31 grudnia 2013 roku nie posiadali niespłaconych pożyczek, kredytów ani gwarancji udzielonych przez Budimex SA oraz jednostki od niego zależne, przez niego współkontrolowane i z nim stowarzyszone.

Członkowie zarządów spółek zależnych Grupy oraz członkowie rad nadzorczych na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku nie posiadali niespłaconych pożyczek, kredytów, gwarancji udzielonych przez te spółki, ani nie byli stroną innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz spółek Grupy.

**43. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne**

Nakłady inwestycyjne poniesione w 2014 roku wyniosły 48 401 tysięcy złotych, z czego 24 329 tysięcy złotych zostało przeznaczonych na finansowe aktywa trwałe, a pozostała część na niefinansowe aktywa trwałe. W 2013 roku nakłady inwestycyjne wyniosły 17 724 tysiące złotych, z czego 7 444 tysiące złotych zostało przeznaczonych na finansowe aktywa trwałe, a pozostała część na niefinansowe aktywa trwałe.

W 2015 roku Grupa przewiduje poniesienie nakładów inwestycyjnych na niefinansowe aktywa trwałe w wysokości około 68 000 tysięcy złotych.

Spółki Grupy nie poniosły nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska naturalnego w 2014 roku i w 2013 roku, ani nie przewidują poniesienia nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska w kolejnych 12 miesiącach po dniu bilansowym.

**44. Zobowiązania inwestycyjne (pozabilansowe)**

Na dzień 31 grudnia 2014 umowne zobowiązania inwestycyjne wynosiły 453 tysiące złotych. Na dzień 31 grudnia 2013 roku umowne zobowiązania inwestycyjne nie wystąpiły.

**45. Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy oraz leasingu operacyjnego**

Zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy oraz leasingu operacyjnego dotyczą głównie umów, których przedmiotem jest dzierżawa samochodów oraz wynajem pomieszczeń biurowych.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

Łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu niepodlegających rozwiązaniu (nieodwołalnych) umów leasingu operacyjnego wynoszą:

|                 | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|-----------------|----------------------|----------------------|
| – do 1 roku     | 19 195               | 19 234               |
| – od 1 do 5 lat | 37 457               | 20 926               |
| – powyżej 5 lat | 423                  | 1 622                |
| <b>Ogółem</b>   | <b>57 075</b>        | <b>41 782</b>        |

|   | 2014   | 2013   |
|---|--------|--------|
| Kwoty ujęte w kosztach opłat leasingowych | 29 652 | 31 978 |

Ponadto Grupa wykorzystuje grunty, które otrzymała na podstawie decyzji administracyjnej do wieczystego użytkowania. Szacowane przyszłe opłaty z tytułu wieczystego użytkowania gruntów będą wynosiły:

|                 | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|-----------------|----------------------|----------------------|
| – do 1 roku     | 834                  | 956                  |
| – od 1 do 5 lat | 2 895                | 2 912                |
| – powyżej 5 lat | 45 751               | 50 795               |
| <b>Ogółem</b>   | <b>49 480</b>        | <b>54 663</b>        |

|   | 2014 | 2013 |
|---|------|------|
| Kwoty opłat za wieczyste użytkowanie ujęte w kosztach | 989  | 758  |



(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

**46. Instrumenty finansowe****46.1 Wartość w sprawozdaniu z sytuacji finansowej**

Poniższe tabele przedstawiają wartości w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

**Stan na 31 grudnia 2014 roku**

| Klasy instrumentów finansowych   | Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży | Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS | Pożyczki i należności | Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS | Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu | Ogółem         |
|--|--|---|-----------------------|---|--|----------------|
| Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży   | 8 376                                  | -   | -                     | -   | -  | 8 376          |
| Kaucje z tytułu umów o budowę  | -                                      | -   | 38 171                | -   | (377 323)  | (339 152)      |
| Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności*                        | -                                      | -   | 448 409               | -   | -  | 448 409        |
| Należności z tytułu umowy koncesyjnej  | -                                      | -   | 45 214                | -   | -  | 45 214         |
| Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę                                    | -                                      | -   | 172 548               | -   | -  | 172 548        |
| Pozostałe aktywa/ (zobowiązania) finansowe   | -                                      | 812   | 18 988                | (7 241)   | -  | 12 559         |
| Środki pieniężne i ich ekwiwalenty   | -                                      | 1 831 652   | -                     | -   | -  | 1 831 652      |
| Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania                              | -                                      | -   | -                     | -   | (67 700)   | (67 700)       |
| Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę                                       | -                                      | -   | -                     | -   | (920 668)  | (920 668)      |
| Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (nota 25) | -                                      | -   | -                     | -   | (999 794)  | (999 794)      |
| <b>Ogółem</b>  | <b>8 376</b>                           | <b>1 832 464</b>  | <b>723 330</b>        | <b>(7 241)</b>  | <b>(2 365 485)</b>   | <b>191 444</b> |

**Stan na 31 grudnia 2013 roku**

| Klasy instrumentów finansowych   | Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży | Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS | Pożyczki i należności | Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS | Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu | Ogółem         |
|--|--|---|-----------------------|---|--|----------------|
| Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży   | 8 381                                  | -   | -                     | -   | -  | 8 381          |
| Kaucje z tytułu umów o budowę  | -                                      | -   | 43 021                | -   | (350 813)  | (307 792)      |
| Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności*                        | -                                      | -   | 522 181               | -   | -  | 522 181        |
| Należności z tytułu umowy koncesyjnej  | -                                      | -   | 22 376                | -   | -  | 22 376         |
| Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę                                    | -                                      | -   | 146 630               | -   | -  | 146 630        |
| Pozostałe aktywa/ (zobowiązania) finansowe   | -                                      | 823   | 3 164                 | (725)   | -  | 3 262          |
| Środki pieniężne i ich ekwiwalenty   | -                                      | 1 658 783   | -                     | -   | -  | 1 658 783      |
| Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania                              | -                                      | -   | -                     | -   | (54 084)   | (54 084)       |
| Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę                                       | -                                      | -   | -                     | -   | (689 915)  | (689 915)      |
| Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (nota 25) | -                                      | -   | -                     | -   | (1 191 572)  | (1 191 572)    |
| <b>Ogółem</b>  | <b>8 381</b>                           | <b>1 659 606</b>  | <b>737 372</b>        | <b>(725)</b>  | <b>(2 286 384)</b>   | <b>118 250</b> |

\*) z wyłączeniem należności z tytułu rozliczeń międzyokresowych, należności z tytułu podatków, dotacji, cel i ubezpieczeń oraz z wyłączeniem zaliczek

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

**46.2 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych**

Za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku

|  | Aktywa finansowe<br>dostępne do<br>sprzedaży | Aktywa finansowe<br>wyceniane w wartości<br>godziwej przez RZiS | Pożyczki<br>i należności | Zobowiązania<br>finansowe wyceniane<br>w wartości godziwej<br>przez RZiS | Zobowiązania<br>finansowe wyceniane<br>wg zamortyzowanego<br>kosztu | Ogółem         |
|--|--|---|--------------------------|--|---|----------------|
| Przychody /(koszty) z tytułu odsetek                           | -  | 28 099  | 4 591                    | -  | 540   | <b>33 230</b>  |
| Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych                      | -  | 366   | (142)                    | -  | (413)   | <b>(189)</b>   |
| Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących             | -  | -   | (1 087)                  | -  | 1 753   | <b>666</b>     |
| Dywidendy otrzymane  | 25   | -   | -                        | -  | -   | <b>25</b>      |
| Zyski /(straty) z tytułu wyceny                                | -  | 808   | 5 977                    | (7 662)  | (7 826)   | <b>(8 703)</b> |
| Zyski /(straty) ze zbycia /realizacji instrumentów finansowych | -  | 4 180   | -                        | (4 601)  | -   | <b>(421)</b>   |
| <b>Ogółem</b>  | <b>25</b>                                    | <b>33 453</b>   | <b>9 339</b>             | <b>(12 263)</b>  | <b>(5 946)</b>  | <b>24 608</b>  |

Za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku

|  | Aktywa finansowe<br>dostępne do<br>sprzedaży | Aktywa finansowe<br>wyceniane w wartości<br>godziwej przez RZiS | Pożyczki<br>i należności | Zobowiązania<br>finansowe wyceniane<br>w wartości godziwej<br>przez RZiS | Zobowiązania<br>finansowe wyceniane<br>wg zamortyzowanego<br>kosztu | Ogółem         |
|--|--|---|--------------------------|--|---|----------------|
| Przychody /(koszty) z tytułu odsetek                           | -  | 24 026  | 550                      | -  | 655   | <b>25 231</b>  |
| Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych                      | -  | (104)   | (104)                    | -  | (1 605)   | <b>(1 813)</b> |
| Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących             | -  | -   | (11 575)                 | -  | 3 113   | <b>(8 462)</b> |
| Dywidendy otrzymane  | 5  | -   | -                        | -  | -   | <b>5</b>       |
| Zyski /(straty) z tytułu wyceny                                | -  | (4 783)   | (3 466)                  | (586)  | 1 688   | <b>(7 147)</b> |
| Zyski /(straty) ze zbycia /realizacji instrumentów finansowych | 100  | 4 993   | -                        | (348)  | -   | <b>4 745</b>   |
| <b>Ogółem</b>  | <b>105</b>                                   | <b>24 132</b>   | <b>(14 595)</b>          | <b>(934)</b>   | <b>3 851</b>  | <b>12 559</b>  |

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***46.3 Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej**

Poniższe tabele przedstawiają analizę aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy, które po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, pogrupowanych w Poziomy 1-3 w zależności od stopnia obserwowalności danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny wartości godziwej (patrz nota 2.1).

|   | 31 grudnia 2014 roku     |                  |          |                  |
|---|--------------------------|------------------|----------|------------------|
|   | Pomiar wartości godziwej |                  |          |                  |
|   | Poziom 1                 | Poziom 2         | Poziom 3 | Razem            |
| Pozostałe aktywa finansowe  | -                        | 812              | -        | <b>812</b>       |
| Środki pieniężne i ich ekwiwalenty  | -                        | 1 831 652        | -        | <b>1 831 652</b> |
| <b>Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat</b>       | <b>-</b>                 | <b>1 832 464</b> | <b>-</b> | <b>1 832 464</b> |
| Pozostałe zobowiązania finansowe  | -                        | 7 241            | -        | <b>7 241</b>     |
| <b>Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat</b> | <b>-</b>                 | <b>7 241</b>     | <b>-</b> | <b>7 241</b>     |

|   | 31 grudnia 2013 roku     |                  |          |                  |
|---|--------------------------|------------------|----------|------------------|
|   | Pomiar wartości godziwej |                  |          |                  |
|   | Poziom 1                 | Poziom 2         | Poziom 3 | Razem            |
| Pozostałe aktywa finansowe  | -                        | 823              | -        | <b>823</b>       |
| Środki pieniężne i ich ekwiwalenty  | -                        | 1 658 783        | -        | <b>1 658 783</b> |
| <b>Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat</b>       | <b>-</b>                 | <b>1 659 606</b> | <b>-</b> | <b>1 659 606</b> |
| Pozostałe zobowiązania finansowe  | -                        | 725              | -        | <b>725</b>       |
| <b>Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat</b> | <b>-</b>                 | <b>725</b>       | <b>-</b> | <b>725</b>       |

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomem 1 i Poziomem 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej oraz nie nastąpiły przesunięcia z/do Poziomu 3.

## **47. Postępowania sądowe niezakończone na dzień 31 grudnia 2014 roku**

W oparciu o posiadane informacje łączna wartość toczących się postępowań dotyczących zobowiązań Budimeksu SA i spółek zależnych według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 289 195 tysięcy złotych. Toczące się postępowania dotyczące Budimeksu SA i spółek zależnych związane są z działalnością operacyjną spółek Grupy.

Największa sprawa sądowa pod względem wartości przedmiotu sporu toczy się przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie, w której stronami są Konsorcjanci Ferrovial Agroman SA – Budimex SA – Estudio Lamela LS (Konsorcjum FBL) oraz Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” (PPL). Spór jest następstwem złożenia przez PPL oświadczenia o odstąpieniu od Kontraktu na Rozbudowę Międzynarodowego Portu Lotniczego Warszawa - Okęcie – Budowa Terminala 2.

Początkowo postępowanie sądowe dotyczyło wyłącznie powództwa wniesionego w dniu 24 stycznia 2008 roku przez Konsorcjum FBL, w związku z bezpodstawnie zrealizowanymi przez PPL gwarancjami bankowymi udzielonymi jako zabezpieczenie dobrego wykonania umowy, na łączną kwotę 54 382 tysiące złotych. Sprawa ta została ostatecznie rozstrzygnięta wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2012 roku. Łączna wartość zasądzonego roszczenia oraz wartość odsetek ustawowych od nieterminowych płatności wyniosła 87 920 tysięcy złotych (przypadająca na Budimex SA kwota to 35 168 tysięcy złotych, z czego kwota 21 612 tysięcy złotych stanowiła zwrot gwarancji dobrego wykonania). Kwota ta została przekazana przez komornika sądowego na wskazany rachunek bankowy Budimex SA w dniu 28 września 2012 roku. Po oddaleniu przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej wniesionej przez PPL, przeprowadzona egzekucja stała się ostateczna i PPL nie może już domagać się od Konsorcjum FBL zwrotu kwot zasądzonych wyrokiem częściowym.

W toku sprawy przed Sądem Arbitrażowym PPL wniósł powództwo wzajemne na kwotę 135 719 tysięcy złotych, obejmującą naprawienie szkody, w tym utracone korzyści, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia oraz karę umowną. W dniach 31 lipca i 26 października 2009 roku PPL wniósł do Sądu Arbitrażowego kolejne pisma procesowe zawierające rozszerzenie powództwa wzajemnego, zmieniające kwotę pierwotnego powództwa wzajemnego ze 135 719 tysięcy złotych do kwoty 280 894 tysiące złotych. W toku dalszych działań procesowych w sierpniu 2012 roku roszczenie PPL zostało zwiększone do kwoty 298 892 tysiące złotych. Zgodnie z wysokością udziałów określoną w umowie konsorcjalnej ryzyko przypadające na Budimex SA nie przekracza łącznej kwoty 119 556 tysięcy złotych.

W ocenie Budimex SA wszystkie zawarte w pozwie wzajemnym roszczenia PPL są bezpodstawne, w związku z czym w dniu 21 października 2008 roku Konsorcjum FBL złożyło odpowiedź na pozew wzajemny, która zawierała wniosek o oddalenie powództwa w całości, a tym samym twierdzenia o bezpodstawności roszczeń PPL. Sąd przesłuchał już wszystkich świadków powoda i powoda wzajemnego na okoliczności zawarte w pozwie wzajemnym PPL. Ostatnim pozostałym do rozpoznania wnioskiem dowodowym w odniesieniu do tej części sporu jest dowód z opinii biegłego. Jednak dowód ten będzie można przeprowadzić dopiero wówczas, kiedy Sąd zakończy postępowanie dowodowe w sprawie roszczeń powoda. Ustalenia opinii biegłego dotyczącej roszczeń Konsorcjum FBL będą bowiem rzutować na zakres roszczeń PPL, a w konsekwencji na zakres przeprowadzenia dowodu na ich poparcie.

Niezależnie od powództwa wzajemnego PPL i zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami w dniu 27 lutego 2009 roku Konsorcjum FBL złożyło pismo procesowe zawierające rozszerzenie powództwa głównego o kwotę 216 458 tysięcy złotych, obejmującą: zapłatę za roboty wykonane, a niezapłacone przez inwestora, zapłatę za roboty dodatkowe, zwrot kwot zatrzymanych oraz odsetki za zwłokę. Zgodnie z umową konsorcjalną udział Budimex SA w tym roszczeniu wynosi 86 583 tysiące złotych.

W dniu 27 maja 2010 roku Sąd Arbitrażowy wydał postanowienie, którym dopuścił dowód z opinii biegłego odnośnie oceny zasadności roszczeń PPL (z pominięciem na tym etapie wysokości dochodzonych kwot). Biegły wybrany przez Sąd Arbitrażowy - Grupa BS Consulting rozpoczął prace pod koniec 2010 roku. W trakcie prowadzenia przez biegłego prac odbyło się kilka spotkań pełnomocników stron z biegłym, a także przeprowadzona została w marcu 2011 roku z udziałem ww. eksperta wizja lokalna na obiektach lotniska. Efektem pracy biegłego była sporządzona przez niego opinia techniczna, którą pełnomocnicy stron otrzymali w dniu 29 lipca 2011 roku. Do sporządzonej opinii strony zgłosiły swoje komentarze, uwagi oraz pytania szczegółowe, po uwzględnieniu których biegły sporządził na koniec marca 2012 roku końcową opinię uzupełniającą. Wynikająca z opinii ocena była dla Konsorcjum FBL korzystna, gdyż potwierdziła m.in. to, że Konsorcjum FBL przysługiwało prawo przedłużenia czasu na ukończenie robót.

W związku z zakończeniem przez biegłego prac nad ekspertyzą oceniającą zasadność roszczeń PPL, sąd zobowiązał obie strony do ostatecznego obliczenia i wskazania wysokości swoich roszczeń, przy uwzględnieniu stanowiska biegłego wyrażonego w opinii. W efekcie PPL dokonało wspomnianego rozszerzenia powództwa do kwoty 298 892 tysięcy złotych, natomiast wartość roszczenia Konsorcjum FBL pozostała bez zmian.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

---

W oparciu o postanowienie Sądu Arbitrażowego z dnia 28 stycznia 2013 roku i przeprowadzoną w lipcu 2013 roku wizję lokalną biegły - Grupa BS Consulting miał do końca października 2013 roku opracować opinię na temat oceny wysokości roszczeń przedstawionych przez Konsorcjum FBL w rozszerzeniu powództwa. Z uwagi na fakt, iż biegły nie przygotował opinii w ustalonym terminie Sąd Arbitrażowy na rozprawie w dniu 20 grudnia 2013 roku podjął decyzję o wyznaczeniu nowego biegłego. Obecnie Strony czekają na decyzję Sądu odnośnie wyboru nowej osoby biegłego spośród zgłoszonych kandydatów. Przewiduje się, że proces wyboru biegłego zostanie zakończony w pierwszym kwartale 2015 roku.

Zdaniem Zarządu ostateczny wyrok Sądu Arbitrażowego w zakresie roszczeń będzie dla Konsorcjum FBL korzystny.

W dniu 16 grudnia 2010 roku Tomasz Ryskalok i Rafał Ryskalok prowadzący działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej Cerrys s.c. z siedzibą w Wykrotach wnieśli pozew przeciwko Budimeksowi SA o zapłatę kary umownej za zwłokę w usuwaniu wad ujawnionych w okresie gwarancji. Sprawa dotyczy Budowy Zakładu Betonów na podstawie umowy zawartej dnia 19 maja 2003 roku o wartości 4 189 tysięcy złotych. Wartość przedmiotu sporu wynosi 90 000 tysięcy złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 października 2006 roku do dnia zapłaty. W ocenie Budimeksu SA roszczenie objęte przedmiotowym sporem jest oczywiście bezzasadne i brak jest podstaw do jego uwzględnienia zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym (upływ terminu na dochodzenie przedmiotowych roszczeń, nie uwzględnienie limitu kar w wysokości 15% wartości kontraktu, nieistotny charakter usterek). Do chwili obecnej odbyło się kilkanaście rozpraw, w trakcie których słuchani byli świadkowie powoda i pozwanego. Sąd przesłuchał strony, a następnie - postanowieniem z dnia 19 grudnia 2013 roku - dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego, który ma ustalić zasadność i wysokość roszczenia. W czerwcu 2014 roku przeprowadzono wizję lokalną obiektu. W październiku 2014 roku sąd doręczył opinię biegłego z zakresu budownictwa. Sąd na wniosek Budimeksu ma zlecić sporządzenie opinii uzupełniającej.

Kolejna co do wartości sprawa dotyczy pozwu złożonego w dniu 5 marca 2008 roku przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Bydgoszczy Sp. z o.o. o zasądzenie solidarne od konsorcjum, w skład którego wchodziły spółki Budimex SA i Budimex Dromex SA, łącznej kwoty 25 252 tysiące złotych. Roszczenie dotyczy kosztów wykonawstwa zastępczego poniesionych przez zamawiającego w związku z odstąpieniem przez konsorcjum od umowy. Udział spółek w konsorcjum wynosił 90%, w związku z czym wartość roszczenia przypadająca na obecnie na Budimex SA wynosi 22 727 tysięcy złotych. Sąd zakończył przesłuchiwanie świadków obu stron, następnie przesłuchał obie strony, zaś w dniu 6 lutego 2014 roku dopuścił dowód z opinii biegłego (ds. budownictwa) na okoliczność m.in.: oceny jakości i wartości prac wykonanych przez stronę pozwaną, zakresu i kompletności prac pozostałych do wykonania oraz wartości prac poprawkowych. Została sporządzona opinia biegłego i w ocenie pozwanego jest dla niego korzystna. Ocenę tą potwierdzają działania powoda, który w świetle treści opinii wniósł o powołanie nowego biegłego. Obecnie Strony czekają na rozpatrzenie przez sąd wniosku powoda. Jednocześnie została wyznaczona kolejna rozprawa, na której będą przesłuchiwani świadkowie strony pozwanej.

Na dzień sporządzenia sprawozdania nie są znane wyniki końcowe pozostałych postępowań.

Łączna wartość toczących się postępowań dotyczących roszczeń Budimeksu SA i spółek zależnych według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 224 298 tysięcy złotych. Postępowania dotyczą głównie odzyskania przeterminowanych należności od kontrahentów oraz dodatkowych roszczeń z tytułu wykonanych prac budowlanych. Oprócz opisanej powyżej sprawy z powództwa Konsorcjum FBL przeciwko PPL, wartość żadnej z pozostałych spraw dotyczących roszczeń nie przekracza 10% kapitału własnego Budimeksu SA. Na dzień sporządzenia sprawozdania nie są znane ich wyniki końcowe.

## **48. Zdarzenia po dniu bilansowym**

24 lutego 2015 roku podpisano ostateczną umowę sprzedaży działki wraz ze stojącymi na niej budynkami, które na dzień 31 grudnia 2014 roku były prezentowane jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży. Do dnia publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne istotne zdarzenia, które powinny być ujawnione.

**49. Zobowiązania i należności warunkowe**

|  | 31 grudnia 2014 roku | 31 grudnia 2013 roku |
|--|----------------------|----------------------|
| <b><u>Należności warunkowe</u></b>           |                      |                      |
| <b>Od jednostek powiązanych</b>              |                      |                      |
| – otrzymanych gwarancji i poręczeń           | -                    | -                    |
| – otrzymanych weksli jako zabezpieczenie     | -                    | -                    |
| <b>Od jednostek powiązanych ogółem</b>       | -                    | -                    |
| <b>Od pozostałych jednostek</b>              |                      |                      |
| – otrzymanych gwarancji i poręczeń           | 316 777              | 353 159              |
| – otrzymanych weksli jako zabezpieczenie     | 8 519                | 13 074               |
| <b>Od pozostałych jednostek ogółem</b>       | <b>325 296</b>       | <b>366 233</b>       |
| Pozostałe należności warunkowe               | 86                   | -                    |
| <b>Należności warunkowe ogółem</b>           | <b>325 382</b>       | <b>366 233</b>       |
| <b><u>Zobowiązania warunkowe</u></b>         |                      |                      |
| <b>Na rzecz jednostek powiązanych</b>        |                      |                      |
| – udzielonych gwarancji i poręczeń           | 5 456                | 3 566                |
| – wystawionych weksli jako zabezpieczenie    | -                    | -                    |
| <b>Na rzecz jednostek powiązanych ogółem</b> | <b>5 456</b>         | <b>3 566</b>         |
| <b>Na rzecz pozostałych jednostek</b>        |                      |                      |
| – udzielonych gwarancji i poręczeń           | 2 035 036            | 1 497 507            |
| – wystawionych weksli jako zabezpieczenie    | 6 746                | 8 733                |
| <b>Na rzecz pozostałych jednostek ogółem</b> | <b>2 041 782</b>     | <b>1 506 240</b>     |
| Pozostałe zobowiązania warunkowe             | 135 480              | 143 180              |
| <b>Zobowiązania warunkowe ogółem</b>         | <b>2 182 718</b>     | <b>1 652 986</b>     |
| <b>Pozycje pozabilansowe razem</b>           | <b>(1 857 336)</b>   | <b>(1 286 753)</b>   |

Należności warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń obejmują wystawione przez banki lub inne podmioty na rzecz spółek Grupy Budimex gwarancje stanowiące zabezpieczenie roszczeń Grupy w stosunku do kontrahentów z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych.

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń to przede wszystkim gwarancje wystawione przez banki na rzecz kontrahentów spółek Grupy na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do spółek Grupy z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych. Bankom przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec spółek Grupy. Gwarancje udzielane zleceniodawcom Grupy stanowią alternatywny, w odniesieniu do zatrzymywanych kaucji gwarancyjnych, sposób zabezpieczenia ewentualnych roszczeń zleceniodawców z tytułu realizacji kontraktów budowlanych. Jednocześnie ryzyko dotyczące napraw gwarancyjnych oszacowane przez Zarząd Grupy jako prawdopodobne zostało odpowiednio odzwierciedlone w rezerwie na naprawy gwarancyjne, co zostało opisane w nocie 28 sprawozdania.

Wystawione weksle własne stanowią zabezpieczenie spłaty zobowiązań wobec strategicznych dostawców spółek Grupy, natomiast otrzymane weksle ujęte w należnościach warunkowych stanowią zabezpieczenie zapłaty należności przez inwestorów / odbiorców spółek Grupy.

Dodatkowo Grupa posiada zobowiązania warunkowe z tytułu ustanowionych zabezpieczeń na aktywach Grupy, które opisano w nocie 40.

Pozostałe zobowiązania warunkowe obejmują między innymi dobrowolne poddanie się egzekucji, stanowiące zabezpieczenie płatności do kwoty 135 010 tysięcy złotych, wymagalne w przypadku nienależytego wykonania obowiązków przez Budimex SA, wynikających z umowy kupna udziałów spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o.

**50. Zatrudnienie**

| Wyszczególnienie    | Liczba zatrudnionych osób na dzień 31 grudnia |              |
|---------------------|---|--------------|
|                     | 2014 roku                                     | 2013 roku    |
| Pracownicy fizyczni | 2 064   | 2 028        |
| Pracownicy umysłowi | 2 592   | 2 283        |
| <b>Ogółem</b>       | <b>4 656</b>                                  | <b>4 311</b> |



## 51. Istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Grupy

W dniu 23 stycznia 2010 roku Zarząd Budimex SA powziął wiadomość, że nie ziścił się warunek, od którego uzależniona była budowa i eksploatacja autostrady A1 Stryków - Pyrzowice w systemie koncesyjnym zgodnie z umową podpisaną w dniu 22 stycznia 2009 roku pomiędzy Autostradą Południe SA a Skarbem Państwa. W konsekwencji powyższego nie weszła w życie II faza (dotycząca robót budowlanych) podpisanej w dniu 19 stycznia 2010 roku pomiędzy spółką Budimex SA Ferrovial Agroman SA Sp. J. (poprzednio Budimex Dromex SA Ferrovial Agroman SA Sp. J.), a Autostradą Południe SA umowy na zaprojektowanie i wybudowanie odcinka autostrady A1 Stryków - Pyrzowice. I faza obejmowała prace projektowe o wartości 180 000 tysięcy złotych, których rozpoczęcie nastąpiło w 2009 roku na podstawie umowy wstępnej zawartej pomiędzy Autostradą Południe SA, Budimeksem Dromeksem SA i Ferrovial Agroman SA w dniu 30 maja 2008 roku.

W marcu 2010 roku Zarząd Budimeksu SA powziął informację o braku akceptacji przez Ministerstwo Infrastruktury dokumentacji projektowej wykonywanej przez Spółkę Jawną na rzecz Autostrady Południe SA. W związku z tym faktem, istnieje ryzyko braku odzyskania przez tę spółkę (w której Budimex SA posiada 50% udziałów) pełnej kwoty kosztów realizowanego kontraktu od spółki Autostrada Południe SA, chyba że zostanie wykazane, iż brak płatności od Skarbu Państwa na rzecz Autostrady Południe SA nie wynika z wady dostarczonego przez Spółkę Jawną projektu lub też wady te są konsekwencją wymagań Autostrady Południe SA odmiennych od Skarbu Państwa jako inwestora.

W dniu 21 grudnia 2011 roku Autostrada Południe SA wniosła do sądu pozew przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, domagając się zapłaty kwoty 176 855 tysięcy złotych z tytułu wykonanych prac projektowych, których wykonawcą była Spółka Jawna. W roku 2012 i 2013 miało miejsce częściowe postępowanie dowodowe, słuchanie świadków, a także sporządzona została opinia biegłego sądowego. Autostrada Południe SA zgłosiła wniosek o przygotowanie opinii uzupełniającej, która została wykonana i przekazana stronom w październiku 2014 roku. Opinia wskazuje, że wszystkie etapy prac projektowych, za które powód domaga się zapłaty zostały wykonane, a tym samym, że uwagi poprzedniego biegłego były nieuzasadnione. Obecnie strony mają czas na zgłoszenie ewentualnych uwag i pytań do biegłego. Z uwagi na pozytywne dla powoda wnioski z opinii uzupełniającej, powód nie będzie zgłaszał do niej żadnych zastrzeżeń, uwag oraz pytań.

Przychody z tytułu realizowanych prac projektowych, rozpoznane w latach ubiegłych z uwzględnieniem przewidywanych ryzyk przez Spółkę Jawną, przypadające na Budimex SA wynosiły 72 505 tysięcy złotych. Spółka Jawna objęła odpisem aktualizującym wartość należności od spółki Autostrada Południe SA, z czego na Budimex SA przypadła kwota 39 850 tysięcy złotych oraz rozpoznała rezerwę stanowiącą zobowiązanie z tytułu odszkodowań dla Autostrady Południe SA, z czego na Budimex SA przypadła kwota 12 655 tysięcy złotych.

W nawiązaniu do postępowania sądowego opisanego w nocie 47 dotyczącego Kontraktu na Rozbudowę Międzynarodowego Portu Lotniczego Warszawa - Okęcie – Budowa Terminala 2, według najlepszych szacunków Zarządu na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego całkowita strata Budimeksu na kontrakcie (proporcjonalna do udziału Budimeksu w konsorcjum) z uwzględnieniem pozostałych kosztów/przychodów operacyjnych oraz kosztów/przychodów finansowych (w tym wyniku na transakcjach terminowych zawartych w celu zminimalizowania ryzyka kursowego) wynosiła 94 885 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2014 roku (na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 99 211 tysięcy złotych). Strata Budimeksu SA na wykonaniu całości kontraktu liczona bez uwzględnienia wyniku na pozostałej działalności operacyjnej i finansowej wynosiła 137 110 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2014 roku (141 436 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2013 roku). Ze względu na toczące się postępowania sądowe oraz fakt, iż Konsorcjum nie zakończyło rozliczeń finansowych z Przedsiębiorstwem Państwowe Porty Lotnicze oraz swoimi podwykonawcami ostateczny wynik z realizacji kontraktu może ulec zmianie.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*

|                                     |                       |        |                  |                    |        |
|-------------------------------------|-----------------------|--------|------------------|--------------------|--------|
| Dariusz Blocher                     | prezes<br>Zarządu     | .....  | Henryk Urbański  | członek<br>Zarządu | .....  |
| imię i nazwisko                     | stanowisko/funkcja    | podpis | imię i nazwisko  | stanowisko/funkcja | podpis |
| Fernando Luis<br>Pascual Larragoiti | wiceprezes<br>Zarządu | .....  | Marcin Węglowski | członek<br>Zarządu | .....  |
| imię i nazwisko                     | stanowisko/funkcja    | podpis | imię i nazwisko  | stanowisko/funkcja | podpis |
| Jacek Daniewski                     | członek<br>Zarządu    | .....  | Grzegorz Fąfara  | główny księgowy    | .....  |
| imię i nazwisko                     | stanowisko/funkcja    | podpis | imię i nazwisko  | stanowisko/funkcja | podpis |
| Andrzej Artur<br>Czynczyk           | członek<br>Zarządu    | .....  |                  |                    |        |
| imię i nazwisko                     | stanowisko/funkcja    | podpis |                  |                    |        |

Warszawa, 11 marca 2015 roku